Školní vzdělávací program

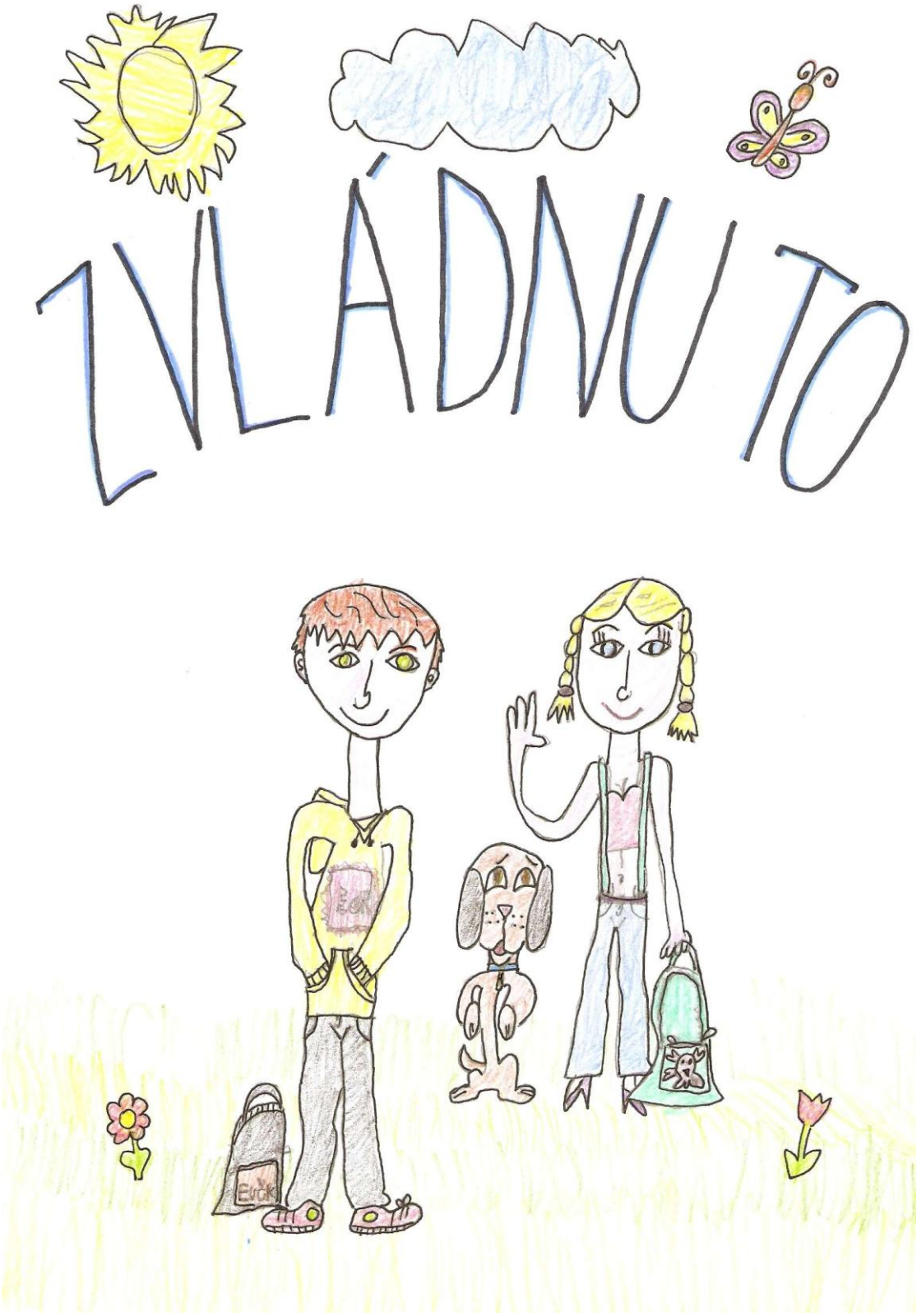

Obsah

1. Identifikační údaje 4

2. Charakteristika školy 5

3. Charakteristika ŠVP ……..... 8

4. Průřezová témata 15

5. Rámcový učební plán …..... 18
   Poznámky k učebnímu plánu 20

6. Projekty
   a) Dětská olympiáda ……..... 21
   b) My a Evropa …..... 24
   c) Zachraňte Willyho …..... 27

7. Učební osnovy …….. 31
   Jazyková komunikace – I. stupeň ……. 31
   Jazyková komunikace – II. stupeň ……. 58
   Matematika a její aplikace – I. stupeň …..…….. 75
   Matematika a její aplikace – II. stupeň ……... 91
   Informační a komunikační technologie …….. 102
   Člověk a jeho svět – I. stupeň ……..…….…….. 112
   Člověk a společnost - II. stupeň …… 130
   Člověk a příroda – II. stupeň ……. 141
   Umění a kultura – Hudební výchova ……. 153
   Umění a kultura – Výtvarná výchova …… 176
   Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví …… 191
   Člověk a zdraví – Tělesná výchova – I. stupeň ……..…. 198
   Člověk a zdraví – Tělesná výchova – II. stupeň …….……. 213
   Člověk a zdraví – Zdravotní tělesná výchova …… 226
   Člověk a svět práce – I. stupeň …… 231
   Člověk a svět práce – II. stupeň …….. 246

8. Hodnocení a autoevaluace školy …… 257

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program základní školy speciální zpracovaný podle RVP pro obor vzdělání základní škola speciální.

Motivační název ŠVP – *„Zvládnu to“*

Předkladatel a zřizovatel

Základní škola speciální je dílčím pracovištěm níže uvedeného předkladatele (školského zařízení). Nachází se na adrese ul. Svatopluka Čecha č. 2773 v Žatci.

Předkladatel: Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Žatec, Pražská 808, příspěvková organizace

PSČ: 438 01
Telefon: 415 710795, 415 710588
Fax: 415 710795
e-mail: ddzatec@seznam.cz
Webová stránka: www.ddzatec.cz
Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Kohoutová
IČO:
IZO:

Zřizovatel: Krajský úřad Ústeckého kraje, Ústí nad Labem-centrum, Velká hradební 3118/48

PSČ: 400 01
Telefon: 475 657111
Fax: 475 200245
E-mail: urad@kr-ustecky.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program je platný od 01.09.2010

Datum:

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Lenka Woloszczuková

2. Charakteristika školy

Charakteristika základní školy speciální

Škola vzdělává děti a žáky se středně těžkým mentálním postižením (zákon 561/2004 Sb., § 16). Převažuje postižení mentální, někteří jsou postiženi více vadami.

Většina dětí a žáků je i sociálně znevýhodněna (zákon 561/2004 Sb., § 16, odst. (4)). Důvodem sociálního znevýhodnění je nařízená ústavní výchova nebo rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením.

Úplnost a velikost školy

Škola je umístěna v ulici Svatopluka Čecha č. 2773 v Žatci.

Žáci bydlí v bytech rodinných skupin dětského domova nebo u rodičů na různých místech v Žatci. Škola je pro ně dobře dostupná. Žáků z okolních obcí je málo. Jezdí do školy veřejnou dopravou.

Schválená kapacita školy je 76 žáků. Bývá využita jen s malými odchylkami. Škola je úplná, obsahuje první až devátý ročník základní školy praktické. V těchto třídách se současně vzdělávají i žáci základní školy speciální. Některé třídy spojují blízké ročníky, mají oddělení.

Sousedíme se Střední zemědělskou a ekologickou školou. Občasný kontakt provozu obou škol nepřináší problémy. V některých záležitostech spolupracujeme.

Vybavení školy

Materiální a technické vybavení

Materiální vybavení je dostatečné vzhledem k požadavkům a potřebám výuky.
Kromě tradičních tříd je u nás vzhledem ke vzdělávacímu programu důležitá i cvičná kuchyně a dílna, máme i malou počítačovou učebnu. Každá učebna je vybavena nejméně dvěma počítači, v jedné učebně máme interaktivní tabuli, která je dostupná všem žákům. Ve škole je též dostatek učebních pomůcek, k dispozici jsou také televizory s videorekordéry, DVD přehrávači. Můžeme využívat také CD přehrávače a magnetofony. Nemáme vlastní tělocvičnu, využíváme však několik desítek metrů vzdálenou tělocvičnu SZŠ nebo hřiště za ní.

Prostorové vybavení

Budova školy je dvoupodlažní, je estetická a světlá. Její velikost včetně skladby a rozložení tříd, chodeb a dalších místností zcela vyhovuje.

Stravování žáků (obědy) je zajištěno v jídelně dětského domova vzdálené 300 m od školy. Z jídelny se žáci do školy už zpravidla nevracejí.

Hygienické podmínky

Ve škole se dbá na dodržování vhodné struktury pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu. Žákům i pedagogům je umožněno dodržovat pitný režim dle jejich věkových a individuálních potřeb. Dodržování zákazů kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin je zakotveno ve školním řádu, který je opakovaně s žáky čten a diskutován. Ve všech třídních knihách jsou vloženy dokumenty stvrzující poučení žáků o bezpečnosti práce v hodinách či učebnách. Pedagogové i žáci jsou pravidelně proškolování o poskytování první pomoci. Prostředky první pomoci jsou všem pedagogům volně dostupné.

Psychosociální podmínky

Vzhledem k tomu, že našimi žáky jsou děti se zdravotním postižením, přistupujeme ke všem žákům individuálně. Pracovní tempo i sociální klima ve třídách odpovídá požadavkům a potřebám našich žáků. Hodnocení tedy také probíhá v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem každého jednotlivce. Respektujeme vždy potřeby jedince a jeho osobní problémy. Velice důležité je osvojovat si ty vědomosti, které mají pro žáky praktický smysl a využitelnost.

Personální podmínky

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen členy různého stáří i různé délky praxe. Většina učitelů je plně kvalifikovaných, ostatní si vzdělání doplňují. Někteří z pedagogů ovládají nejméně jeden cizí jazyk. Všichni pracují s výpočetní technikou minimálně na uživatelské úrovni. Vyčleněn je poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů a specialista pro ekologickou a environmentální výchovu. Za další technické i vzdělávací úseky a činnosti je rovněž stanovena odpovědnost. Pedagogové mají široké spektrum osvědčení pro odborné činnosti získané na základě kurzů a studia.

Organizační podmínky

Specifika výuky

Velkou pozornost věnujeme vzdělávání žáků s těžším nebo kombinovaným postižením.V případě nutnosti zajišťuje vedení školy pedagogického asistenta nebo bude požadovat osobního asistenta. Ten bude pomáhat žákovi v adaptaci se na školní prostředí. Také bude pomáhat učitelům při komunikaci s žákem a rodiči postiženého žáka.

Naši žáci mají nižší schopnost koncentrace a jsou snáze unavitelní, proto může být vyučovací hodina rozdělena na více jednotek podle individuálních schopností a potřeb žáků.

Učitelé školy a vychovatelé rodinných skupin dětského domova spolupracují a vzájemně se informují. Jejich kontakt má vyšší intenzitu i kvalitu, než tomu bývá mezi školou a rodinou.

Projekty

Projekty přesahující jeden rok od vypracování do ukončení realizace vytváříme často, s různým zaměřením a různou dotací. Některé slouží potřebě školy, jiné souběžně dětskému domovu.

Krátkodobé projekty, které zároveň slouží jako doplnění průřezových témat, pořádáme každoročně. Těchto projektů se účastní společně žáci základní školy praktické i základní školy speciální.

Akce školy doplňující vzdělávací proces

Zajišťujeme množství exkurzí, soutěží, besed, navštěvujeme kulturní a vzdělávací akce. Činíme tak vzdělávání zajímavějším a rozšiřujeme jeho formy. Poskytujeme žákům i akce sportovního, zdravotního a relaxačního významu. Připravujeme je sami nebo využíváme nabídky jiných institucí a osob.

Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Spolupráce s rodiči i jinými subjekty

Škola usiluje o kontakt s rodiči žáků, kterým byla nařízena ústavní výchova. Tato snaha bývá nenaplněna. Spolupráce s vychovateli dětského domova nebo s rodiči žáků žijících ve svých rodinách je oproti tomu velmi úspěšná.

Výchovný poradce, působící na škole, je rodičům k dispozici v pravidelných poradních hodinách. Spolupracujeme též se školskými poradenskými zařízeními a školskou radou.

Vážíme si setkávání s institucemi města Žatec (divadlo, knihovna, muzeum, základní umělecká škola) i se samotným městským úřadem. Bývá to vstřícné jednání vůči škole a dětskému domovu zároveň.

Oceňujeme, že o nás regionální sdělovací prostředky informují příznivě.

Škola je příliš malá, než aby byla občany výrazně vnímána. Přesto máme velmi aktivní příznivce. Těší nás zájem a odezva občanů na „dnech otevřených dveří“ školy a na benefičních koncertech.

Škola se nalézá ve společensky příznivém prostředí.

3. Charakteristika ŠVP

1) Zaměření školy (cíle vzdělávání)
2) Základní filozofie programu
3) Základní pilíře školy
4) Výchovné a vzdělávací strategie
5) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
6) Začlenění průřezových témat

1) Zaměření školy (cíle vzdělávání)

- škola je zaměřena na vzdělávání žáků s středně těžkým mentálním postižením, dalším zdravotním postižením a kombinovanými vadami; mnozí žáci jsou zároveň umístěni v dětském domově
- vzhledem k typu školy a úrovni žáků naše škola stanovila tyto vzdělávací priority:
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním a pracovním životě
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení
- podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě
- učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných
- vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi

2) Základní filozofie programu

1. motivace ke vzdělání
2. sociálně a výchovná funkce školy
3. pozitivní sociální klima
4. dobrý vztah mezi žákem a žákem, žákem a učitelem, žákem a rodičem, učitelem a rodičem
5. smysluplnost obsahu vzdělání z pohledu dětí

3) Základní pilíře programu

- podpora aktivity a tvořivosti žáků
- osobnostní a sociální výchova
- kooperativní výuka
- vycházet se světem, který je jim blízký a známý
- mezipředmětové vztahy
- od známého k neznámému
- příprava pro praktický život
- kamarádství
- umět pomáhat a přijímat pomoc

4) Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl našeho vzdělávacího programu chápeme především v jeho zaměření na potřeby žáka. Bereme v úvahu žákovy schopnosti a jeho individuální potřeby. ŠVP má vytvořit takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, navozují radost z poznávaného a zároveň zohledňují žákovy možnosti a schopnosti. Chceme vybavit každého žáka vším potřebným pro spokojený a radostný život. Největší důraz klademe na přípravu pro praktický život a uplatnění na trhu práce.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou souborem postupů, metod, pravidel, aktivit a akcí, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Procházejí napříč školou, jsou nabízeny všem žákům, určují těžiště a důrazy vzdělávacího programu naší školy.

Klíčové kompetence jsou novým pojmem ve vzdělávání, představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj. Mají žákům umožnit upevňování, využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností ve známém prostředí a orientaci v nových i nepředvídatelných situacích. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces pokračující v průběhu celého života. Mají tvořit důležitý základ pro další etapy života. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole speciální není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků se středně těžkým mentálním postižením je snahou především vybavenost žáků souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Důraz je kladen především na klíčové kompetence pracovní, sociální a personální a komunikativní.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Vytváříme u žáků návyky k práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami. Pomáháme žákům využívat základy trivia ke svému vzdělávání. Rozvíjíme schopnost vyhledávat a využívat informace v praktickém životě. Učíme žáky využívat vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky. Pomáháme žákům chápat obecně používané termíny, znaky a symboly. Napomáháme žákům dodržovat návykové stereotypy učení; podporujeme jejich snahu o koncentraci na učení. Umožňujeme jim ovládat elementární způsoby práce s počítačem a uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích. Podněcujeme jejich zájem o získávání nových poznatků.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ – podněcovat žáky k myšlení, a k řešení problémů

Vytváříme takové podmínky, aby žáci mohli vnímat problémové situace, rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení. Vedeme žáky k tomu, aby přijímali důsledky rozhodnutí a nenechali se při řešení problému odradit nezdarem. Učíme je řešit samostatně běžné životní situace a přiměřeně k jejich možnostem překonávat životní překážky. Pomáháme žákům pojmenovat problém, svěřit se s ním a požádat o pomoc při jeho řešení. Učíme je, jak požádat o radu a řídit se jí; dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Učíme žáky srozumitelnému vyjadřování, porozumění obsahu sdělení a přiměřené reakci na něj. Umožňujeme žákům chápat běžně užívané tištěné informace, záznamy a obrazové materiály k rozvoji vlastních vědomostí. Pomáháme žákům vyjadřovat vlastní názory a postoje, využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky a komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem. Učíme žáky vyjadřovat jejich pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem. Podněcujeme je, aby získané komunikativní dovednosti využívali k vytváření vztahů v soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a orientovat se ve vztazích mezi lidmi

Oceňujeme respektování druhých lidí, navazování a udržování vztahů s vrstevníky. Žáky vedeme k podílení se na jednoduchých sociálních aktivitách. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, vrstevníky. Vedeme žáky k tomu, aby byli vnímaví k potřebám a k prosbám slabších spolužáků, starých, nemocných a postižených lidí. Podporujeme základní představu o vztazích mezi lidmi. Napomáháme žákům k orientaci v prostředí, ve kterém žijí. Objasňujeme žákům nevhodné a rizikové chování. Učíme žáky, aby si uvědomili nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby. Vysvětlujeme, jak prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.

KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Vedeme žáky k tomu, aby byli hrdí na svou vlast. Podněcujeme žáky k ochraně zdraví, uvědomění si významu zdravého životního stylu. Učíme žáky znát práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití. Připravujeme je na chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob. V nebezpečné situaci (vnucování návykových látek, sektářství ...) by žáci měli dokázat říci „ne“. Usilujeme o to, aby žáci využívali osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při pracovním uplatnění

Žáky motivujeme k soustředění se na pracovní výkon a schopnost vytrvat při jeho plnění. Vedeme je k přijímání posouzení výsledků jejich práce. Učíme je respektovat pravidla práce v týmu a pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce. Rozvíjíme u žáků hygienické návyky, zvládání sebeobsluhy podle jejich možností. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů. Naším cílem je vypěstovat u žáků pracovat podle naučeného pracovního postupu, plnit zadané jednoduché úkoly dle instrukcí. Pomáháme žákům zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy. Vytváříme tím potřebné dovednosti vedoucí k pracovnímu uplatnění.

5) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základní škole praktické probíhá podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláška 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Podpůrnými opatřeními při speciálním vzdělávání se pro účely této vyhlášky rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, zajištění služeb asistenta pedagoga, snížení počtu žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

a) Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Jedná se o žáky se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí nebo lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou tvořeny speciálním pedagogem na základě doporučení praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře nebo dalšího odborníka. Důležitá je spolupráce s rodinou, individuální péče pedagogů i zájem a pochopení spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným pomáháme zařadit se zpět do kolektivu, poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky, respektujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost takového spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě.

b) Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Většina žáků naší školy se řadí do této skupiny, jejich výuka probíhá ve všech třídách na 1. a 2. stupni základní školy. Tuto skupinu dle zákona tvoří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy; s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu. Velká většina žáků naší školy je umístěna v dětském domově. Mezi školou a domovem panuje úzká spolupráce, učitelé řeší vše s vychovateli a sociálními pracovnicemi dětského domova. Při práci s těmito žáky využíváme též znalostí a zkušeností výchovného poradce a metodika primární prevence. Všichni naši pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v oblasti multikultury, proto lépe chápou různé zvyky, tradice i zvláštnosti jiného etnika. Zvláštní pozornost věnujeme předcházení jakéhokoliv diskriminačního jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, náboženského vyznání, sociálního či ekonomického statusu.

c) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou tvořeny ve spolupráci s SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost asistenta pedagoga, který bude se žákem pracovat (rozsah práce je stanoven

v pracovní náplni). V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě.

d) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení SPC budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Bezbariérovým „přístupem“ je škola připravena na výuku tělesně postižených.

V případě nutnosti zajistí vedení školy pedagogického asistenta nebo bude požadovat osobního asistenta. Ten bude pomáhat žákovi v adaptaci se na školní prostředí. Také bude pomáhat učitelům při komunikaci s žákem a rodiči postiženého žáka. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě.

e) Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu nebo autistickými rysy. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Učitel musí s ostatními žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženým žákem. Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost pedagogického nebo osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi v adaptaci na školní prostředí. Bude také pomáhat učitelům při komunikaci s žákem a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Na základě doporučení SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

f) Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují většinu norem společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuální výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí s ostatními žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě. Zavést systém pochval a trestů. Učitel bude využívat etopedických metod. Bude spolupracovat s odborníky ostatních pomáhajících profesí a usilovat o zvýšenou spolupráci s rodinou takového žáka.

g) Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů, které odpovídají příslušnému typu postižení. Ve spolupráci a na doporučení příslušných SPC budou

realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost pedagogického nebo osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi v adaptaci na školní prostředí. Bude pomáhat učitelům při komunikaci s žákem a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Na základě doporučení SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

6) Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZŠS okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Na nižším i vyšším stupni jsou průřezová témata začleněna do jednotlivých vyučovacích předmětů.

Vzhledem k tomu, že základní škola praktická na nižším stupni realizuje průřezová témata v projektech, je žádoucí, aby i žáci základní školy speciální upevnili a prohloubili své vědomosti a naučili se spolupracovat se svými vrstevníky. Z tohoto důvodu budou žáci ZŠS dané projekty též absolvovat.

Jedná se o tyto projekty:

Dětská olympiáda

My a Evropa

Zachraňte Willyho

Jmenované projekty jsou přílohou dokumentu.

4. Průřezová témata

Z průřezových témat naše škola do vzdělávání žáků vybrala a zařadila tato tři, která korespondují s náplní a očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZŠS.

Přesné rozpracování průřezových témat uvádíme zde:

Výchova demokratického občana

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je uplatňovat); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; principy soužití s minoritami (vztah k jinému, vzájemná komunikace, zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – demokratické volby (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly
- **Jsme Evropané** – Evropská unie

Multikulturní výchova

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráce; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Výchova demokratického občana 6.2.						
Občanská společnost a škola	Vu, Jk	Vu, Jk	Vu, Jk	Vu, Jk	Vu, Jk	Vu, Jk
Občan, občanská společnost a stát	Jk, Vu, Tv	Vv, Jk, Vu, Tv	Vv, Jk, Vu, Tv	Vv, Jk, Vu, Tv	Vv, Jk, Vu, Tv	Vv, Jk, Vu, Tv
Formy participace občanů v politickém životě						
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 6.3.						
Evropa a svět nás zajímá	Tv, Jk, Psp, P	Tv, Jk, Psp, P	Tv, Jk, Psp, P	Vu, Tv, Jk, Psp, P	Vu, Tv, Jk, Psp, P	Vu, Tv, Jk, Psp, P
Objevujeme Evropu a svět	Hv, Jk	Hv, Vv, Jk	Hv, Vv, Jk	Hv, Vv, Jk	Hv, Vv, Jk	Hv, Vv, Jk
Jsme Evropané						
Multikulturní výchova 6.4.						
Kulturní rozdíly	P, Jk	P, Jk, Pv	P, Jk, Pv	P, Jk, Pv	P, Jk	P, Jk
Lidské vztahy	ZdrTV	Pv, ZdrTV	Pv, ZdrTV	Vu, Pv, ZdrTV	Vu, ZdrTV	Vu, ZdrTV
Etnický původ					Pv	

Průřezová témata	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Výchova demokratického občana 6.2.				
Občanská společnost a škola	Jk, Čas	Jk, Čas	Jk, Čas	Jk, Čas
Občan, občanská společnost a stát	Čas, Hv, Vv, Jk, Tv	Čas, Hv, Vv, Jk, Tv	Čas, Hv, Vv, Jk, Tv,Vkz	Čas, Hv, Vv, Jk, Tv,Vkz
Formy participace občanů v politickém životě	Čas	Čas	Čas	Čas
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 6.3.				
Evropa a svět nás zajímá	Čap, Tv, Jk, Psp, P	Čap, Tv, Jk, Psp, P	Čap, Tv, Vkz, Jk, Psp, P	Čap, Tv, Vkz, Jk, Psp, P
Objevujeme Evropu a svět	Hv, Vv, Jk, Čap	Hv, Vv, Jk, Čap	Hv, Vv, Jk, Čap	Hv, Vv, Jk, Čap
Jsme Evropané	Čap, Tv, Čas	Čap, Čas, Tv	Čap, Čas, Tv, Vkz	Čap, Čas, Tv, Vkz
Multikulturní výchova 6.4.				
Kulturní rozdíly	Čas, Jk, Pv	Čas, Jk	Čas, Jk, Pv	Čas, Jk, Pv
Lidské vztahy	Čas, Jk, ZdrTV	Čas, Jk, Pv, ZdrTV	Čas, Jk, Vkz, Pv, ZdrTV	Čas, Jk, Vkz, ZdrTV
Etnický původ	Čap, Hv, Vv, Psp	Čap, Hv, Vv,	Čap, Hv, Vv, Pv	Čap, Hv, Vv, Pv

5. Rámcový učební plán

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**1. stupeň**	**2. stupeň**
		1. - 6. ročník	**7. - 10. ročník**
		Minimální časová dotace	
Jazyková komunikace	Čtení	16	12
	Psaní	10	7
	Řečová výchova	12	4
Matematika a její aplikace		12	12
Informační a komunikační technologie		2	4
Člověk a jeho svět		16	-
Člověk a společnost		-	8
Člověk a příroda			12
Umění a kultura	Hudební výchova	18	8
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	2
	Tělesná výchova	18	12
Člověk a svět práce		21	22
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		10	11
Celková povinná časová dotace		**135**	**114**

Časové dotace základní školy speciální

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory / předměty	I. stupeň							II. stupeň				
		ročník							ročník				
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**MČD**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**MČD**
Jazyková komunikace	Čtení	2	3	3	3	3	2+1	16	3	3	3	3	12
	Psaní	2	2	2	2	1+1	1+1	10	2	2	2	1+1	7
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Počty	2	2	2+1	2	2	2	12	3+1	3+1	3+1	3+1	12
Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	0	0	0	+1	1	1	2	1+1	1+1	1	1	4
Člověka jeho svět	Věcné učení	4	3	3	2+1	2+1	2+1	16	0	0	0	0	0
Člověk a společnost	Člověk a společnost	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Člověk a příroda	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	2	2	18	1	1	1	1	8
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1+1	1+1		1+1	1+1	1+1	1+1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	3	3	3	4	4	4	21	5	5	6	6	22
Disponibilní časová dotace		-	-	1	2	3	4	**10**	3	3	2	3	**11**
Časová dotace celkem		**21**	**21**	**22**	**23**	**24**	**24**	**135**	28	28	29	29	**114**

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Využití disponibilní časové dotace

Do vyučovacích předmětů na I. stupni bylo zařazeno celkem 10 disponibilních hodin v tomto rozložení:

Čtení	1 hodina – 6. ročník
Psaní	2 hodiny – 5., 6. ročník
Počty	1 hodina – 3. ročník
Práce s počítačem	1 hodina – 4. ročník
Věcné učení	3 hodiny – 4., 5., 6. ročník
Výtvarná výchova	2 hodiny – 5., 6. ročník

Do vyučovacích předmětů na II. stupni bylo zařazeno celkem 11 disponibilních hodin v tomto rozložení:

Psaní	1 hodina – 10. ročník
Počty	4 hodiny – 7., 8., 9., 10. ročník
Práce s počítačem	2 hodiny – 7., 8. ročník
Výtvarná výchova	4 hodiny – 7., 8., 9., 10. ročník

Užívané zkratky vyučovacích předmětů

Čt	Čtení	Jazyková komunikace **Jk**
Ps	Psaní	
Řv	Řečová výchova	
P	Počty	
Psp	Práce s počítačem	
Vu	Věcné učení	
Čas	Člověk a společnost	
Čap	Člověk a příroda	
Hv	Hudební výchova	
Vv	Výtvarná výchova	
Vkz	Výchova ke zdraví	
Tv	Tělesná výchova	
Pv	Pracovní vyučování	

Předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova budou ve všech tabulkách našeho ŠVP označovány jednotnou zkratkou **Jk**. Je to proto, že tyto předměty se vzájemně tak úzce prolínají a doplňují, že není možné je jednotlivě vyčleňovat.

6. Projekty

Projekt : DĚTSKÁ OLYMPIÁDA

Charakteristika projektu :

Projekt je určen pro žáky základní školy praktické a speciální, k jeho hlavním cílům patří :

- poskytnout základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- naučit komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- vést k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- rozvíjet komunikační schopnosti, týmovou spolupráci, kooperativní činnosti, rozhodování, tvořivost, čtenářskou gramotnost a vyjadřovací schopnosti
- naučit spravedlivě posuzovat výsledky práce své i ostatních
- vést k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu
- motivovat k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- rozvíjet fyzické schopnosti

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova;
- výchova demokratického občana;
- multikulturní výchova;
- mediální výchova.

Délka trvání: 2 dny

Očekávané výstupy: diskuse se žáky, fotografie, články do školního časopisu a regionálního tisku

Oborové zaměření: věcné učení, člověk a společnost, tělesná výchova, člověk a příroda dějepis, čtení, psaní, řečová výchova

Postup zadávání	**Pomůcky**
- sdělení základních informací o projektu (název, problematika) – všichni žáci - žáci se seznámí s otázkami, na které budou odpovídat - opakování - žáci budou poučeni o bezpečném chování během olympiády - pitný režim bude zajištěn - rozdělení žáků do dvou skupin (1.a 2. stupeň) - 1. st. – sportovní disciplíny - soutěží každý sám za sebe – získává žetony (nákup v obchodě) - 2. st. – teoretické disciplíny - soutěží dvou až tříčlenná družstva – za správné zodpovězení otázek získává žetony	- učebnice – zeměpis, občanská výchova, dějepis, školní řád, nástěnná mapa světa, clipchart, fixy - sportovní nářadí (stopky, měřící pásmo, - kužele, pytle, kriketové míčky, hrábě, koště, - startovní čísla, nástěnka, fixy, papíry...)
1. stupeň: - běh na 30m - skok do dálky - skok do výšky - překážková dráha - hod kriketovým míčkem - skákání v pytlích - vyhodnocení během disciplín **2. stupeň** - čtyři stanoviště – u každého stanoviště bude přítomen realizátor projektu - jednotlivá stanoviště budou rozdělena podle oborů (zeměpis, občanská výchova, dějepis, jazyková komunikace apod.) - témata: lidské rasy, státy, práva a povinnosti žáka, volby, kladné x záporné vlastnosti - u každého stanoviště si družstvo vylosuje obálku s otázkou, na kterou odpoví písemně (popř. ústně), zalepenou obálku s odpovědí vhodí zpět do koše na stanovišti <u>Zhodnocení</u>: 2. stupeň - koordinátor a realizátoři projektu vyhodnotí družstva (otázky) - za správnou odpověď získávají žetony, které utratí v „obchodě“ vytvořeném realizátory - druhý den každá třída napíše krátké zhodnocení projektu (novinový článek), který bude otištěn ve školním časopisu	- obálky, psací potřeby, papíry, školní lavice, - židle, plakáty, koše - obchod: školní lavice, židle,odměny

Průřezová témata – tematické okruhy

Multikulturní výchova

- Etnický původ
- Kulturní rozdíly

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí

Mediální výchova

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Závěr:

Díky širokému spektru úkolů zahrnutých v projektu získají žáci mnoho zajímavých a důležitých informací, které mohou být využity v dalších předmětech, ale i v praktickém životě. Cílem projektu je rozvíjet komunikační dovednosti, schopnost jednat s ostatními a pracovat v týmu, smysl pro fair play. Projekt využívá různých tematických okruhů a vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti. Učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné. Po jeho absolvování by si žáci měli především uvědomit práva ale i povinnosti všech občanů.

Projekt : MY A EVROPA

Charakteristika projektu :

Projekt je určen pro žáky základní školy praktické a speciální, k jeho hlavním cílům patří :

- vést k porozumění sobě samému a druhým
- rozvinout dovednost komunikace s lidmi
- upevnit vztahy v týmové práci
- podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se evropanství
- vést k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- prohlubovat empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- vést k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- rozvíjet a integrovat vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- vést k pochopení významu Evropské unie
- učit hledat a nacházet společné evropské cesty
- pomáhat žákům prostřednictvím informací, vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- napomáhat žákům uvědomit si vlastní identitu
- vést k potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova;
- výchova demokratického občana;
- multikulturní výchova;
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Délka trvání: 1 den

Očekávané výstupy: diskuse se žáky, diskotéka, vlajky evropských států, fotografie, ochutnávka tradičních evropských pokrmů, papírové čepice s typickými znaky evropských obyvatel.

Oborové zaměření: Věcné učení, člověk a příroda,člověk a společnost, výtvarná výchova, pracovní vyučování, čtení, psaní, řečová výchova.

Postup zadávání	**Pomůcky**
- sdělení základních informací o projektu (název, problematika) – všichni žáci, koordinátor, realizátoři - seznámení s EU - rozlosování žáků do jednotlivých skupin (státy – Česká republika, Itálie, Velká Británie, Bulharsko, Francie) - žáci se ve třídách seznámí se „svým“ státem pomocí mapy, atlasu, knih, časopisů, videokazety	- mapy, atlasy, knihy, časopisy, videokazeta, videorekordér, TV, psací potřeby, papíry
Úkoly: 1. vyrobit vlajku státu (rozměr A3) 2. vytvořit charakteristický znak státu (čepice, oblečení, plakát) 3. hlavní město – stručné přiblížení 4. sestavit slovník (10 slov základní konverzace) 5. vyhledat tradice, měnu a významnou stavbu 6. příprava jednoduchého typického pokrmu	- čtvrtky, psací potřeby, vodové a temperové barvy, štětce, lepidlo, nůžky, pastelky, tkaniny - internet, mapy, knihy, časopisy - internet, slovníky, psací potřeby, papíry - internet, knihy, časopisy, potřeby, papíry - suroviny na přípravu, kuchyňské náčiní, cvičná kuchyň
Prezentace výsledků: - skupiny se prezentují jednotlivými výsledky činnosti (vlajky, informace o hl. městě, tradice a měna státu, slovník, typický pokrm) - diskotéka – vyhodnocení nejlepšího státu	- radiomagnetofon, CD, audiokazety - odměna

Průřezová témata – tematické okruhy

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena

Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti
- Mezilidské vztahy
- Spolupráce a soutěživost

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Multikulturní výchova

- Kulturní rozdíly
- Lidské vztahy
- Etnický původ

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Závěr:

Projekt žáky seznámí s jednotlivými odlišnostmi vybraných evropských států. Při plnění jednotlivých úkolů poznají Evropu zblízka. Naučí se spolupracovat s kolektivem, vyslovit svůj názor, vystupovat na veřejnosti před dospělými i spolužáky. Poznají, že jednotlivé odlišnosti evropských států nebrání společnému soužití různých kultur. Projekt napomůže k odstranění nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své chování a jednání.

Projekt : ZACHRAŇTE WILLYHO

Charakteristika projektu :

Projekt je určen pro žáky základní školy praktické a speciální, k jeho hlavním cílům patří :

- seznámit žáky s problematikou vztahu člověka k přírodě
- pochopit důležitost mezinárodní spolupráce při ochraně přírody
- pochopit rozdíl způsobu života zvířete v zajetí a ve volné přírodě
- ukázat žákům charakteristické znaky jednotlivých ekosystémů
- naučit se vyhledávat informace s využitím internetu, knihoven a dalších informačních zdrojů (denní tisk a jiné tiskoviny)
- rozvinout dovednost komunikace s lidmi
- upevnit vztahy při týmové spolupráci
- vytvořit odpovědnost za životní prostředí
- podpořit nezávislost a samostatnost při tvorbě projektu
- motivovat ke kompetentní komunikaci s koordinátorem a ostatními realizátory projektu
- naučit se prezentovat výsledky své práce

Průřezová témata :

- osobnostní a sociální výchova;
- výchova demokratického občana;
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- multikulturní výchova;

Délka trvání: 1 den

Očekávané výstupy: beseda se žáky, fotografie, výtvarné práce – pomůcka využitelná v dalších předmětech

Oborové zaměření: věcné učení, člověk a příroda, člověk a společnost, výtvarná výchova, pracovní výchova, čtení, psaní, řečová výchova, hudební výchova.

Postup zadávání	**Pomůcky**
- sdělení základních informací o projektu (název, problematika) - projekce motivačního videa - otázky k tématu (moře, stát, živočichové, rostliny, lidé...) - rozdíl mezi vodou a souší (rostliny, živočichové) - rozdělení žáků do výkonnostně vyrovnaných skupin - předání instrukcí jednotlivým skupinám – každé skupině bude přiděleno téma : les, moře, vzduch, dvorek – losování - rozdělení rolí ve skupinách (skupina si organizuje sama)	- videokazeta – film „Zachraňte Willyho“ videorekordér, TV přijímač, glóbus, nástěnná mapa světa, školní atlasy,obrazový materiál, knihy
- skupinové práce : - motivace :seznámení s živočichy a jejich hlasovými projevy - každá skupina : - vytvoří volnou technikou koláž na téma, které si skupina vylosovala - vytvoří karty s názvy zvířat a rostlin, které ztvárnila v koláži - vyhledá za pomoci multimediální techniky (internet) aktuální článek k tématu a vytiskne	- CD – Naší přírodou krok za krokem - multimediální zařízení - PC - balicí papír, barevné papíry, časopisy, noviny, voskovky, pastelky, temperové a vodové barvy, fixy, tužky č.1, 2, guma, látka, štětce, lepidlo na papír, lýko, knoflíky, korálky, samolepící tapety, vlna, hobliny, nůžky - čtvrtky, fixy, nůžky, pravítko, tužka - PC – internet, tiskárna, copypapír, psací potřeby
- prezentace výsledků: - skupiny se prezentují svými výtvarnými pracemi, charakterizují svá témata - diskuse nad zadáním projektu - výstava prací ve škole pro rodiče i pro veřejnost	

Průřezová témata – tematické okruhy

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena

Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Spolupráce a soutěživost

Morální rozvoj

- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy

Závěr:

Projekt zajímavým způsobem přibližuje problematiku vztahu člověka k přírodě v současném světě žákům základní školy speciální. Po jeho absolvování by si měli žáci především uvědomit důležitost kvalitních postojů k přírodě. Díky širokému spektru úkolů zahrnutých v projektu, získají žáci nejen mnoho zajímavých a důležitých informací, ale naučí se informace vyhledávat, pracovat s nimi. Rozvíjí se jejich komunikační dovednosti, schopnost jednat s lidmi a pracovat ve skupině. Všechny tyto dovednosti, schopnosti, hodnoty a postoje jsou důležité pro další život a pracovní uplatnění mladých lidí. Projekt „Zachraňte Willyho“se snaží o to, aby poznatky získané ve škole, byly efektivně využity i v praxi.

7. Učební osnovy

Učební osnovy pro I. stupeň

Vzdělávací oblast: **Jazyková komunikace**
Vzdělávací obory: **Čtení, Psaní, Řečová výchova**
Vyučovací předmět: **Čtení, Psaní, Řečová výchova (jejíž součástí je i Dramatická výchova)**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností. Obsah vzdělávací oblasti Jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Čtení, Psaní, Řečová výchova, jejíž součástí je i Dramatická výchova.

Vzdělávání v oblasti Jazyková komunikace vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

Vyučovací oblast Jazyková komunikace je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Předměty Čtení, Psaní a Řečová výchova se vzájemně tak úzce prolínají a doplňují, že není možné je jednotlivě vyčleňovat. Z tohoto důvodu jsou v jednotlivých ročnících zařazeny do jedné tabulky.

Charakteristika vyučovacích předmětů

- **Čtení:**

Vyučovací předmět **Čtení** je zařazen v 1. - 6. ročníku. V 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. až 6. ročníku 3 hodiny týdně (v 6. ročníku jsme výuku posílili z původních 2 hodin na 3 hodiny týdně, při čemž byla využita disponibilní časová dotace v rozsahu 1 vyučovací hodiny). Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě formou besed, návštěv knihovny, divadla. Ve výuce je hojně používána audio a video technika.

Vzdělávání v předmětu Čtení vede žáky k postupnému osvojování písmen, slov a vět, které vede rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním.

- **Psaní:**

Vyučovací předmět **Psaní** je zařazen v 1. až 6. ročníku . V 1. až 6. ročníku po 2 hodinách týdně, z čehož byla v 5. a 6. ročníku původní 1 hodina rozšířena na 2 hodiny disponibilní časovou dotací. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu Psaní vede žáka k rozvoji grafických dovedností, jemné motoriky a grafomotoriky, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

- **Řečová výchova:**

Vyučovací předmět **Řečová výchova** je zařazen v 1. až 6. ročníku , po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě formou besed, návštěv knihovny, divadla. Ve výuce je hojně používána audio a video technika.

Vzdělávání v předmětu Řečová výchova vede žáka k osvojení si a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání. Do tohoto předmětu jsme zařadili i Dramatickou výchovu. Tato není samostatným předmětem, je však nedílnou součástí Řečové výchovy.

- **Dramatická výchova:**

Vyučovací předmět **Dramatická výchova** je zařazen v 1. až 6. ročníku jako nedílná součást Řečové výchovy. Je doplňujícím oborem, který pomáhá v rozvoji komunikace i sociálních vztahů. Žáci se dovedou vcítit do různých životních rolí a mohou tak řešit jindy pro ně neřešitelné situace. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy /včetně dotykové komunikace/, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí. Formou hry dochází k prožívání reálných citů, vztahů a postojů: hra staví na vlastní zkušenosti a její účinek je tím hluboký a trvalý.

Do oblasti jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občanská společnost a škola
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.3 Objevujeme Evropu a svět
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Kulturní rozdíly

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:
- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly, zdůvodňují své závěry. Žáci se vzájemně radí a pomáhají.

Učitel:
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní - K3
Žáci dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci respektují pokyny pedagogů.

Učitel:
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské - K5

Žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel:

- Využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají pracovat podle pokynů, dovedou posoudit výsledek své práce i práce ostatních.

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ **dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání** ➢ umět vyprávět podle obrázkové osnovy ➢ umět rozlišit samohlásky, jejich délku ➢ **dokázat se orientovat na řádku, stránce** ➢ používat písmeno a, A, i, I ve funkci spojky mezi obrázky ➢ číst některé slabiky	➢ rozvoj vyjadřovacích schopností, slovní hry, jednoduchá říkadla ➢ slovní přízvuk, tvoření jednoduchých vět ➢ vypravování pohádky, pojmenování obrázků, činností, osob, barev - tvoření vět k obrázkům, řazení obrázků do logických skupin ➢ písmena a hlásky, vyvozování samohlásek -a,-e, -i, rozlišit délku samohlásek, skládání slabik s použitím hlásky a písmene m, M, v, V ➢ sluchové a zrakové percepce, orientace v textu - zleva, doprava, popletené pohádky, orientace v obrázku, pojmy na, před, za ➢ hláska a písmeno a, A, i, I ve funkci spojky mezi obrázky	6. 2. Občanská společnost a škola 6.2 Občan, občanská společnost a stát	Hv - intonační cvičení - rytmizace říkadel Tv - dechová - relaxační a koordinační cvičení P - manipulační činnosti s konkrétními předměty Vu - znaky ročních období - péče o zvířátka a ptáky - sezónní práce na poli a v zahradách - místo, kde žijeme - lidé kolem nás, zdraví

➢ chápat dělení slov na slabiky ➢ poznávat slova, slabiky, hlásky uvedená písmena malé a velké abecedy	➢ dělení slov na slabiky, deklamace, memorování, tleskání, klepání, říkadla, rozpočitadla ➢ zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/		
ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek ➢ **dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů** ➢ **dokázat si zapamatovat a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky**	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení ➢ poslech vyprávěného, reprodukovaného textu ➢ přednes říkanky, básničky, výslovnost, intonace, rytmizace		Vv, Pv - modelování - špejle, drát

PSANÍ			
➢ **dodržovat správné držení psacího náčiní** ➢ zvládat jemnou motoriku a grafomotoriku ➢ dokázat vyvodit písmena podle obrázků	➢ rozvíjet psychomotorické schopnosti jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové koordinace, hygienické návyky, technika psaní ➢ uvolňovací cviky, alternativní nácvik psaní, horní, dolní oblouk, vodorovné a šikmé čáry, smyčky, ovály, vlnovky ➢ psaní písmen podle obrázkové abecedy, psaní hůlkového písma, které žáci čtou A, I, M, V, E		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ zvládat rozhovor ➢ dokázat vyprávět obsah čteného ➢ umět pohybem vyjádřit své pocity, role ➢ umět reprodukovat jednoduchý příběh	➢ seznámení s pojmem dramatická výchova ➢ jednoduchý rozhovor ➢ četba na pokračování, seznámení s literaturou pro děti a mládež ➢ pantomima ➢ dramatizace pohádkového příběhu, hra - nastudování, zkouška, premiéra	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	Pv - kostýmy Vv - kulisy

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
	ČTENÍ		
➢ **dokázat dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání**	➢ základy techniky mluveného projevu /dýchání, tvoření hlasu, výslovnost/, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, tvoření jednoduchých vět a rozvíjet souvislé vyjadřování	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Hv - intonační cvičení - rytmizace říkadel/ hra na tělo/ Vu - podzim, ovoce, zelenina - rodina - škola a její okolí
➢ být schopen vnímat a chápat pokyny a reagovat na ně	➢ jednoduché pokyny vztahující se k výuce		
➢ **číst slabiky a dvojslabičná slova z otevřených slabik**	➢ analýza a syntéza slov ➢ cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, čtení dvouslabičných slov s otevřenými slabikami typ „máma, mami, máme “		
➢ umět používat hlásku a písmeno	➢ vyvození hlásky a písmene o, O, u, U, l, L, t, T a slabiky s těmito písmeny		
➢ zvládat vypravovat text podle návodných otázek	➢ vyprávět jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy		
➢ dokázat poznat určená písmena malé i velké abecedy	➢ čtení psacích písmen a psaných slabik		

➢ umět rozpoznat samohlásky a souhlásky, odlišovat jejich délku ➢ dokázat koncentrovat pozornost a soustředěnost, vnímat krásu čteného a mluveného slova	➢ kvalita a kvantita hlásek, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, zvukové prostředky řeči /tempo, intonace, přízvuk/ ➢ poslech a recitace veršů a říkadel, poslech pohádek a vyprávění		
ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek ➢ **dokázat si zapamatovat a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky** ➢ **dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů, reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací** ➢ procvičovat správnou výslovnost jednotlivých hlásek	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení ➢ přednes říkanky, básničky, výslovnost, intonace, rytmizace, dechová, hlasová a artikulační cvičení - souhlásky dásňové - **t, d, n**, souhlásky tvrdopatrové - **ť, ď, ň** ➢ poslech vyprávěného, reprodukovaného textu, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu ➢ správná výslovnost dle individuálních potřeb jednotlivých žáků	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	Vu, Vv - zdraví - Vánoce - tradice - pohádky - zimní sporty - zvířata v zimě

PSANÍ			
➢ **dodržovat správné držení psacího náčiní** ➢ zvládat prvky psacích písmen ➢ dokázat přepisovat vybrané psací písmo ➢ dokázat psát a spojovat písmena a tvořit slabiky ➢ umět psát slabiky, slova podle nápovědy	➢ rozvíjet psychomotorické schopnosti jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové koordinace, hygienické návyky, technika psaní ➢ psaní písmen podle obrázkové abecedy, psaní hůlkového písma, které žáci čtou ➢ horní a dolní zátrh, šikmé čáry na obě strany /zuby na pile/, písmena e, i, m, M, l, u, v ➢ psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy /ma, mu, mo, la, le, li, lo, lu/ ➢ psaní písmen, slabik, slov dle nápovědy s užitím různé motivace		Vv, Pv - modelování - špejle, drát *Vv* - *ilustrace* Vu - rodina - škola - příroda

DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ zvládat výrazný přednes ➢ zvládat prvky nonverbální komunikace ➢ rozvíjet estetické cítění, vkus a tvořivost ➢ dokázat komunikovat a přizpůsobit se pravidlům dané skupiny ➢ být schopen koncentrovat pozornost a soustředění při sledování projekce ➢ dokázat vyprávět obsah čteného	➢ přednes básně, říkadla ➢ simulace různých modelových situací ➢ rozhovor o návštěvě divadla, kina, knihovny, výstavy, exkurze ➢ navozování přátelské atmosféry - komunikační kruh /vyslechnout názor druhého a adekvátně na něj reagovat/ ➢ sledování televize, videa, DVD ➢ četba na pokračování	6.2 Občanská společnost a škola	

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
	ČTENÍ		
➢ **dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání**	➢ základy techniky mluveného projevu - výslovnost, slovní přízvuk, tvoření jednoduchých vět, rozvíjení souvislosti vyjadřování	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Hv - intonační cvičení - rytmizace
➢ poznávat hlásky, slabiky, slova, větu	➢ vyvozování hlásek a písmen, dělení a skládání slov, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek		Vu - znaky ročních období - péče o zvířata, ptáky - práce na polích, zahradách
➢ **číst některé slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik, chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem**	➢ zrakové a sluchové vnímání, hláska a písmeno e, E, o, O, u, U, l, L, t,T čtení slabik ma, má, Ma, mi, Mi, va, Vá, vi, Ví, me, Me, mé, Mé, ve, Vé, ta, tá, te, té, Ta		Vv - malba, kresba, ilustrace
➢ být schopen rozvíjet slovní zásobu - volit vhodná pojmenování, mluvit spisovně, gramaticky správně	➢ rozvoj slovní zásoby ➢ čtení obrázků ➢ tvorba jednoduchých vět	6.4 Kulturní rozdíly	Hv - rytmizace říkanek
➢ zvládat čtení hlásek, slabik, skládat slova ze slabik	➢ analyticko-syntetické činnosti		Pv - popis pracovního postupu
➢ **zvládat orientaci na stránce i řádku**	➢ diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového vnímání, orientace na stránce i řádku		

➢ umět číst dvojslabičná slova s dosud procvičovanými slabikami ➢ **tvořit věty podle obrázků**	➢ čtení dvojslabičných slov: máma, mami, máme, čtení krátkých vět doplněných obrázkem ➢ práce s obrázkem, obrázkovou osnovou	6.2 Občanská společnost a škola	
ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek ➢ procvičovat správnou výslovnost jednotlivých hlásek ➢ **popsat jednoduché obrázky** ➢ být schopen rozvíjet slovní zásobu ➢ **odpovídat na otázky slovem, větou**	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení ➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků ➢ vypravování podle obrázků, pohádky, vlastního příběhu, popis, poslech předčítaného textu, hlavní postava - rozlišení místa, času a děje, seznámení s dětskou knihou ➢ stavba věty	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět	Vv, Vu - podzim - rodina - škola

➢ zvládat kulturu mluveného projevu, konverzační cvičení ➢ dokázat diferencovat hlásky ve slově ➢ dbát na správnou výslovnost daných hlásek	➢ reprodukce a dramatizace podle dané osnovy ➢ zdvořilé vystupování, formy společenského styku /pozdrav, poděkování, prosba, omluva/ ➢ rozvíjení sluchového vnímání artikulační cvičení - souhláska dásňová **l**, souhlásky měkkopatrové - **k, g, ch** a hrtanové – **h**		
PSANÍ			
➢ **zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním** ➢ **umět psát velká hůlková písmena** ➢ dokázat spojovat písmena ve slabiky ➢ zvládat diktát slabik ➢ **odlišovat délku samohlásek** ➢ zvládat opis, přepis slabik s následnou sebekontrolou	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ nácvik písmen velké abecedy - M, L, T, O, A, postupný nácvik velkých psacích písmen ➢ plynulé psaní slabik opis, přepis /ma, mu, mo, la, le, li, lo, lu/ ➢ psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy ➢ psaní slov typu láme, mele, mám, tam ➢ opakování naučených písmen ve slabikách, opisování psacího písma e, i, m, M, l, u, v		Pv - modelování - špejle, drát Vv - obrázková abeceda

➢ **napsat hůlkovým písmem své jméno** ➢ **vyvodit písmena podle obrázků**	➢ hůlkové písmo ➢ obrázková abeceda, práce s obrázkovou osnovou		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat verbální i nonverbální komunikaci ➢ dokázat vyprávět obsah čteného ➢ být schopen vcítit se do různých životních situací ➢ seznámit se jednoduchou formou s nabídkou knih literatury pro děti mládež a	➢ technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování ➢ četba na pokračování ➢ situační scénky, dramatizace pohádky, příběhu ➢ seznámení s autory a ilustrátory knih literatury pro děti a mládež		

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ číst jednoslabičná slova s uzavřenou slabikou ➢ **zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen** ➢ **umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek** ➢ **orientovat se ve větě** ➢ **číst s porozuměním jednoduché věty** ➢ dokázat v mluveném projevu rozlišovat správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ➢ mít vytvořenou dostatečnou slovní zásobu k souvislému vyjadřování	➢ upevňování čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou - mám, sám, tam ➢ postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen t, T, y, Y, s, S, j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K ➢ tvoření jednoduchých otázek, odpovědi na otázky ➢ jednoduché věty ➢ čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem, druhy vět ➢ základy techniky mluveného projevu - výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, péče o rozvoj řeči ➢ mluvený projev - vypravování, cvičení zaměřená na vnímání obsahu čtené věty	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	Vv - ilustrace Pv - modelování písmen Hv - zpěv jednoduchých písní

➢ umět rozlišit slova souzvučná - homonyma	➢ nauka o slově - slova, která stejně znějí, ale vyjadřují dvě nebo více skutečností - **klíč** - od domu, **klíč** - k řešení rébusu		
ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu	➢ gymnastika mluvidel, dechová cvičení	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Hv - dětské písničky - pohybové hry
➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek	➢ dechová cvičení hlasová cvičení		Tv - hudební, pohybová a rytmická průprava
➢ umět dodržovat pořádek slov ve větě	➢ stavba věty, tvoření vět		
➢ být schopen správně vyslovit samohlásky a souhlásky	➢ hláskosloví - samohlásky, souhlásky, zvuková stránka jazyka, sluchové diferenciace hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek		Vu - situační scénky
➢ dbát na správnou výslovnost daných hlásek	➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu		
➢ **vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek**	➢ reprodukce a dramatizace podle dané osnovy, návodných otázek	6.2 Občanská společnost a škola	
➢ zvládat správnou výslovnost daných hlásek	➢ artikulační cvičení		

PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní ➢ **psát písmena, která umí číst** ➢ psát slabiky s nově procvičenými písmeny ➢ zvládat opis, diktát písmen, slabik ➢ **zvládat opis, přepis slabik** s následnou sebekontrolou	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ psaní malých písmen provádět současně s nácvikem písmen ve čtení v, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, ž ➢ psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy ➢ opakování naučených písmen ve slabikách, opisování psacího písma, diktát slabik ➢ plynulé psaní slabik opis, přepis		Vv - obrázková abeceda Pv - modelování, navlékání
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ umět tvořit otázky a odpovědi na ně ➢ **vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku** ➢ umět se domluvit v běžných situacích ➢ být schopen popsat jednoduché předměty, činnosti a děje	➢ tvorba otázek a odpovědí ➢ vyprávění podle obrázků a vlastních zážitků ➢ mluvený projev - základní komunikační pravidla ➢ popis jednoduchých předmětů a činností	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	Vu - místo, kde žijeme, pravidla společenského chování Pv - popis pracovního postupu

➢ dokázat vyprávět obsah čteného ➢ **zvládat slovní formy společenského styku**	➢ četba na pokračování ➢ formy společenského styku - pozdrav, prosba, poděkování, uvítání, rozloučení, blahopřání – ústně		

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
	ČTENÍ		
➢ zvládat číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými slabikami	➢ skládání slov ze slabik, čtení dvojslabičných i tříslabičných slov s dosud procvičenými slabikami	6.2 Občanská společnost a škola	Vu - reprodukce textu Vv - ilustrace - barevné zvýrazňování
➢ **zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen**	➢ postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou , ž, Ž		
➢ umět používat správnou intonaci - přízvuk, pauza, tempo řeči	➢ intonace, přízvuk, tempo řeči		
➢ vytvořit si odpovídající slovní zásobu k vypravování	➢ rozvíjení slovní zásoby - didaktické hry		
➢ zvládat čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov, která mají zavřenou slabiku	➢ upevňování čtení jednoduchého textu s porozuměním		
➢ umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	➢ reprodukce textu podle návodných otázek, ilustrací, obrázkové osnovy		
➢ být schopen vyprávět jednoduchý příběh podle přečtené předlohy či ilustrace	➢ vyprávění podle obrázků a vlastních zážitků, seznamování s literaturou pro děti a mládež, dětskými časopisy	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	

ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka		Hv - hudební, pohybová a rytmická průprava
➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek	➢ dechová a hlasová cvičení		
➢ dbát na správnou výslovnost daných hlásek	➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu		Vu - situační scénky - popis
➢ **vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku**	➢ mluvený projev - vypravování, reprodukce a dramatizace: říkanky, básničky	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ dodržovat pořádek slov ve větě	➢ stavba věty, tvoření vět	6.3 Objevujeme Evropu a svět	
➢ **popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek**	➢ mluvený projev - základní komunikační pravidla, popis jednoduchých předmětů a činností, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích	6.4 Kulturní rozdíly	
➢ zvládat správnou výslovnost daných hlásek	➢ artikulační cvičení		

PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní		Pv - rozvoj jemné motoriky
➢ **zvládat psát písmena, která umí číst**	➢ postupné osvojování psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení b, c, r, č, h, ou, C, Č, I, N, Ž		P - orientace Vv - grafické znázornění
➢ **opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova**	➢ opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým spojením		- barevné zvýrazňování
➢ **psát písmena a slabiky podle diktátu**	➢ psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy		
➢ umět se orientovat na řádku a stránce	➢ směrová orientace		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ **domluvit se v běžných situacích**	➢ rozvoj komunikace i sociálních vztahů formou hry - umět se vžít do různých životních rolí	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Tv - rytmická cvičení
➢ zvládat své emoce	➢ mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky - mimika, gesta	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Pv - výroba loutek Vv - výroba loutek
➢ dokázat vyprávět obsah čteného	➢ četba na pokračování	6.4 Kulturní rozdíly	

➢ ovládat verbální i nonverbální komunikaci ➢ koordinovat pohyb	➢ verbální a nonverbální prostředky komunikace ➢ rozvíjení pohybových dovedností, propojení pohybu s dechem a hlasem		Hv - jednoduchá píseň s tancem

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předměty: ČTENÍ, PSANÍ, ŘEČOVÁ VÝCHOVA **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
	ČTENÍ		
➢ **rozlišovat stejně znějící slova různého významu** ➢ tvořit otázky a odpovědi na ně ➢ umět používat různé typy komunikace ➢ **orientovat se ve větě** ➢ zvládat čtení krátkého jednoduchého textu ➢ **přednášet krátké říkanky a básničky** ➢ číst všechna probraná písmena ➢ získat pozitivní vztah k literatuře	➢ souznačná, protikladná slova, slova nadřazená a podřazená ➢ tvorba otázek a odpovědí ➢ dopis, přání, vzkaz, telefonování ➢ čtení jednoduchých vět ➢ upevňování čtení jednoduchého textu ➢ poslech a recitace veršů a říkadel ➢ postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen t, T, y, Y, s, S, j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K, b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, OU, ž, Ž ➢ poslech příběhů, pohádek	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6.2 Občanská společnost a škola 6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	Vu - naše město P - slovní úlohy

ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka		Hv - hudební, pohybová a rytmická průprava
➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek	➢ dechová a hlasová cvičení		
➢ zvládat výslovnost jednotlivých hlásek	➢ zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu		Vu - situační scénky
➢ domluvit se v běžných situacích	➢ rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace		
➢ **zvládat slovní formy společenského styku**	➢ kultura mluveného projevu - pozdrav, prosba, poděkování, konverzační cvičení	6.4 Kulturní rozdíly	
➢ **dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká**	➢ reprodukce a dramatizace jednoduchého příběhu	6.2 Občanská společnost a škola	
➢ **reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy**	➢ tvorba jednoduché osnovy, reprodukce a dramatizace ➢ jednoduché příběhy		

PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní ➢ **psát písmena, která umí číst** ➢ **ovládat psaní hůlkového písma** ➢ **psát písmena a slabiky podle diktátu** ➢ **opsat číslice** ➢ **opisovat, přepisovat slabiky a jednoduchá slova**	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ postupné osvojování psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení V, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, ž, b, c, r, č, h, ou, C, Č, I, N, Ž ➢ psaní hůlkového písma ➢ psaní písmen a slabik s procvičenými písmeny dle diktátu ➢ psaní číslic ➢ psaní slabik a jednoduchých slov		Pv - rozvoj jemné motoriky P - číslice
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ vytvářet vzájemnou důvěru ve skupině, upevňovat vztahy k ostatním členům skupiny a prohlubovat vzájemné poznání	➢ vytváření kolektivu a předpokladů pro jeho fungování		Vv - ilustrace Pv - práce s knihou

➢ cvičit postřeh, pohotovost a rychlé reakce	➢ prohlubování schopnosti soustředění, rozvoj paměti		
➢ rozvíjet rytmus, rytmizace, změny rytmu	➢ rozvoj rytmického cítění - propojování rytmu pohybu a slova		
➢ osvojovat si základy hlasové hygieny a kulturu mluveného projevu	➢ tvorba hlasu a rezonance - artikulace - slovní přízvuk - frázování – pauza ➢ intonace - vliv prostoru na použití pohybových a hlasových prostředků - cítění a vnímání prostoru		
➢ vyprávět obsah čteného	➢ četba na pokračování		

Učební osnovy pro II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Jazyková komunikace**
Vyučovací obor: **Čtení, Psaní, Řečová výchova**
Vyučovací předmět: **Čtení, Psaní, Řečová výchova (jejíž součástí je i Dramatická výchova)**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace** se realizuje ve vyučovacích předmětech Čtení, Psaní, Řečová výchova (jejíž součástí je i Dramatická výchova).

Vzdělávání v oblasti Jazyková komunikace vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- osvojení techniky čtení a psaní
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu
- praktickému využití získané dovednosti psaní

Vyučovací oblast Jazyková komunikace je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Charakteristika vyučovacích předmětů

- **Čtení:**

Vyučovací předmět **Čtení** je zařazen v 7. - 10. ročníku. V 7. až 10. ročníku po 3 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě formou besed, návštěv knihovny, divadla. Ve výuce je hojně používána audio a video technika.

Vzdělávání v předmětu Čtení vede žáky k postupnému osvojování písmen, slov a vět, které vede rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním.

- **Psaní:**

Vyučovací předmět **Psaní** je zařazen v 7. až 10. ročníku . V 7. až 10. ročníku po 2 hodinách týdně, z čehož byla v 10. ročníku původní 1 hodina rozšířena na 2 hodiny disponibilní časovou dotací. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu Psaní vede žáka k rozvoji grafických dovedností, jemné motoriky a grafomotoriky, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

- **Řečová výchova:**

Vyučovací předmět **Řečová výchova** je zařazen v 7. až 10. ročníku . V 7. až 10. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě formou besed, návštěv knihovny, divadla. Ve výuce je hojně používána audio a video technika.

Vzdělávání v předmětu Řečová výchova vede žáka k osvojení si a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání. Do tohoto předmětu jsme zařadili i Dramatickou výchovu. Tato není samostatným předmětem, je však nedílnou součástí Řečové výchovy.

- **Dramatická výchova:**

Vyučovací předmět **Dramatická výchova** je zařazen v 7. až 10. ročníku jako nedílná součást Řečové výchovy. Je doplňujícím oborem, který pomáhá v rozvoji komunikace i sociálních vztahů. Žáci se dovedou vcítit do různých životních rolí a mohou tak řešit jindy pro ně neřešitelné situace. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy /včetně dotykové komunikace/, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí. Formou hry dochází k prožívání reálných citů, vztahů a postojů: hra staví na vlastní zkušenosti a její účinek je tím hluboký a trvalý.

Do oblasti jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana

6.2 Občanská společnost a škola

6.2 Občan, občanská společnost a stát

6.3 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

6.3 Evropa a svět nás zajímá

6.3 Objevujeme Evropu a svět

6. 4 Multikulturní výchova

6.4 Kulturní rozdíly

6.4 Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci si osvojují základy čtení, psaní využívají vhodné naučené metody, uvědomují si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním.

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci vnímají problémové situace, rozpoznávají problémy a hledají nejvhodnější způsob řešení, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se vyjadřují srozumitelně v ústním projevu, rozumějí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují, účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory, zvládají jednoduchou formu písemné komunikace, využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Učitel:

- vede žáky k výstižné argumentaci
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- formuje žákovy postoje využitím různých životních situací

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci mají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti, účinně spolupracují ve skupině, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat mezilidské vztahy, podílejí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě (škole).

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské - K5

Žáci zvládají běžnou komunikaci s úřady, respektují přesvědčení druhých lidí.

Učitel:

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s děním v regionu, s jeho současností i minulostí

Kompetence pracovní - K6

Žáci mají konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí, využívají získané znalosti a zkušenosti a vytváří si reálnou představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění, reálně dovedou posoudit výsledek své práce i ostatních, využívá svých znalostí v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívá poznatků z činností vycházejících ze zkušeností žáků
- vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon a k jeho dokončení

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ **číst všechna tiskací i psací písmena** ➢ **zvládat čtení krátkého jednoduchého textu** ➢ **orientovat se ve čteném textu** ➢ číst slova zvládnutá v nižším ročníku ➢ číst slova se shlukem souhlásek různé obtížnosti ➢ číst slova, věty a obsahově přiměřený text ➢ **přednášet říkanky a básničky**	➢ prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním ➢ práce s textem - obrázkové knihy, noviny, časopisy ➢ literatura pro děti a mládež ➢ čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ➢ shluky souhlásek ➢ čtení slov, vět, přiměřený text s porozuměním ➢ poslech a recitace veršů a říkadel	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6.2 Občanská společnost a škola	Vv - bajka, ilustrace
ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení		Hv - písně s citově zabarvenými slovy

➢ spolupracovat při korekci vadné výslovnosti jednotlivých hlásek ➢ **dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost** ➢ **používat věty se správními gramatickými strukturami** ➢ vyprávět příběh na volné téma ➢ **dbát na kulturu mluveného projevu**	➢ správná výslovnost dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu ➢ rozšiřování slovní zásoby a základní techniky mluveného projevu ➢ tématicky zaměřené otázky a odpovědi ➢ reprodukce a volné vyprávění textu ➢ řeč zvukové prostředky řeči /tempo, melodie/	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Kulturní rozdíly	
PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní ➢ psát písmena, která umí číst, dbát na čitelný písemný projev ➢ **psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu**	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení f, g, ř, ch, U, E, J, H, K, P ➢ psaní slabik s procvičenými písmeny a jednoduchých slov se snadnými spojovacími tahy		Pv - modelování Vv - barevná grafika

➢ **opsat slova a jednoduché věty** ➢ zvládat psaní velkých psacích písmen	➢ opis slov a jednoduchých vět, úprava psaného textu ➢ psaní vlastního jména, příjmení, adresy		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ dovede hodnotit situaci, rozhodovat se, řešit konflikty ➢ vnímat jednoduché podněty /zvuk, slovo, text, rytmus, hudba, obraz, pohyb apod./ ➢ být schopen objektivního sebehodnocení /silné i slabé stránky/ ➢ vyprávět obsah čteného	➢ rozvíjení strategie myšlení a tvůrčí týmové práce ➢ využívání a zlepšování paměti, poskytování vhodných strategií a metod pro řešení úkolů ➢ vyjadřování pocitů, dojmů, představ různými prostředky /nejen slovem, ale i předmětem, linkou, barvou, zvukem, pohybem, rytmem atd./ ➢ spolupráce s učitelem při hodnocení vlastní práce ústní i písemnou formou - odpovědi na otázky typu: - jak jsem pracoval /co se mi dařilo nedařilo/ - v čem mohu zdokonalit svou práci - co jsem se o sobě dozvěděl ➢ četba na pokračování	6.4 Lidské vztahy	Pv - modelování Čap - les v zimě, zvířata, stromy Vv - ilustrace pohádek

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ **zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text**	➢ čtení krátkého textu s porozuměním a zapamatováním obsahu	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Vv - ilustrace Hv - text písně
➢ **získat pozitivní vztah k literatuře**	➢ povzbuzovat o zájem o čtení, jako jeden z nejdůležitějších zdrojů informací		
➢ orientovat se ve čtení psacího písma	➢ čtení textu psacími písmeny		
➢ zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu	➢ rozvíjet čtecí dovednosti s akcentem na správnost, přesnost a pohotovost čtení		
➢ zapamatovat si krátký text	➢ na základě čtení textů provádět nácvik krátkých básniček, textů písniček, jednoduchých příběhů		
➢ číst velká písmena v názvech a jménech	➢ čtení velkých písmen		

ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek ➢ spolupracovat při korekci vadně vyslovovaných jednotlivých hlásek ➢ vyjadřovat se celými větami ➢ dbát na správné vyjadřování ➢ rozlišit jednotlivé hlásky ve slově ➢ hovořit se správným přízvukem a správnou intonací	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení ➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu ➢ stavba věty a tvoření vět ➢ kultura mluveného projevu konverzační cvičení ➢ rozvíjení sluchového vnímání - diferenciace hlásek ve slově ➢ řeč zvukové prostředky řeči /tempo, melodie/	6.4 Kulturní rozdíly	Vv - interpretace díla - prostorová tvorba Pv - prostorová tvorba, aranžování
PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní ➢ psát velká písmena v názvech a jménech	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ psaní velkých písmen		Vv - barevné znázorňování Pv - modelování

➢ **opsat slova a jednoduché věty** ➢ **psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu** ➢ **dbát na čitelný písemný projev** ➢ **podepsat se psacím písmem** ➢ **přepsat krátký jednoduchý text**	➢ opis a přepis slov - převedení tištěných písmen do psané podoby ➢ diktát slov a krátkých vět ➢ individuální docvičování písmen a obtížných spojů ➢ psaní vlastního jména, příjmení ➢ přepis slov a jednoduchých textů, psaní na PC		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ být schopen hodnotit skupinovou práci	➢ vedení žáků k hodnocení skupinové práce a jejich podílu na ní - otázky typu: - o čem hodina byla, co jsem se v ní naučil - co jsem se dozvěděl o tématu - co jsem se během společné práce dozvěděl o sobě - jak pracovala naše skupina	6.2 Občanská společnost a škola 6.4 Lidské vztahy	Vv - ilustrace, loutky - portrét Pv - domácnost a vaření
➢ využít možností hry s předmětem a loutkou	➢ obsazení rolí	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ zvládat komplexní smyslové vnímání	➢ rozvíjení smyslového vnímání - jednotlivých smyslů /zraku, sluchu, hmatu, čichu a chuti/	6.3 Objevujeme Evropu a svět	
➢ vyprávět obsah čteného	➢ četba na pokračování		

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY - výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ **získat pozitivní vztah k literatuře** ➢ **zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text** ➢ **orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků** ➢ **číst všechna tiskací i psací písmena** ➢ zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu ➢ rozlišit základní literární pojmy	➢ upevnit a systematizovat vědomosti a dovednosti získané v nižším ročníku ➢ práce a tiché čtení s porozuměním ➢ čtení obrázkových knih encyklopedické povahy, čtení novin, časopisů, návodů s obrázky k použití výrobků a k činnostem ➢ čtení názvů ulic ve městě ➢ čtení textů ➢ prohlubování čtenářských dovedností ➢ základní literární pojmy - hádanka, báseň, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film a herec	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Kulturní rozdíly 6.4 Lidské vztahy	Vv - ilustrace Pv - práce podle návodu

ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka		Vv - interpretace díla - prostorová tvorba Pv - prostorová tvorba, aranžování
➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek	➢ dechová a hlasová cvičení		
➢ spolupracovat při korekci vadně vyslovovaných jednotlivých hlásek	➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu		
➢ orientovat se v základních piktogramech	➢ alternativní způsoby komunikace		
➢ **komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace**	➢ základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	
➢ **převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení**	➢ reprodukce a dramatizace	6.2 Občanská společnost a škola	
➢ **vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity**	➢ rozšiřování slovní zásoby ➢ mimojazykové prostředky řeči		
➢ **popsat děje, jevy a osoby na obrázcích**	➢ konverzační cvičení, popis		

PSANÍ			
➢ dodržovat základní hygienické návyky při psaní ➢ psát písmena, která umí číst ➢ **dbát na čitelný písemný projev** ➢ zvládat opis a přepis snadných vět ➢ psát velká písmena v názvech a jménech	➢ rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní ➢ přepis, opis slov, jednoduchých vět ➢ individuální docvičování písmen a obtížných spojů, zvyšování kvality a rychlosti písma ➢ psaní adresy, pohlednice, krátkého dopisu, psaní nápisů pod obrázky, vyplnění dotazníku, psaní na PC ➢ psaní všech velkých psacích písmen	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Vv - barevné znázorňování Pv - modelování
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ zvládat propojování rytmu pohybu a slova ➢ zvládat koordinaci pohybu ➢ být schopen neverbální komunikace /řeč těla/ ➢ zvládat verbální komunikaci	➢ rytmus, rytmizace, změny rytmu rytmická paměť ➢ držení těla - obratnost propojení pohybu s dechem a hlasem ➢ mimika, gesto, výraz celého těla apod. ➢ využívání již získaných mluvních dovedností, formulování vlastních názorů a postojů		Vv - ilustrace, loutky - portrét Pv - domácnost a vaření

➢ být schopen jednat sám za sebe v různém prostředí, situaci ➢ vyprávět obsah čteného	➢ individuální vytváření konkrétních představ /prostředí, situace / ➢ četba na pokračování		

Vzdělávací oblast: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vyučovací předmět: JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl:			
ČTENÍ			
➢ **umět reprodukovat snadný krátký text**	➢ reprodukce přečteného, poslech příběhů		Vv - ilustrace
➢ **orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků**	➢ čtení časopisů a denního tisku, kuchařské knihy, čtení návodů na obalech výrobků		Pv - domácnost a vaření
➢ **zapamatovat si obsah přečteného textu**	➢ poslech a reprodukce - poslech příběhů, reprodukce přečteného	6.4 Kulturní rozdíly	P - orientace
➢ **získat pozitivní vztah k literatuře**	➢ upevnit a systematizovat vědomosti a dovednosti v předcházejících stupních, literatura pro děti a mládež, literární pojmy - spisovatel, čtenář, kniha, divadlo, film, herec	6.4 Lidské vztahy	Čap - plán města, kalendář
➢ zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu	➢ čtení textu s užitím správné intonace	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ číst všechna písmena abecedy	➢ čtení mapy, plánu města, kalendáře	6.3 Objevujeme Evropu a svět	

ŘEČOVÁ VÝCHOVA			
➢ ovládat orofaciální soustavu ➢ zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek ➢ spolupracovat při korekci vadně vyslovovaných jednotlivých hlásek ➢ **vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity** ➢ orientovat se v základních piktogramech ➢ **komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace**	➢ diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka ➢ dechová a hlasová cvičení ➢ správná výslovnost hlásek dle individuálních potřeb jednotlivých žáků, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu ➢ stavba věty, tvoření vět, rozvoj slovní zásoby ➢ alternativní způsoby komunikace - piktogramy ➢ kultura mluveného projevu, konverzační cvičení	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6.2 Občanská společnost a škola	Vv - interpretace díla - prostorová tvorba Pv - prostorová tvorba, aranžování
PSANÍ			
➢ dokázat rozvíjet osvojené dovednosti ➢ **napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy** ➢ **podepsat se psacím písmem**	➢ opakování a prohlubování osvojených dovedností ➢ opis a přepis vět - převedení tištěných písmen do psané podoby ➢ podpis psacím písmem		Vv - barevné znázorňování Pv - modelování

➢ **napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru** ➢ **psát číslice i podle nápovědy** ➢ psát jednoduché věty podle diktátu ➢ umět správně formulovat a napsat krátký text ➢ použít získané dovednosti v praxi	➢ přání k Vánocům, ke svátku, k narozeninám, vedení deníku, vyplnění jednoduchého dotazníku, psaní na PC ➢ psaní číslic ➢ diktát krátkých vět ➢ zvyšování kvality a rychlosti písma ➢ psaní jednoduchých textů s porozuměním ➢ využití dovedností v praxi		
DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
➢ **dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku** ➢ být schopen neverbální komunikace /řeč těla/ ➢ vyprávět obsah čteného ➢ zvládat své emoce ➢ komunikovat a domluvit se v běžných situacích	➢ reprodukce a dramatizace jednoduchého příběhu ➢ mimika, gesto, výraz celého těla apod. ➢ četba na pokračování ➢ mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, zdvořilé vystupování ➢ rozvoj komunikace i sociálních vztahů formou hry - umět se vžít do různých životních rolí a řešit tak jindy pro ně neřešitelné situace		Vv - ilustrace, loutky - portrét

➢ dodržovat základy hlasové hygieny a kulturu mluveného projevu	➢ artikulace - slovní přízvuk – frázování, pauza, intonace - vliv prostoru na použití pohybových a hlasových prostředků, cítění a vnímání prostoru		

Učební osnovy pro I. stupeň

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**
Vyučovací předmět: **Počty**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci mohou využít v běžném životě. Posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití, základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření. Používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Počty prolínají celým základním vzděláním.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v tematických okruzích Řazení a třídění předmětů; Čísla a početní operace; Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace vede žáka k:

- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností
- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Počty a její aplikace se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 1. až 6. ročníku po 2 hodinách, ve 3. ročníku jsou 3 hodiny týdně (z čehož jsme posílili původní 2 hodiny disponibilní časovou dotací v rozsahu 1 vyučovací hodiny).

Vzdělávání v předmětu Počty vede žáka k:

- řazení předmětů podle určitých vlastností
- rozvoji prostorové a směrové orientace, logického myšlení a paměti
- osvojování rozkladu čísel, vytváření konkrétní představy o číslech
- osvojení postupů v základních matematických operacích
- třídění a seskupování dat podle určitých kritérií

Vyučovací předmět Počty je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6. 3 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6. 4 Multikulturní výchova
6.4 Kulturní rozdíly

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- **Řazení a třídění předmětů**: je zařazen na první stupeň základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řazení předmětů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť. Osvojují si kvantitativní vztahy.
- **Čísla a početní operace:** je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech. Upevňují si znalosti v matematických operacích- sčítání, odčítání, násobení.
- **Závislosti, vztahy a práce s daty:** je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.
- **Základy geometrie:** je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se učí rozeznávat a pojmenovávat základní geometrické útvary, tělesa. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci pracují s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami, chápou obecně používané termíny, znaky a symboly.

Učitel:
- srozumitelně vysvětluje učivo
- umožňuje podílet se na hodnocení činností a výsledků
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci se nenechají při řešení problémů odradit nezdarem, učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, sebekontrole, vytrvalosti a přesnosti.

Učitel:
- podle potřeby pomáhá v činnostech, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu k správnému řešení, dodává sebedůvěru

Kompetence komunikativní - K3
Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel:
- vede žáky k užívání správné symboliky, terminologie a výstižnému projevu

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci respektují pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Učitel:
- umožňuje zažít úspěch
- hodnotí žáky tak, aby cítili svůj další pokrok

Kompetence pracovní - K6
Žáci zvládají základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřují své komunikační schopnosti při kolektivní práci.

Učitel:
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek
- k interpretaci různých textů a jiných záznamů

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **orientovat se v pojmech všechno - nic, hodně - málo, malý - velký, dlouhý - krátký, stejně - více – méně**	➢ porovnávání prvků, tvoření skupin, třídění podle různých kritérií /stejně - více, hodně - málo, drahý - levný, všichni - nikdo/		Pv - stavebnice, třídění tvarů
➢ **orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole**	➢ orientace v prostoru - nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ číst, psát a používat číslice v oboru do 2	➢ obor přirozených čísel do 2		Vv - kresba, malba
➢ orientovat se v číselné řadě 1 - 2	➢ číselná řada vzestupně i sestupně		Tv - řada, zástup
➢ umět rozklad čísel v oboru do 2	➢ zápis a rozklad čísla		
➢ sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 2	➢ sčítání a odčítání s užitím názoru, práce s počítadlem	6.4 Kulturní rozdíly	
➢ znát matematické pojmy <, >, = a umět je zapsat	➢ zápis jednoduchých příkladů v oboru do 2, porovnávání čísel		
➢ psát číslice 1 až 2 i podle diktátu	➢ psaní číslic 1, 2		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu** ➢ **modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek** ➢ řadit předměty podle pokynů učitele	➢ úlohy na orientaci v prostoru a v čase ➢ hra na obchod s využitím různých pomůcek - nakupování ➢ tvorba skupiny podle dané vlastnosti	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Pv - stavebnice, třídění tvarů
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh a trojúhelník)**	➢ základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník		Vv - kresba, malba Pv - modelína

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **orientovat se v pojmech všechno - nic, hodně – málo, malý - velký, dlouhý - krátký, stejně - více – méně, široký – úzký** ➢ **orientovat se v prostoru - nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole**	➢ porovnávání prvků, tvoření skupin, třídění podle různých kritérií /stejně - více, hodně - málo, drahý - levný, všichni - nikdo/ ➢ orientace v prostoru - nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole	6.4 Kulturní rozdíly	Vu - orientace ve škole, Člověče nezlob se Jk - orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik, psaní číslic a znaků Hv - píseň jedna dvě, taneček, rytmus Vv - řazení tvarů /tiskátka/ Tv - řazení podle velikosti - nástup, cvičení v přírodě

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ **číst, psát a používat číslice v oboru do 4** ➢ zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 1 až 4 ➢ sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 4 ➢ znát matematické pojmy +,- , =, <, >, = a umět je zapsat ➢ psát číslice 1 až 4 ➢ psát číslice 1 - 4 i podle diktátu	➢ obor přirozených čísel do 4 ➢ číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním ➢ sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy ➢ zápis jednoduchých příkladů v oboru do 4, porovnávání čísel ➢ psaní číslic 1, 2, 3, 4 ➢ diktát čísel a jednoduchých příkladů	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Vv - kresba, malba Tv - řada, zástup
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu** ➢ **modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek**	➢ úlohy na orientaci v prostoru ➢ hra na obchod s využitím mincí - nakupování, manipulace s mincemi koruna, dvoukoruna, pětikoruna		Pv - stavebnice, třídění tvarů
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech**	➢ základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, rozlišování geometrických tvarů užitím stavebnice, různých předmětů		Pv - stavebnice tvarů, kladení předmětů

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **řadit předměty zleva doprava** ➢ zvládat porovnávání čísel ➢ **třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu**	➢ manipulace s předměty, řazení předmětů podle různých kritérií ➢ určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy ➢ třídění předmětů podle dané vlastnosti /malý - velký, krátký - dlouhý/, orientace na ploše		Vu - orientace ve škole, Jk - orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik, psaní číslic a znaků Hv - píseň Jedna dvě, taneček, rytmus, Vv - řazení tvarů /tiskátka/ Tv - řazení podle velikosti

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ **číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10** ➢ **psát číslice 1 – 5 i podle diktátu** ➢ **orientovat se v číselné řadě 1 – 10** ➢ **umět rozklad čísel v oboru do 5** ➢ **sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5** ➢ znát matematické pojmy +,- , =, <, >, = a umět je zapsat	➢ obor přirozených čísel do 5, pojem čísla 5, číslice 5 ➢ psaní čísel podle diktátu ➢ číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním, numerace do 10 ➢ rozklad čísel v desítkové soustavě ➢ sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy ➢ zápis jednoduchých příkladů v oboru do 5, porovnávání čísel		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10** ➢ **uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi**	➢ jednoduché tabulky ➢ přiřazování mincí k danému počtu, rozklad, dočítání	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Kulturní rozdíly	Hv - hry na rozvoj sluchu, rytmizace - pravidelné členění řady předmětů Jk - poslech slovní úlohy s porozuměním - psaní číslic Tv - rozdělování dětí do družstev, porovnávání počtu a odhad vzdálenosti kroků

ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší** ➢ **rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech**	➢ porovnávání délky předmětů ➢ základní geometrické tvary - rozlišení		Vu - předměty (hledání geometrických tvarů)

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **orientovat v pojmech větší - menší, kratší - delší, širší - užší** ➢ **rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed**	➢ tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií ➢ orientace na ploše		Vu - měsíce v roce, režim dne Jk - křížovky /sloupeček, řádek/ vztah - všechny, ne všechny, aspoň jeden Tv - dělení dětí do družstev, přiřazování pomůcek
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10 ➢ psát známé číslice podle diktátu ➢ orientovat se v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 10	➢ obor přirozených čísel do 10 ➢ psaní číslic podle diktátu ➢ číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním		Jk - dramatizace pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků Tv - řazení žáků

➢ sčítat a odčítat s názorem v oboru do 10 ➢ znát matematické pojmy +,- , =, <, > a umět je zapsat ➢ psát číslice 0 až 10	➢ sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy ➢ zápis jednoduchých příkladů v oboru do 10, porovnávání čísel ➢ psaní číslic 0 až 10 v desítkové soustavě		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **používat výrazy vpravo - vlevo** ➢ **rozlišovat pojmy rok, měsíc, den** ➢ orientovat se v pojmech drahý - levný, dražší – levnější ➢ **určit čas s přesností na celé hodiny**	➢ orientace v prostoru ➢ úlohy na orientaci v čase ➢ manipulace s penězi ➢ jednotky času - určování času na hodiny	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Kulturní rozdíly	Vu - čas
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **kreslit křivé a přímé čáry** ➢ **poznat rozdíl mezi čárou a přímkou**	➢ kreslení přímých a křivých čar ➢ křivé a přímě čáry; přímky		Vv - velká písmena z čar - kreslení Pv - modelování

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků** ➢ **třídit předměty podle pořadí ve skupinách**	➢ určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy ➢ manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti		Tv - nástup, řazení
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose ➢ **zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu** ➢ **řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20** ➢ psát známá čísla podle diktátu ➢ orientovat se v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 20	➢ obor přirozených čísel do 20 ➢ zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, diktát čísel a jednoduchých příkladů ➢ jednoduché slovní úlohy z praktického života ➢ psaní čísel podle diktátu ➢ číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Kulturní rozdíly	Vu - úraz - tel. čísla Jk - situační scénka

➢ **umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku** ➢ **sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku** ➢ znát matematické operace a umět je zapsat	➢ rozklad čísel ➢ sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy ➢ zápis jednoduchých příkladů v oboru do 20, porovnávání čísel		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ zvládat pojmy dražší - levnější ➢ **doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20**	➢ manipulace s penězi /koruna, desetikoruna, dvacetikoruna/ ➢ jednoduché tabulky		Vu - v obchodě Pv - práce s papírem – výroba mincí
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **používat pravítko při rýsování přímek** ➢ **změřit délku předmětu**	➢ rýsování přímek ➢ používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel		Pv - výroba měřítka

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
➢ **třídit předměty podle pořadí ve skupinách** ➢ **přiřazovat předměty podle číselné řady** ➢ **orientovat se na ploše**	➢ manipulace s předměty, řazení prvků ➢ číselná řada ➢ orientace na ploše		Pv - manipulace s drobným materiálem Tv - cvičení na značkách Vv - využití plochy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ **číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100** ➢ **psát čísla do 100** ➢ orientovat se v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 100 ➢ **zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku** ➢ **umět použít kalkulátor**	➢ obor přirozených čísel do 100 ➢ zápis čísel do 100 ➢ číselná osa vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním ➢ sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, bankovky /100, 50, 20/, slovní úlohy ➢ seznámení se s kalkulátorem		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi** ➢ určit čas s přesností na půl hodiny ➢ **znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram**	➢ manipulace s penězi ➢ praktické seznamování s pojmem polovina ➢ jednotky hmotnosti a délky (měření, vážení)	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Kulturní rozdíly	Vu - v obchodě - čas
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **změřit délku předmětu**	➢ jednotka délky - 1 metr, měření a odhad délky		

Učební osnovy pro II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vzdělávací obor: **Matematika a její aplikace**
Vyučovací předmět: **Počty**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** se realizuje v tematických okruzích Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace vede žáka k:

- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností
- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Počty** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 7. - 10. ročníku po 4 hodinách týdně, z čehož jsme původní 3 hodiny rozšířili disponibilní časovou dotací v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Počty vede žáka k:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě

Vyučovací předmět Počty je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tematických okruhů:

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci jsou vedeni k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů; vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, metod řešení úloh); využívání prostředků výpočetní techniky.

Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu jednoho postupu
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků; učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů na úrovni dětí se STMP.

Učitel:
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní - K3
Žáci zdůvodňují matematické postupy; vytvářejí hypotézy; komunikují na odpovídající úrovni.

Učitel:
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci někdy spolupracují ve skupině; podílejí se na utváření příjemné atmosféry; učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské - K5

Žáci respektují názory ostatních; formují si volní a charakterové rysy; zodpovědně se rozhodují podle dané situace.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní - K6

Žáci si zdokonalují grafický projev; jsou vedení k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termíny…
- vede žáky k ověřování výsledků

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ **psát, číst a používat čísla v oboru do 100** ➢ **sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru** ➢ **orientovat se na číselné ose** ➢ používat násobkové řady 2, 10 pomocí tabulky ➢ počítat v oboru přirozených čísel do 100	➢ psaní, čtení a užití čísel v oboru do 100 ➢ písemné sčítání a odčítání - přičítání jednociferného čísla k dvojcifernému bez přechodu přes desítku /50+2/ v oboru 100, odčítání jednociferného čísla od dvouciferného /56 - 2/ bez přechodu přes desítku v oboru 100 ➢ číselná řada, číselná osa ➢ zvládání násobení čísel 2, 10 ➢ počítání příkladů z praxe v oboru přirozených čísel do 100		Hv - hry na rozvoj sluchu, rytmizace - pravidelné členění řady předmětů Tv - rozdělování dětí do družstev, porovnávání počtu a odhad vzdálenosti kroků Jk - poslech slovní úlohy s porozuměním, psaní číslic a příkladů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ **znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu** ➢ **zvládat početní úkony s penězi** ➢ **orientovat se v čase, určit čas s přesností na půl hodiny**	➢ jednotky délky, hmotnosti, času, objemu – praktické využití ➢ manipulace s penězi, platidla - koruny ➢ dělení celku na poloviny	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Čas - měsíce v roce, režim dne

ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami** ➢ **znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary** ➢ **rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit**	➢ zacházení s rýsovacími pomůckami - pravítko, kružítko ➢ základní rovinné útvary - kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník ➢ rýsování přímky, polopřímky, úsečky, vyznačení a popis bodu, měření úsečky		Pv - vystřihování Vv - znázornění, kreslení geometrických tvarů

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ **sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru**	➢ písemné sčítání a odčítání, sčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 /53 + 20/, odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 /96 - 30/		Tv - sportovní hry
➢ **používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky**	➢ násobení čísla 2, 5, 10		
➢ **umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy**	➢ jednoduché slovní úlohy ➢ praktické početní příklady	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ **psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100**	➢ psaní, čtení, porovnávání čísel do 1000 ➢ číselná řada, číselná osa ➢ porovnávání čísel, větší, menší, rovná se		
➢ **pracovat s kalkulátorem**	➢ jednoduché příklady vyřešené s pomocí kalkulátoru		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ orientovat se v čase, určit čas s přesností na půl hodiny ➢ **znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu**	➢ určování času – půlhodina ➢ jednotky délky, hmotnosti, času a objemu		Pv - domácnost, vaření
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa** ➢ **měřit a porovnávat délku úsečky**	➢ prostorové útvary - krychle, koule, válec, rozvíjení prostorové představy, modelování ➢ měření a porovnávání délky úseček a jejich označení		Pv - modelování Vv - malba zátiší

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000 i na číselné ose	➢ zapsat a přečíst čísla do 1000, porovnat čísla - seřadit vzestupně, sestupně		Jk - čtení s porozuměním
➢ **sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru**	➢ písemné sčítání, odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítku		
➢ **používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky**	➢ násobení čísel 2, 5, 10, prohlubování a upevňování učiva		
➢ **umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy**	➢ praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	6.3. Evropa a svět nás zajímá	
➢ numerace do 1000 po 100	➢ numerace do 1000 - orientace na číselné ose, porovnání čísel, seřadit vzestupně, sestupně		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ vyhledat a roztřídit jednoduchá data /údaje, pojmy apod./ podle návodu ➢ orientovat se a číst v jednoduché tabulce ➢ zvládat jednoduché převody hmotnosti, objemu, času	➢ práce s daty a údaji - kuchařka, návody k různým činnostem a návody k použití na obalech výrobků ➢ tabulka násobení, manipulace s tabulkou ➢ jednotky hmotnosti, objemu, času a jejich převody		Čas - rozvrh hodin Vv - rozvržení plochy do mřížky Jk - čtení kuchařské knihy a různých návodů
ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary ➢ **měřit a porovnávat délku úsečky**	➢ prohlubování učiva z minulých ročníků ➢ úsečka - měření s přesností na mm		Pv - práce s papírem

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vyučovací předmět: POČTY **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
➢ uplatnit získané vědomosti a dovednosti v praxi	➢ prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností osvojených v minulých ročnících se zaměřením na praktické využití všech početních dovedností		Jk - čtení praktických úloh s porozuměním
➢ **umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy**	➢ jednoduché slovní úlohy, praktické početní příklady ➢ manipulace s penězi	6.3. Evropa a svět nás zajímá	
➢ **pracovat s kalkulátorem**	➢ počítání pomocí kalkulátoru		
➢ používat násobkové řady 2, 5, 10	➢ násobení čísel 2, 5, 10		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
➢ zvládat jednoduché převody hmotnosti, objemu a času	➢ jednotky hmotnosti, objemu a času a jejich jednoduché převody ➢ seznámení s digitálním zápisem času		Pv - domácnost, vaření
➢ **doplňovat údaje v jednoduché tabulce**	➢ tabulky		

ZÁKLADY GEOMETRIE			
➢ **používat základní geometrické pojmy** ➢ zvládat práci s pravítkem a kružítkem ➢ poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	➢ základní geometrické pojmy ➢ rýsování přímek, úseček, základní geometrické tvary, kružnice ➢ prostorové útvary; krychle, koule, válec		Pv - práce s papírem, modely Vv - lineární obrazce

Učební osnovy pro I a II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**
Vzdělávací obor: **Informační a komunikační technologie**
Vyučovací předmět: **Práce s počítačem**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** zahrnuje základy práce s osobním počítačem, se základním programovým vybavením, textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Osvojují si obsluhu počítače na elementární úrovni.

Je možno v této oblasti zařadit nadstandardní učivo, práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Vzdělávání v oblasti Informační a komunikační technologie vede žáka k:

- využívání potřebných informací
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Práce s počítačem se vyučuje jako samostatný předmět na prvním stupni od 2. období. Ve 4. - 6. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně (z čehož ve 4. ročníku byla využita disponibilní časová dotace v rozsahu 1 vyučovací hodiny), v 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, z čehož jsme původní 1 hodinu týdně rozšířili o disponibilní časovou dotaci v rozsahu 1 vyučovací hodiny. V 9. a 10. ročníku po 1 hodině týdně.

Vzdělávání v předmětu Práce s počítačem vede žáka k:

- prezentaci výsledků práce žáků s využitím vhodného softwaru
- osvojení obsluhy počítače na elementární uživatelské úrovni
- usnadnění způsobu komunikace

Vyučovací předmět Práce s počítačem je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci jsou zadávanými úkoly vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě; využívají vhodné naučené metody; vnímají život kolem nás, orientují se v něm, chápou souvislosti, k tomu zejména využívají informací na internetu.

Učitel:

- učí žáky využívat výpočetní techniku v každodenním životě
- ve vhodných případech vede žáky při práci s výpočetní technikou k realizaci vlastních nápadů, tím podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci dovedou popsat problém, při řešení problémů požádají o radu a řídí se jí; využívají praktické úkoly a situace, kdy se učí řešit vzniklé problémy; při řešení také používají týmovou spolupráci, nenechají se při řešení problémů odradit nezdarem.

Učitel:

- vede žáky při práci s výpočetní technikou k řešení problémových úloh z praktického života
- učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní - K3

Žáci rozumějí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují; zvládají jednoduchou formu písemné komunikace; osvojují si základy elektronické komunikace.

Učitel:

- učí žáky využívat možností počítače k prezentaci výsledků své práce
- vede žáky k vyhledávání a využívání informací i v ostatních oblastech výuky

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby; respektují společně dohodnutá pravidla při využívání výpočetní techniky, zejména při používání počítačových sítí.

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské - K5
Žáci respektují společenské normy a pravidla soužití.

Učitel:
- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla)

Kompetence pracovní - K6
Žáci využívají získané znalosti a zkušenosti a vytváří si reálnou představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění.

Učitel:
- učí žáky orientovat se v pracovních nabídkách na internetu
- motivuje žáky k tvorbě mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky	➢ seznámení s provozním řádem učebny		P - psaní číslic Jk - procvičování psaní hůlkového písma
➢ **zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší**	➢ základy obsluhy počítače ➢ co je to počítač a z čeho se skládá		
➢ rozpoznat stav počítače - vypnutý, zapnutý	➢ stav počítače		Vv - malování s využitím PC
➢ být schopen účinné spolupráce ve skupině	➢ skupinová práce, kooperace	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ přihlásit se do počítačové sítě	➢ základní znalosti práce na PC		
➢ pracovat s programem „Malování“	➢ program „Malování“		
➢ ovládat klávesnici a myš	➢ klávesnice, myš, monitor		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky	➢ seznámení s provozním řádem učebny ➢ zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky		P - psaní číslic
➢ **zvládat psaní známých písmen na klávesnici**	➢ psaní jednoduchého textu		Jk - procvičování psaní hůlkového písma
➢ mít základní přehled o využití jednotlivých programů	➢ nabídka Start ➢ pracovní plocha		Vv - malování s využitím PC
➢ spustit jednoduché výukové programy	➢ software počítače /textový editor, herní a zábavné výukové programy/ ➢ jednoduché kreslící nástroje ➢ geometrické útvary		
➢ dokázat v počítači najít a spustit internetový prohlížeč	➢ internet, internetový prohlížeč	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ pracovat s internetem - základy	➢ upevňování získaných vědomostí a dovedností		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou** ➢ zapnout a vypnout počítač ➢ **pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynů** ➢ umět aktivně vyhledávat informace ➢ pracovat s internetem na jednoduché úrovni ➢ být schopen účinné spolupráce ve skupině ➢ umět ovládat klávesnici a myš	➢ zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky ➢ software počítače ➢ herní a zábavné výukové programy ➢ internet, internetový prohlížeč ➢ prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností ➢ skupinová práce, kooperace ➢ práce s klávesnicí a s myší	6.3. Evropa a svět nás zajímá	P - psaní číslic Jk - procvičování psaní hůlkového písma Vu - vyhledávání informací k učivu

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou** ➢ zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět ➢ **zvládat práci s jednoduchými vybranými výukovými a herními programy** ➢ mít přehled o nejpoužívanějších programech ➢ spustit okno internetového prohlížeče ➢ vyhledávat informace na internetu	➢ seznámení s provozním řádem učebny ➢ základní funkce textového a grafického editoru, přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha tiskárny ➢ výukové a herní programy, jednoduché kreslící nástroje, geometrické útvary, psaní textu ➢ práce s výukovými programy, hry ➢ internet, internetový prohlížeč ➢ prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.4 Etnický původ	Čas - vyhledávání informací k probíranému učivu P - psaní číslic - geometrické tvary Jk - opis slov Vv - různé způsoby výtvarného projevu

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	➢ zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky		P - orientace v prostoru
➢ **vyhledávat informace na internetu podle pokynů**	➢ možnosti vyhledávání informací pomocí internetu		Jk - rozšiřování komunikačních dovedností
➢ ovládat základní obsluhu počítače	➢ komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce		Čap - výukové programy k prohlubování učiva
➢ orientovat se na české klávesnici, znát funkce důležitých kláves	➢ použití významných kláves - kurzorové šipky, Shift, Caps Lock		
➢ **zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS**	➢ komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení ➢ mobilní telefon	6.3. Evropa a svět nás zajímá	
➢ zvládat práci s výukovými programy	➢ práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí		
➢ zvládat základní způsoby elektronické komunikace, e-mail	➢ základní způsoby elektronické komunikace, e-mail		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ dodržovat hygienu a zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky	➢ seznámení s provozním řádem učebny		Jk - opis krátkého textu - rozvoj komunikace
➢ zvládat základy psaní na klávesnici	➢ základní funkce textového, grafického editoru		P - výukové programy
➢ rozeznat přídavná zařízení počítače, určit jejich účel	➢ přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha		Čap - výukové programy
➢ zvládat práci s výukovými programy	➢ práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí		Čas - výukové programy
➢ vyhledat potřebné informace na internetu	➢ vyhledávání informací pomocí internetu		
➢ zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS	➢ komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ **zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace**	➢ symboly alternativní komunikace na počítači		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou** ➢ používat jednoduché způsoby při vyhledávání na internetu ➢ zvládat základy psaní na klávesnici ➢ **zvládat práci s jednoduchými výukovými a herními programy** ➢ **zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS**	➢ zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky ➢ vyhledávání informací pomocí internetu, prohlížeč Internet Explorer ➢ základní funkce textového, grafického editoru ➢ práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí ➢ komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení	6.3 Evropa a svět nás zajímá	P - výukové programy Čap - výukové programy Čas - výukové programy Jk - rozvoj čtenářských dovedností - psaní SMS zpráv

Učební osnovy pro I. stupeň

Vyučovací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět: **Věcné učení**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** rozvíjí u žáků základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a praktických zkušeností se žáci učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace. Působí na všestranný rozvoj dítěte, rozvíjí smyslové vnímání, podněcuje myšlení, obohacuje slovník a kultivuje vyjadřování. Vede také k samostatnosti při tvořivých činnostech a nenásilně formuje celou osobnost dítěte.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do tematických okruhů: Místo kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně PC i v přírodě.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět vede žáka k:

- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žije
- pojmenování předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života
- vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- utváření pozitivního vztahů k živé i neživé přírodě
- upevňování zásad zdravého životního stylu a ke správnému jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Věcné učení** se vyučuje jako samostatný předmět na prvním stupni, v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2 až 6. ročníku po 3 hodinách týdně, z čehož ve 4. až 6. ročníku byly původní 2 hodiny posíleny disponibilní časovou dotací v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávací předmět Věcné učení vede žáka k/ke:

- poznávání okolí města, bydliště, školy
- základním způsobům společenského chování a jednání
- spolupráci se spolužáky
- orientaci v čase
- sledování změn v přírodě během ročních období
- dodržování správných hygienických návyků a zvládání sebeobslužné činnosti

Vyučovací předmět Věcné učení je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občanská společnost a škola
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Lidské vztahy

Vyučovací předmět je rozdělen do pěti specifických tematických okruhů:

- **Místo kde žijeme:**

žáci poznávají nejbližší okolí svého bydliště, školy a rozšiřují si své znalosti o důležitá místa v obci, regionu, zemi

- **Lidé kolem nás:**

žáci si osvojují základy společenského chování a jednání, vzájemně spolupracovat se svými spolužáky a jak reagovat v krizových situacích

- **Lidé a čas:**

učí se orientovat v čase a určovat ho, rozlišit děj v minulosti a budoucnosti, poznávají způsob života ve svém okolí, významné historické památky v místě svého bydliště

- **Rozmanitost přírody:**

seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku - roční období, budují si kladný vztah k přírodě a poznávají důležitost ochrany životního prostředí

- **Člověk a jeho zdraví:**

prostřednictvím svého těla poznávají sami sebe, podle svých možností se učí sebeobslužné činnosti a jak pečovat o své zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci využívají vhodné naučené metody k pochopení a osvojení učiva.

Učitel:
- Využívá názoru a pomůcek ve všech předmětech (knihy, obrazy, přírodniny, ilustrace, mapy, PC, TV, informace z tisku, rozhlasu).

Kompetence komunikativní - K3
Žáci využívají tištěné i ústní informace k rozvoji vlastních vědomosti. Rozumí tomu, co čtou. Mají umět o tom vyprávět.

Učitel:
- Podporuje čtenářskou gramotnost, dává dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, kontroluje správnost a porozumění tématu.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
➢ **zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí** ➢ orientovat se bezpečně v budově školy ➢ **znát název své obce a adresu bydliště**	➢ škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolí, cesta do školy; bezpečnost, základy dopravní výchova školy ➢ prostředí školy a třídy ➢ domov a jeho okolí ➢ název obce ➢ adresa bydliště	6. 2. Občanská společnost a škola 6.2. Občan, občanská společnost a stát	Jk - naše třída, škola - jsem školák P - počty různých předmětů ve třídě, škole Vv - naše třída, škola
LIDÉ KOLEM NÁS			
➢ **znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří /starý, mladý, starší, mladší/ a blízké příbuzenské vztahy** ➢ **znát jména svých spolužáků a svých učitelů**	➢ rodina a společnost, role členů rodiny, příbuzenské vztahy ➢ mezilidské vztahy, mezilidská komunikace ➢ základní pravidla společenského chování - pravidla slušného chování		Jk - moje rodina Vv - moje rodina Tv - aktivní odpočinek

➢ rozeznat běžné předměty denní potřeby	➢ věci kolem nás - běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby, pro zábavu; práce, zaměstnání; volný čas a jeho využívání		
LIDÉ A ČAS			
➢ **zvládnout jednoduchou orientaci v čase /ráno, poledne, večer/** ➢ **znát rozvržení svých denních činností**	➢ orientace v čase - režim dne; roční období ➢ rozvržení denních činností		Jk - co dělám během dne - popis, vyprávění
ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ **popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** ➢ **poznat nejběžnější druhy domácích zvířat** ➢ dokázat se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji	➢ příroda v ročních obdobích, znaky ročních období ➢ chování živočichů, péče o zvířata a ptáky ➢ ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí		Vv - příroda Hv - písně s přírodní tématikou

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ **dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu** ➢ **pojmenovat hlavní části lidského těla** ➢ rozeznávat nebezpečná místa ve svém okolí ➢ uplatňovat způsoby bezpečného chování ➢ umět reagovat odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných situacích	➢ péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví, sebeobslužná činnost ➢ lidské tělo, části lidského těla ➢ osobní bezpečí - bezpečné chování v různém prostředí ➢ přivolání pomoci v situaci osobního či cizího ohrožení ➢ chování při mimořádných událostech		Tv - cvičení v přírodě - tělocvičné pokyny, pohybové hry Vv - co je zdravé, nezdravé

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
➢ **zvládat orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí** ➢ pojmenovat nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů	➢ škola - bezpečná cesta do školy: orientace ve škole; vyučování, učivo, prostředí; okolí školy ➢ domov - domov a bydlení; orientace v okolí bydliště ➢ obec, význačná místa a instituce v obci	6. 2. Občanská společnost a škola 6.2. Občan, občanská společnost a stát	Jk - naše škola, můj domov Vv - tématické práce Tv - modelové situace /silniční provoz/; - tělovýchovné aktivity v okolí školy
LIDÉ KOLEM NÁS			
➢ rozlišit základní i širší příbuzenské vztahy ➢ rozlišovat role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➢ rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské vztahy v rodině, mezigenerační vztahy; funkce a život rodiny ➢ soužití lidí - mezilidské vztahy; mezilidská komunikace		Jk - moje rodina /vyprávění/ Vv - tématické práce

➢ **mít osvojené základy společenského chování - umět pozdravit, poprosit, poděkovat** ➢ rozlišit nevhodné chování	➢ pravidla společenského chování ➢ chování lidí - kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování		
LIDÉ A ČAS			
➢ **znát dny v týdnu** ➢ umět používat kalendář v souvislosti s ročními obdobími	➢ jednoduchá orientace v čase - den, týden ➢ roční období		Vv - tématické práce
ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ rozlišit nejznámější rostliny ze svého okolí ➢ **pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny** ➢ **pojmenovat některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata** ➢ dokázat se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji	➢ známé rostliny ➢ ovoce a zelenina ➢ chování živočichů, péče o zvířata a ptáky ➢ ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí		Jk - popis, vyprávění Hv - písně s přírodní tématikou Tv - cvičení v přírodě

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny ➢ **dokázat upozornit na své zdravotní potíže** ➢ ovládat základní pravidla silničního provozu z pohledu chodců	➢ péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví; osobní hygiena; zdravá strava a pitný režim ➢ sdělení potíží, chování v době nemoci ➢ chování v silničním prostředí - bezpečné chování v silničním provozu		Vv - co je zdravé, nezdravé Hv - písně s pohybovým doprovodem

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
	MÍSTO, KDE ŽIJEME		
➢ umět se bezpečně orientovat v místě svého bydliště	➢ město, kde žiji - název obce, její části; poloha obce v krajině; orientační body; význačné budovy, objekty, zajímavá místa		Jk - popis nejbližšího okolí
➢ pozorovat a popsat nejbližší okolí, obec	➢ obec, význačná místa a instituce v obci a jejím okolí ➢ kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí		Vv - tématické práce
➢ rozlišit některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chovat v situacích spojených s jejich používáním	➢ státní symboly naší vlasti	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	
➢ **poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí /domov, třída, škola/**	➢ adresa bydliště ➢ škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolí, cesta do školy	6. 2. Občanská společnost a škola	
➢ **ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy**	➢ bezpečnost, základy dopravní výchovy		

LIDÉ KOLEM NÁS			
➢ poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí /domov, třída, škola/ ➢ rozlišit role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➢ **vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi** ➢ **poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti**	➢ náš byt – zařízení bytu ➢ rodiče a sourozenci, jejich jména ➢ příbuzenské vztahy ➢ osobní bezpečí; chování v krizových situacích; nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence ➢ běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby, pracovní činnosti		Hv - písně s danou tématikou - povolání
LIDÉ A ČAS			
➢ **rozlišit roční období podle charakteristických znaků** ➢ **zvládnout jednoduchou orientaci v čase** ➢ **znát dny v týdnu**	➢ roční období ➢ měsíce, rok ➢ orientace v čase, určování času ➢ používání kalendáře; den, týden		P - určování času Vv - tématické práce

ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ **popsat počasí podle obrázku /déšť, sníh, bouřka, vítr/** ➢ **znát základní zásady pobytu v přírodě** ➢ **poznat nejběžnější druhy domácích zvířat** ➢ poznat a pojmenovat plody běžných druhů ovoce a zeleniny	➢ příroda v ročních obdobích, znaky ročních období ➢ ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí ➢ základní skupiny živočichů a jejich poznávání ➢ ovoce, zelenina; sezónní práce na zahradě a na poli		Jk - popis, vyprávění Hv - písně s přírodní tématikou Tv - cvičení v přírodě
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní návyky osobní hygieny ➢ budovat kladný vztah ke svému zdraví ➢ **vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání**	➢ osobní hygiena, denní režim ➢ péče o zdraví, zdravá strava, pitný režim ➢ osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu, ošetření drobných poranění		Jk - modelové situace

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
➢ **popsat cestu do školy podle otázek** ➢ pojmenovat nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů ➢ pojmenovat některé kulturní instituce ve svém okolí	➢ škola - bezpečná cesta do školy; orientace v okolí školy ➢ naše obec - název obce, její části; orientační body, významné budovy, objekty, známá místa ➢ kultura - podoby a projevy kultury; kulturní instituce	6. 2. Občanská společnost a škola 6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6.3 Evropa a svět nás zajímá	Jk - popis, vyprávění - kulturní zařízení Tv - turistika
LIDÉ KOLEM NÁS			
➢ **dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády** ➢ **projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků**	➢ rodina - postavení jedince v rodině; role členů rodiny; život a funkce rodiny; rodinné prostředí; mezilidské vztahy a komunikace ➢ chování lidí - kladné a záporné vlastnosti lidí; pravidla slušného chování; národnostní menšina, cizinec	6.4 Lidské vztahy	Jk - popis, vyprávění

LIDÉ A ČAS			
➢ **poznat, kolik je hodin /celé hodiny/** ➢ **znát roční období a měsíce** ➢ **rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti /včera, dnes, zítra/**	➢ orientace v čase a časový řád - určování času pomocí hodin; ➢ určování dne a stanovení data, používání kalendáře ➢ orientace v čase		Jk - čtení pověstí - dramatizace pověstí
ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ **poznat rozdíly mezi stromy a keři** ➢ **poznat nejběžnější volně žijící zvířata**	➢ stromy a keře, ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté; les ➢ chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, ochrana přírody		Vv - ztvárnění přírodnin různými způsoby
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ uplatňovat základní návyky osobní hygieny ➢ pojmenovat základní části lidského těla ➢ **vědět, na koho se obrátit o pomoc**	➢ péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; pitný režim ➢ lidské tělo, části lidského těla ➢ ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním, přivolání pomoci, linky důvěry		Jk - modelové situace P - počítání předmětů

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
➢ poznávat okolní krajinu ➢ vědět, co znamená domov ➢ zvládat bezpečné způsoby chování v silničním provozu	➢ okolní krajina /místní oblast, region/ ➢ domov ➢ základy dopravní výchovy, cesta do školy - bezpečné chování v silničním provozu	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6. 2. Občanská společnost a škola	Jk - popis, vyprávění, čtení příběhů Vv - tématické práce
LIDÉ KOLEM NÁS			
➢ **pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti** ➢ **rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých** ➢ rozpoznat kladné a záporné vlastnosti lidí	➢ význam některých povolání a pracovních činností ➢ protiprávní jednání a jeho postih /krádeže, šikana, zneužívání, týrání/ ➢ chování lidí - kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování	6.4 Lidské vztahy	Pv - pracovní činnosti Jk - modelové situace

LIDÉ A ČAS			
➢ **rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti** ➢ **porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků**	➢ orientace v čase ➢ současnost a minulost v našem životě /rozdíly ve způsobu života/ ➢ naše země v dávných dobách; způsob života v pravěku	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Vv - tématické práce Hv - poslech historických skladeb
ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ **rozlišit listnaté a jehličnaté stromy** ➢ **vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí**	➢ stromy a keře, ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté; les ➢ ochrana přírody		Pv - přírodniny jako pracovní materiály Hv - písně s přírodní tématikou Tv - cvičení v přírodě
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny ➢ **zvládnout ošetření drobného poranění** ➢ rozeznat nebezpečná místa ve svém okolí ➢ uplatňovat způsoby bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	➢ osobní hygiena ➢ ošetření drobných poranění ➢ nebezpečná místa v okolí ➢ bezpečné chování, osobní bezpečí, chování při mimořádných situacích		Tv - první pomoc Vv - tematické práce

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
	MÍSTO, KDE ŽIJEME		
➢ **sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest** ➢ **dodržovat zásady bezpečnosti při hrách** ➢ **znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště**	➢ okolní krajina /místní oblast, region/, charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, regionální zvláštnosti ➢ bezpečnost ➢ základy dopravní výchovy ➢ orientace v okolí školy a bydliště, adresa bydliště	6. 2. Občan, občanská společnost a stát 6. 2. Občanská společnost a škola	Jk - popis, vyprávění Vv - tematické práce Tv - turistika
	LIDÉ KOLEM NÁS		
➢ **vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby** ➢ **reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech** ➢ komunikovat pomocí telefonu ➢ respektovat odlišné názory a zájmy jiných	➢ osobní bezpečí, chování v krizových situacích ➢ situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla ➢ důležitá telefonní čísla ➢ rasismus, xenofobie, národnostní menšiny	6.4 Lidské vztahy 6.3 Evropa a svět nás zajímá	Jk - modelové situace, dramatizace Tv - cvičný poplach

LIDÉ A ČAS			
➢ **porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků** ➢ **seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji**	➢ současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života ➢ významné historické objekty v regionu a ČR; regionální pověsti; tradiční lidové svátky		Jk - čtení pověstí - dramatizace pověstí Hv - poslech historických skladeb
ROZMANITOST PŘÍRODY			
➢ **rozlišit listnaté a jehličnaté stromy** ➢ **vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí** ➢ **znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí**	➢ listnaté a jehličnaté stromy ➢ likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy ➢ ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí		Pv - přírodniny jako pracovní materiály Hv - písně s přírodní tématikou
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
➢ **uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce** ➢ **dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže** ➢ **reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	➢ bezpečné chování v silničním provozu ➢ sdělení potíží, chování v době nemoci ➢ osobní bezpečí; chování při mimořádných událostech		Tv - cvičení v přírodě - první pomoc

➢ **vědět, na koho se obrátit o pomoc** ➢ **uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy**	➢ preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek ➢ péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, zdravá strava a pitný režim, osobní hygiena		

Učební osnovy pro II. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**
Vzdělávací obor: **Člověk a společnost**
Vyučovací předmět: **Člověk a společnost**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Navazuje na oblast Člověk a jeho svět. Rozvíjí osobnost žáků a učí ho orientovat se v mezilidských vztazích. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a k ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot., s významnými osobnostmi a historickými událostmi. Poskytuje poznatky o vývoji lidstva i vlastního národa. Zaměřuje se na formování osobnosti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a společnost zahrnuje tematické okruhy: Historie našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti a Péče o občana.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně PC, na vycházkách a exkurzích.

Vzdělávání v oblasti Člověk a společnost vede žáka k:

- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání postupné změny způsobu života lidí
- poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- pochopení práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a společnost** se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni, v 7. - 10. ročníku po 3 hodinách týdně, z čehož ve všech ročnících byly původní 2 hodiny posíleny disponibilní časovou dotací v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávání v předmět Člověk a společnost vede žáka k:

- seznámení s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi
- formování osobnosti po stránce citové a volní
- úspěšnému začleňování do společenských vztahů

Vyučovací předmět Člověk a společnost je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občanská společnost a škola
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.2 Formy participace občanů v politickém životě
6.3 Výchova k myšlení v evropských souvislostech
6.3 Jsme Evropané
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Kulturní rozdíly
6.4 Lidské vztahy

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci se naučí ustáleným postupům při osvojování učiva, měli by dbát na jeho dodržování. Jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:
- vede žáky k poznání, že historie není jen výčet dat a událostí
- obohacuje život a dává příklady
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje další vzdělávací cíle

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci vnímají problémové situace, rozpoznávají problémy a hledají nejvhodnější způsoby řešení. Zvládnou popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádat o radu a řídit se jí. Řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky.

Učitel:
- organizuje práci ve skupinách, tak aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- předkládá žákům různé modelové situace

Kompetence komunikativní - K3
Žáci se vyjadřují srozumitelně, rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují. Dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:
- doplňuje učivo různými publikacemi
- vede žáky k samostatné práci s pracovním sešitem
- využívá historické filmy
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání. Žáci mají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti. Rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky. Posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby.

Učitel:

- předkládá názornými ukázkami srovnání života v minulosti a současnosti
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky
- na vhodných příkladech prezentuje nevhodné a rizikové chování

Kompetence občanské - K5

Žáci se umí chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:

- objasňuje žákům prostřednictvím konkrétních případů ekologické havárie
- motivuje žáky k aktivní ochraně životního prostředí, vede je k vytváření pozitivního vztahu k přírodě.

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají pracovat podle pokynů, ale i samostatně, dovedou posoudit výsledek své práce.

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SPOLEČNOST **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA			
➢ **poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí**	➢ pravěk, život v pravěku ➢ doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné, počátky zemědělství a řemesel, projevy duchovního života lidí ➢ doba bronzová - první kovy, rozvoj řemesel a obchodu ➢ doba železná - nové kovy, zdokonalení řemeslné výroby, Keltové ➢ střední Evropa a naše území v pravěku a dnes /první státní útvary na našem území/	6. 4 Lidské vztahy 6.4 Kulturní rozdíly 6.3 Jsme Evropané	Vv - vlastní výtvarný projev - nákres pravěkých nástrojů Čap - podnebí a počasí ve vztahu k životu - zeměpisná poloha oblastí
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
➢ **mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků** ➢ **respektovat pravidla společenského soužití**	➢ rodina, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí ➢ soužití lidí - mezilidské vztahy a komunikace, zaměstnání rodičů ➢ mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů	6.2 Občan, občanská společnost a stát 6.2 Občanská společnost a škola	Jk - popis, vyprávění modelové situace, - dramatizace, návštěva kulturního zařízení

POZNATKY O SPOLEČNOSTI			
➢ **znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele**	➢ prezident republiky; státní orgány a instituce; státní občanství; státní symboly ➢ vztah občana ke státním symbolům	6.2 Formy participace občanů v politickém životě	Psp - vyhledávání informací na internetu Čas - vývoj společnosti Vv - kresba státních symbolů Hv - hymna ČR
PÉČE O OBČANA			
➢ **dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu**	➢ vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání ➢ příprava pro profesní uplatnění, pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace ➢ odměna za práci, nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti		Jk - sestavení žádosti - výcvik souvislého jazykového projevu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SPOLEČNOST **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA			
➢ **mít základní poznatky z období počátku českého státu**	➢ první státní útvary na našem území	6. 4 Lidské vztahy 6.4 Kulturní rozdíly 6.3 Jsme Evropané	Psp - vyhledávání informací na internetu
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
➢ **uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování** ➢ **znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům**	➢ práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole ➢ mezilidské vztahy, komunikace, ➢ základní pravidla společenského chování ➢ význam přátelství; úcta k člověku	6.2 Občanská společnost a škola 6.2 Občan, občanská společnost a stát	Jk - vypravování - čtení příběhů - nácvik komunikace formou scének

POZNATKY O SPOLEČNOSTI			
➢ **být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů**	➢ lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace ➢ listina základních práv a svobod	6.2 Formy participace občanů v politickém životě	Psp - vyhledávání informací na internetu Jk - čtení časopisů a odborné literatury Vv - výtvarné zpracování - plakát
PÉČE O OBČANA			
➢ **rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy**	➢ člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času; ohrožení sociálně patologickými jevy; nebezpečí drog		Čap - tělo a jeho reakce na návykové látky Pv - dodržování bezpečnosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SPOLEČNOST **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA			
➢ **vědět o význačných osobnostech našich dějin**	➢ významné osobnosti našich dějin, vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk ➢ báje, mýty, pověsti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa	6. 4 Lidské vztahy 6.4 Kulturní rozdíly 6.3 Jsme Evropané 6.2 Občan, občanská společnost a stát	Psp - vyhledávání informací na internetu Jk - čtení regionálních pověstí - vývoj společnosti Vv - kresba státních symbolů Hv - hymna ČR
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
➢ **vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu**	➢ základní lidská práva a práva dítěte ➢ sociální problémy; nesnášenlivost mezi lidmi, rasismus, xenofobie, vandalismus	6.2 Občanská společnost a škola	Jk - čtení příběhů - vypravování - čtení časopisů a odborné literatury

POZNATKY O SPOLEČNOSTI			
➢ **uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání**	➢ člověk a právo, práva a povinnosti občana ➢ policie, soudy ➢ právní dokumenty občana ➢ druhy a postihy protiprávního jednání ➢ trestná činnost mládeže	6.2 Formy participace občanů v politickém životě	Psp - vyhledávání informací na internetu Jk - porozumění textu, vysvětlení neznámých slov - výcvik souvislého jazykového projevu
PÉČE O OBČANA			
➢ **vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany** ➢ **využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací**	➢ zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení ➢ orgány a instituce zdravotní a sociální péče ➢ péče o děti bez rodiny ➢ pomáhající organizace		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A SPOLEČNOST **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA			
➢ **mít představu o významných historických událostech v naší zemi**	➢ světové války, jejich důsledky; vznik samostatné ČR; vstup ČR do EU ➢ zařazení státních svátků a významných dnů ➢ první prezident T. G. Masaryk	6. 4 Lidské vztahy	Čap - významná místa v regionu - ČR, Praha Psp - vyhledávání informací na internetu
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
➢ **tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti**	➢ základy společenského chování /slušnost, ohleduplnost, tolerance/ ➢ rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin ➢ rovnoprávné postavení žen a mužů ➢ tolerance k názorům ostatních	6.4 Kulturní rozdíly	Jk - vypravování
➢ seznámit se s historií a současností obce, regionu, kraje	➢ obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti	6.2 Občan, občanská společnost a stát	
➢ mít představu o významných událostech a osobnostech naší vlasti	➢ naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky		

POZNATKY O SPOLEČNOSTI			
➢ **být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU**	➢ Evropská unie ➢ evropská integrace ➢ postavení ČR v rámci EU	6.3 Jsme Evropané 6.2 Formy participace občanů v politickém životě	Jk - porozumění textu, vysvětlení neznámých slov Psp - vyhledávání informací na internetu
PÉČE O OBČANA			
➢ **mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí** ➢ **dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu**	➢ ochrana osob za mimořádných událostí ➢ škodlivé vlivy prostředí, ohrožení sociálně patologickými jevy ➢ návykové látky, léčba závislosti, prevence ➢ peníze a jejich funkce; hospodaření s penězi	6.2 Občanská společnost a škola	Čap - látky znečišťující prostředí - tělo a jeho reakce na návykové látky Tv - sport a jeho význam pro zdraví

Učební osnovy pro II. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**
Vyučovací předmět: **Člověk a příroda**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na prvním stupni základního vzdělávání. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, seznamují se s vlivy člověka na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Umožňuje žákům porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Předmět je vyučován v kmenových třídách, učebně PC, do předmětu je zahrnuto i praktické poznávání přírody.

Vzdělávání v oblasti **Člověk a příroda** vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s příčinami přírodních jevů
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a příroda** se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni, v 7. - 10. ročníku po 2 hodině týdně.

Vyučovací předmět Člověk a příroda vede žáka k:

- seznámení s přírodou jako systémem
- získávání poznatků o přírodních zákonitostech
- poznávání vlivů lidské činnosti na stav životního prostředí
- využívání získaných základních přírodovědných znalostí k ochraně přírody
- porozumění procesům probíhajícím v přírodě
- poznávání přírodních podmínek ve svém okolí, na území ČR a v Evropě

Vyučovací předmět Člověk a příroda je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.3 Objevujeme Evropu a svět
6.3 Jsme Evropané
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Etnický původ

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Základní poznatky z Fyziky
- Základní poznatky z Chemie
- Základní poznatky z Přírodopisu
- Základní poznatky ze Zeměpisu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci umí vyhledávat a využívat informace v praktickém životě. Využívají vhodné naučené metody, pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami; kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich.

Učitel:
- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- využívá pozorování a experimentování, vede žáky k vyhodnocení výsledků
- používá obecně známé termíny a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje poznatky z různých oblastí a na základě toho si žáci vytváří úplný pohled na svět
- seznamuje žáky s místními regionálními podmínkami
- zařazuje k osvojování nového učiva používání map, zeměpisných obrazů a symbolů
- doplňuje zeměpisné informace o luštění úkolů, tabulek, tajenek, hádanek a přesmyček, s pomocí map

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci vnímají problémové situace a hledají nejvhodnější způsoby řešení.

Učitel:
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní - K3

Žáci využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Využívají tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům.

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- předkládá žákům ukázky z cestopisných knih a časopisů
- zařazuje besedy k tematickým celkům s vyprávěním a ukázkami materiálů z cest
- využívá při výuce zeměpisné dokumentární filmy a cestopisné pořady

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci navazují vztahy s vrstevníky, využívají skupinové vyučování vedoucí ke spolupráci při řešení problémů. Rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky; posiluje sociální chování a sebeovládání.

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry, přispívá k dobrým vztahům, nabízí pomoc

Kompetence občanské - K5

Žáci znají základní práva a povinnosti občanů, respektují společenské normy a pravidla soužití. Ví jak se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
- vede žáky k poznávání vztahů člověk a životní prostředí a přibližuje problematiku vlivu prostředí na zdraví člověka
- motivuje žáky k aktivní ochraně životního prostředí a aktivně s žáky vyhledává propojení mezi člověkem a přírodou, vede je k vytváření pozitivního vztahu k přírodě
- objasňuje žákům prostřednictvím konkrétních případů ekologické havárie

Kompetence pracovní - K6

Žáci umí využívat získané znalosti a zkušenosti, vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění. Dovedou reálně posoudit výsledek své práce i ostatních, využívají svých znalostí v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními, k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k ověřování získaných vědomostí a znalostí
- učí žáky přistupovat k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i ostatních, ochrany životního prostředí
- vede žáky k uvážlivému rozhodování o svém profesním zaměření

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY			
➢ **znát jednoduché stroje** ➢ **poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu** ➢ **rozeznat zdroje tepla** ➢ **rozpoznat jednotlivá skupenství**	➢ jednoduché stroje a jejich užití v praxi ➢ základní fyzikální vlastnosti látek ➢ pohyby těles, pohyb a klid těles ➢ druhy energie, elektrická energie, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením ➢ změny látek a skupenství ➢ přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny		Psp - využití internetu, vyhledávání údajů vztahující se k problému
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE			
➢ **rozlišit vlastnosti látek - rozpustné, nerozpustné** ➢ **rozlišovat druhy vody - pitná, užitková, odpadní**	➢ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost ➢ vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky ➢ zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě ➢ voda; voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody		

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU			
➢ **získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období** ➢ **vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku** ➢ chránit přírodu na úrovni jedince	➢ dění v přírodě během ročních období ➢ poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin a zvířat ➢ způsob péče o rostliny a zvířata během roku ➢ praktické poznávání přírody		Pv - způsob péče o rostliny a zvířata během roku Vv - tematická kresba
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU			
➢ **orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny** ➢ **najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice**	➢ mapa, orientace na mapě podle barev, hranice kraje, republiky, sousední státy ➢ světadíly, moře, oceány ➢ Česká republika, zeměpisná poloha, členitost ➢ sousední státy, státy EU, hranice republiky	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.3 Jsme Evropané 6.4 Etnický původ	Hv - státní hymna

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY			
➢ **rozeznat zdroje zvuku** ➢ **vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka**	➢ zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje ➢ škodlivost nadměrného hluku, zdroje: hlasitá hudba, stavební stroje, dopravní prostředky, výrobní závody		Hv - hudební nástroje
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE			
➢ **vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytností pro život člověka, zvířat a rostlin** ➢ **vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - továrny, auta**	➢ význam vzduchu pro život, ochrana ovzduší ➢ vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu ➢ čistota ovzduší, smog ➢ význam vody a vzduchu pro život, ochrana vodních zdrojů, rostlin a živočichů, ochrana půdy ➢ paliva, ropa, uhlí, zemní plyn; příklady využití ➢ plasty, použití, likvidace ➢ mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Tv - cvičný poplach Pv - ochrana přírody

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU			
➢ **poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby** ➢ **vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování**	➢ houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru ➢ konzumace a první pomoc při otravě houbami ➢ využití hospodářsky významných rostlin - pěstování zeleniny a brambor, pěstování obilí ➢ stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin /kořen, stonek, list, květ, semeno, plod/		Psp - vyhledávání informací Jk - popis Vv - tematický výkres Pv - modelování
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU			
➢ **vyhledat na mapě České republiky kraj /region/ podle bydliště nebo místa školy** ➢ **orientovat se na mapě města podle významných bodů**	➢ přírodní zajímavosti regionu, místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům ➢ kraje, města, doprava, významné závody, památky, pohoří, řeky, nejbližší velké město, nákupy, služby ➢ veřejná zařízení - obecní a městské úřady, pošta, nádraží, zdravotní středisko, lékárna, policejní a požární stanice	6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.3 Jsme Evropané 6.4 Etnický původ	Psp - vyhledávání informací

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY			
➢ **být informován o zdrojích elektrického proudu**	➢ zdroje elektrického proudu - větrné elektrárny, vodní elektrárny, sluneční energie, jaderné elektrárny /ochrana lidí před radioaktivním zářením/		Pv - práce v domácnosti
➢ **rozpoznat zdroje světla**	➢ zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů		Jk - četba s porozuměním - porozumění
➢ **znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji**	➢ elektrické spotřebiče - seznámení s jednoduchými stroji a přístroji, které usnadňují práci v domácnosti i zaměstnání ➢ dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji		návodům
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE			
➢ **poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat**	➢ označování a symboly nebezpečných látek ➢ hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání ➢ nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií ➢ zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě		Jk - návody na použití čistících prostředků
➢ **znát základní stavební pojiva**	➢ stavební pojiva, cement, vápno, sádra; užití v praxi, bezpečnost při práci		

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU			
➢ **znát vybrané zástupce rostlin a živočichů** ➢ **znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub**	➢ významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí /voda, vzduch, země/ ➢ rozšíření - význam a ochrana živočichů, kriticky ohrožené druhy ➢ hospodářsky významné druhy rostlin a živočichů ➢ nejznámější houby jedlé a jedovaté /první pomoc/ způsob výživy, význam v ekosystémech a místo v potravním řetězci, podstata dýchání		Hv - hlasy zvířat
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU			
➢ **vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí** ➢ **vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu**	➢ druhy dopravních prostředků - autobus, vlak, tramvaj, trolejbus, metro, letadlo ➢ zakoupení jízdenky, jízdní řády vlaků, autobusů ➢ cestování dopravními prostředky ve městě nebo v okolí, chování v dopravních prostředcích, dopravní předpisy, dopravní značky ➢ požádání o radu a pomoc ➢ Česká republika, místní region, zeměpisná poloha, členitost ➢ kulturní památky, přírodní zajímavosti, pamětihodnosti města a jeho okolí	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.3 Jsme Evropané 6.4 Etnický původ	Vv - kresba dopravního prostředku Jk -encyklopedie

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA
Vyučovací předmět: ČLOVĚK A PŘÍRODA **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY			
➢ **být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky - střídání dne a noci, ročních období**	➢ pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze ➢ vesmír a Země - význam Slunce pro živé organismy; den a noc ➢ Slunce jako zdroj tepla, světla, života, zdraví	6.4 Etnický původ	Psp - vyhledávání informací Vv - rozvoj fantazie Pv - model
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE			
➢ **získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách**	➢ léčiva a návykové látky - užívání léků, lékařský předpis, lékárna ➢ prevence a seznámení s různými druhy návykových látek, léků ➢ škodlivost kouření a požívání alkoholických nápojů, drogy	6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.3 Jsme Evropané	Pv - návštěva lékárny Jk - porozumění návodům
➢ **získat základní vědomosti o složkách potravy a jejich vlivu na zdraví člověka**	➢ bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje; vliv na zdraví člověka		

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU			
➢ **znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích** ➢ **vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují** ➢ **dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody** ➢ **vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince**	➢ stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ➢ ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území ➢ ochrana rostlin a živočichů; likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy ➢ pravidla bezpečného chování v přírodě ➢ ochrana přírody a životního prostředí		Vv - tematický výkres Pv - ekologie Tv - cvičení v přírodě
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU			
➢ **uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě** ➢ **adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života**	➢ ochrana přírody a životního prostředí, chování v přírodě - praktické poznávání přírody ➢ bezpečnost při výletech, při hrách v přírodě, při koupání ➢ ochrana před sluncem, mrazem ➢ prevence úrazů - pomoc při poranění, při pádu, utonutí, úpalu, podchlazení ➢ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy ➢ živelné pohromy ➢ chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Jk - důležitá telefonní čísla Psp - mobilní telefon

Učební osnovy pro I. a II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** se realizuje ve vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova. Napomáhá k rozvoji smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímatelnosti k sobě samému i okolnímu světu. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti. Snižuje u žáků vnitřní napětí, nevyváženost a nesoustředěnost, i agresivitu.

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Vzdělávací oblast je rozdělena do dvou specifických vzdělávacích oborů:

- **Hudební výchova:**

vytváří u žáků kladný vztah k hudbě. Hudební činnosti podporují rozvoj hudebních schopností a pohybových dovedností. Pozitivně ovlivňují žáky rytmická cvičení a napomáhají k rozvoji řeči.

- **Výtvarná výchova:**

prostřednictvím tvůrčích činností rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Zlepšuje jemnou motoriku.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Hudební výchova** je zařazen v 1. až 4. ročníku 1 hodinu týdně, v 5. a 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. až 10. ročníku 1 hodinu týdně. Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Výuka probíhá v kmenových třídách s použitím audiovizuální techniky, je možno využít návštěvy divadla.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova vede žáka k:

- rozvoji hudebnosti
- vytváření kladného vztah k hudbě
- rozvoji hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností
- ovlivňování rozvoje řeči žáků

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Objevujeme Evropu a svět
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, jednohlasně. Využívají podle individuálních hudebních schopností a dovedností vhodných naučených metod, strategie učení, včetně pomůcek a jiné pomocné techniky.

Učitel:
- vede žáky k přesnému vyjadřování
- umožní žákovi poznávat vlastní úspěchy a pokroky
- vede žáky k rozvíjení hudebnosti a jejich pohybové kultury
- vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- umožňuje využívat v praxi získané poznatky

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci rozlišují hudbu a zvuky, sílu zvuku, tóny podle výšky a síly; poznají některé hudební nástroje. Učí se samostatně a kriticky přemýšlet, při zadání úkolu rozpoznávají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení.

Učitel:
- sleduje pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní - K3
Žáci reagují pohybem na znějící hudbu, dodržují správné držení těla a dýchání. Musí dokázat vyjádřit svůj názor při práci ve skupině a vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Učitel:
- zajímá se o náměty žáků, žáci mohou spolupracovat při výběru písní
- zajímá se o zájmy, náměty a názory žáků
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci jsou vedeni k soustředění a poslechu skladeb; respektují pravidla práce v týmu; svou činností ovlivňují kvalitu společné práce a zpěvu.

Učitel:
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch ve třídě, ve škole i na veřejnosti

Kompetence občanská - K5
Žáci jsou vedeni k poznávání a chápání hudebního bohatství našeho národa. Aktivně se zapojují do kulturního dění, chrání a oceňují naše kulturní tradice.

Učitel:
- seznamuje žáky s písněmi jiných národů
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vytváří prostor pro žáky, aby se účastnili společenského dění

Kompetence pracovní - K6
Žáci využívají jednoduché hudební nástroje; Jsou schopni pracovní výdrže a koncentrace.

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby reálně posoudili výsledky své práce a práce ostatních

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ zpěv jednoduchých písní v návaznosti na MŠ, zpěv jednoduchých lidových písní ➢ rozvíjení hudební paměti, hra na tělo /tleskání, dupání/ ➢ otvírání úst, dýchání, frázování, výslovnost, nasazení a tvorba tónu ➢ hlasová hygiena ➢ zpěv podle pokynů učitele /jednotný začátek všech, podřídit se určitému tempu/		Jk - spisovná výslovnost - říkadla - reprodukce textu Vv - ilustrační kreslení Tv - taneční kroky
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby**	➢ melodie a skladby určené dětem, návštěva kulturní akce, poslechové vnímání hudby, poslech skladby CD ➢ rozlišení zvuku - tón, lidské hlasy ➢ poznávání hudebních nástrojů sluchem ➢ melodizace textu ➢ nácvik písní náslechem	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Vu - zvyky a tradice

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **reagovat pohybem na hudbu**	➢ pohybový projev podle hudby - improvizace, rytmizace textů		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ hra na jednoduché hudební nástroje; nástroje Orffova instrumentáře ➢ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - spisovná výslovnost Vv - ilustrační kreslení
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky**	➢ výška, síla, délka tónu, rozpoznání tempa a rytmu ➢ taneční, pochodová a slavnostní hudba, poslechové skladby CD ➢ návštěva koncertu, divadelního představení		Tv - taneční kroky Jk - reprodukce textu Vu - zvyky a tradice

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **reagovat pohybem na hudbu**	➢ pochod podle hudebního doprovodu, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky, návštěva divadelního představení ➢ pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti		Pv - vlastnosti různých materiálů

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu ➢ sólový zpěv, jednoduché kánony, držený tón ➢ písně k táboráku ➢ zpěv trampských a folkových písní ➢ výslovnost koncovek, hospodárné dýchání, frázování	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - spisovná výslovnost Tv - polkový a valčíkový krok
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	➢ melodie a skladby určené dětem – CD, poslechové skladby ➢ zpěv podle pokynů učitele, jednotný začátek, konec písně, tempo, síla ➢ lidové písně a známé umělé písně pro děti ➢ hudebně relaxační techniky ➢ zpěvní hlasy		Vv - barevné vyjádření pocitů a nálad Vu - vánoční zvyky, tradice

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **reagovat pohybem na hudbu**	➢ pohybové ztvárnění melodie ➢ pochod podle hudebního doprovodu ➢ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky ➢ hudebně relaxační techniky		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ nácvik písní nápodobou ➢ lidové a umělé písně ➢ vytleskávání rytmu, rytmus a pohyb ➢ pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové ➢ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - spisovná výslovnost Tv - taneční kroky Vv - betlém
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší - nižší**	➢ výška, síla, délka tónu ➢ housle, klarinet, kontrabas, buben, činely ➢ populární písně a zpěváci, zpěv folkových písní ➢ melodie a skladby určené dětem		Jk - vánoční tradice v české hudbě - dramatizace textu

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry**	➢ poslech CD ➢ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky ➢ pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti ➢ chůze po špičkách, poskok, výměnný krok, držení rukou		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové ➢ hra na nástroje Orffova instrumentáře ➢ rozlišení tempa skladby /rychle, pomalu, zrychlování, zpomalování/ ➢ rozlišení rytmu, tleskání do rytmu skladby ➢ rytmus a pohyb, hra na tělo ➢ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - spisovná výslovnost - hry k upevňování soustředění a pozornosti - vánoční tradice v české hudbě Vv - betlém
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech jednoduchých skladeb**	➢ melodie a skladby určené dětem ➢ rozlišení sólového hlasu a sborového zpěvu - sbor dětský, mužský a ženský ➢ poznávání hudebních nástrojů sluchem ➢ poslech CD		

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry**	➢ pohybový projev podle hudby - improvizace ➢ pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti ➢ soudobá taneční hudba		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách**	➢ dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání ➢ základní hudební pojmy: notová osnova, nota, tón, stupnice ➢ folklor - lid. písně a jejich druhy ➢ umělá píseň - státní hymna ➢ zpěv a hra na hudební nástroje ➢ jednohlasný a vícehlasný zpěv ➢ rytmizace, melodizace, hudební improvizace, tvorba hudebního doprovodu ➢ zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu		Vv - výtvarné pojmy, linie, barva - ilustrace k lidové písni Jk - zvuková stránka slova a věty - spisovná výslovnost
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší - nižší**	➢ zvuk hudebních nástrojů ➢ hudební výrazové prostředky melodie, rytmus, tempo, harmonie ➢ poslech současných populárních hudebních skupin, CD	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Vv - Vánoce - postava - náboženská tématika, koledy - záznam pohybu

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry**	➢ pochod podle hudebního doprovodu ➢ hudba a tanec ➢ pohybový doprovod znějící hudby /pochod, základní kroky polky/		Tv - krok pochodový

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **využít pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností, zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu**	➢ upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání ➢ vokální a instrumentální hudba ➢ kánon - zpěv písní ➢ lidový dvojhlas ➢ lidský hlas - hlasová hygiena ➢ lidský hlas v hudbě, rozdělení hlasu ➢ rytmická cvičení a rytmizace říkadel ➢ hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře ➢ lidové i umělé písně		Jk - spisovná výslovnost Vv - portrét, barevnost
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů**	➢ poslech písní skladeb různých žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů ➢ hudební formy - sonáta, sonátová forma /L. van Beethoven/	6.3 Objevujeme Evropu a svět 6.4 Etnický původ	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **zvládnout základní kroky jednoduchého tance**	➢ základní taneční kroky jednoduchých tanců ➢ hudba a tanec ➢ lidové tance ➢ společenské tance /polka, valčík/	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Vv - postava v pohybu Tv - pohybové dovednosti

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně**	➢ lidové i umělé písně ➢ hlasová hygiena ➢ lidový dvojhlas ➢ seznámení s hudebními pojmy: nota, notová osnova, hudební klíč		Vv - barva, barevná kompozice, neobvyklý hudební nástroj Jk - spisovná výslovnost, starší česká poezie, dvorská lyrika
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů**	➢ středověká hudba - chorály, rytířský zpěv ➢ hudba jedno - vícehlasá ➢ dvojhlasný zpěv ➢ rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů ➢ seznámení s významnými hudebními skladateli	6.4 Etnický původ 6.2 Občan, občanská společnost a stát	Vv - plakát /kompozice, písmo, barva/ Čap - zvuk

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **zvládnout základní kroky jednoduchého tance**	➢ improvizovaný pohyb podle hudby ➢ hudební divadlo - opereta, muzikál ➢ populární hudba, žánry ➢ hudebně pohybové hry	6.3 Objevujeme Evropu a svět	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje**	➢ hudební doprovody, hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře ➢ jazz a swing v české hudbě /Ježek, Voskovec, Werich/ ➢ správné nasazení tónů, hlasová hygiena ➢ noty, hudební značky ➢ lidové i umělé písně	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Vv - léto, barva - přírodnina Jk - spisovná výslovnost Vv - můj domov /věci, předměty, zátiší, architektura, krajina/ busta, socha sousoší
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů**	➢ seznámení s významnými hudebními skladateli ➢ český hudební romantismus /Smetana, Dvořák/	6.3 Objevujeme Evropu a svět	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **zvládnout základní kroky jednoduchého tance**	➢ hudebně pohybové hry ➢ hudba a tanec /pantomima, balet, výrazový tanec/ ➢ středověká hudba a tanec ➢ relaxační techniky, muzikoterapie	6.4 Etnický původ	Tv - pohybové dovednosti Vv - architektura 19. - 20. století

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
➢ **využít pěvecké návyky, zvládat podle individuálních schopností a dovedností správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu**	➢ upevňování správných pěveckých návyků - zřetelná výslovnost, správné dýchání ➢ Semafor /Suchý, Šlitr/ - nácvik známých písní ➢ Vánoce - instrumentální a vokální hudba ➢ lidové i umělé písně	6.2 Občan, občanská společnost a stát 6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - spisovná výslovnost - moderní poezie Vv - zátiší - comics
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
➢ **soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů**	➢ poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů ➢ populární hudba, 60. léta - Big beat ➢ populární hudba, 70. a 80. léta		

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
➢ **zvládnout základní kroky jednoduchého tance**	➢ rock´n´roll ➢ country, western ➢ relaxační techniky, muzikoterapie	6.4 Etnický původ	

Učební osnovy pro I. a II. stupeň

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** se realizuje ve vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova. Napomáhá k rozvoji smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímatelnosti k sobě samému i okolnímu světu. Pomáhá i k odreagování, ke koncentraci pozornosti. Snižuje u žáků vnitřní napětí, nevyváženost a nesoustředěnost i agresivitu.

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Vzdělávací oblast je rozdělena do dvou specifických tematických okruhů:

- **Hudební výchova:**

vytváří u žáků kladný vztah k hudbě. Hudební činnosti podporují rozvoj hudebních schopností a pohybových dovedností. Pozitivně ovlivňují žáky rytmická cvičení a napomáhají k rozvoji řeči.

- **Výtvarná výchova:**

prostřednictvím tvůrčích činností rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Zlepšuje jemnou motoriku

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je zařazen v 1. až 10. ročníku po 2 hodinách týdně, z čehož v 5. až 10. ročníku jsme posílili původní 1 vyučovací hodinu disponibilní časovou dotací v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v učebně PC. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatné práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, výstavy, práce pod širým nebem…

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova vede žáka k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- uplatňování základních dovedností při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivost a chápe ji jako způsob poznání a komunikace

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Objevujeme Evropu a svět
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech; jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Při teoreticky zaměřených hodinách vytvářejí učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení; při tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si umí zpětně uvědomit problémy související s realizací.

Učitel:
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci přemýšlí o různorodosti obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj; využívají získaná poznání při vlastní tvorbě. Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek; při zadání úkolu žáci rozpoznávají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení.

Učitel:
- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se zapojují do diskuse; respektují názory jiných.

Učitel:
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblast
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace **(**naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů…)

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce; Navazují a udržují vztahy s vrstevníky, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Učitel:
- vede žáky ke kolegiální pomoci
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanská - K5
Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. Při propagaci školních akcí vytvářejí různé plakáty, upoutávky, kterými chtějí prezentovat školu; respektují názor druhých; prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží.

Učitel:
- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- sleduje přehled výtvarných soutěží, náměty a vede diskusi s dětmi o tématu a účasti v soutěži

Kompetence pracovní - K6
Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky; dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla. Zvládají základní výtvarné dovednosti a postupy; při samostatné práci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla; vytvářejí si pozitivní vztah k manuálním činnostem;

Učitel:
- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ zahájit a ukončit svoji výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru	➢ pokyny k činnosti a jejich plnění		Jk - četba pohádek - kolektivní práce
➢ rozvrhnout si dostupný formát práce	➢ rozvíjení smyslové citlivosti ➢ rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti ➢ získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti		Vu - rostliny a živočichové - prostorové údaje
➢ zacházet se základními výtvarnými pomůckami a materiály	➢ rozvoj grafomotoriky ➢ základní výtvarné pomůcky a materiály ➢ voskový pastel, modelovací hmota		P - orientace v prostoru - základní geometrické tvary - počty prvků v daném pořadí
➢ výtvarně vyjádřit své zkušenosti, zážitky a představy	➢ výtvarné prožívání zážitků ➢ grafické znázorňování z představy i názoru ➢ objevování a osvojování svět přírody prostřednictvím výtvarného vyjadřování		Hv - rytmus
➢ používat základní techniky	➢ pozorování jednotlivých technik a postupů: malba, kresba, vodové barvy		
➢ vyjmenovat základní barvy	➢ barvy		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ organizovat vlastní výtvarnou činnost	➢ rozvoj grafomotoriky ➢ organizace výtvarné činnosti		Jk - četba pohádek - kolektivní práce
➢ rozeznat základní barvy	➢ základní klasifikace barev		Vu - rostliny a živočichové - časové údaje - barvy
➢ rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku	➢ rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření		
➢ orientovat se v základních výtvarných technikách	➢ pozorování jednotlivých vlastností použitých výtvarných technik a postupů ➢ rozvržení plochy ➢ tematické zachycení události		P - orientace v prostoru - základní geometrické tvary - počty prvků v daném pořadí
➢ být schopen spolupráce ve skupině	➢ poznávání lidových tradic, zvyků, produktů lidské činnosti	6.3 Objevujeme Evropu a svět	Hv - rytmus
➢ chápat funkci ilustrace	➢ ilustrace		
➢ seznamovat se s nejznámějšími dětskými ilustrátory	➢ dětská kniha	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu**	➢ organizace výtvarné činnosti ➢ získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti ➢ rozvíjení grafomotoriky		Jk - četba pohádek - kolektivní práce - pocity a nálady
➢ **rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních**	➢ tematické zachycení události na základě prožitku ➢ rozvržení plochy formátu ➢ ztvárnění předmětů denního života		Vu - rostliny a živočichové, časové údaje - příroda, krajina
➢ rozeznávat základní výtvarné techniky	➢ kombinované techniky, malba, kresba		Pv - příprava a úklid pracovního prostoru
➢ tvořivě přistupovat k práci individuální i skupinové	➢ kompozice plochy s použitím libovolných prvků - promyšlený sběr přírodnin	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	Hv - rytmizace říkadel
➢ pomocí barvy vyjadřovat náladu a pocity /dobré a špatné/	➢ výrazové vlastnosti barvy a základy barevné harmonie		
➢ **uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech**	➢ prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ /pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace/	6.3 Objevujeme Evropu a svět	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ realizovat námět výtvarnými prostředky ➢ najít obsah v námětu, který mu usnadní chápání světa ➢ zohledňovat vlastní i obecné vnímání a tím dosahovat vzájemného porozumění ➢ chápat vlastní tělo jako zdroj prožitku, inspirace i prostředek k výtvarnému umění ➢ objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činnost	➢ rozvíjení smyslové citlivosti ➢ poznávání a následné uplatňování individuálního výběru výtvarných technik i prostředků ➢ uplatňování vlastního řešení při výtvarném projevu ➢ vyjadřování prožitků, seberealizace ➢ vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce ➢ poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění ➢ rozvíjení objektivního pohledu na člověka a přírodu ➢ výtvarné hry s objekty ➢ výtvarný přepis události ➢ obměny výtvarného díla - zmenšování, zvětšování, koláž	6. 2 Občan, občanská společnost a stát 6.3 Objevujeme Evropu a svět	Jk - vypravování, popis Pv - příprava, úklid a čistota pracovního prostoru Vu - živá příroda, ekologie, život v různých biotopech - život na Zemi, člověk a životní prostředí Tv - zdravý životní styl

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie** ➢ svobodně se výtvarně vyjádřit na dané téma ➢ zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky ➢ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➢ vnímat svět lidí, přírody a věcí vytvořených člověkem jako celek ➢ účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo	➢ rozvíjení smyslové citlivosti, seberealizace ➢ vyjadřování subjektivních pocitů, nálad ➢ uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení ➢ kresba tužkou, fixem, perem, suchým pastelem ➢ grafika, otisk ➢ kombinované techniky, koláž, frotáž ➢ samostatná volba techniky ➢ netradiční výtvarné techniky ➢ tematické kreslení na základě představ ➢ uplatňování účinků komunikace ➢ prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole /pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy/	6.3 Objevujeme Evropu a svět 6. 2 Občan, občanská společnost a stát	Jk - popis P - prostorová orientace, geometrické tvary Pv - práce s kartonem Vu - místo, kde žijeme, lidé kolem nás, české dějiny Tv - zdravý životní styl

➢ **rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě**	➢ vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce /malba, kresba, ilustrace hračky, objekty, comics/		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti /mimoslovně, graficky/**	➢ prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ /pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace/		P - geometrické tvary Vu - rostlinná a živočišná společenstva - pozorování přírody
➢ uvědomovat si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření uměleckých hodnot	➢ vztahy vizuálně obrazných elementů - podobnost, kontrast, rytmus, struktura ➢ rozvíjení smyslové citlivosti ➢ uspořádání objektů do celků	6.3 Objevujeme Evropu a svět	- život kolem nás Jk - národní jazyk
➢ objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze kreativní činnost vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání	➢ obrazné vyjádření - linie, tvar, objem, barva, světlo ➢ poznávání vlastnosti barev ➢ prostorové vnímání ➢ výtvarný rytmus, řešení v ploše		
➢ dokázat se správně chovat při návštěvě kulturní a společenské akce	➢ kulturní a společenská akce ➢ sebekontrola	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ** ➢ **uplatňovat linie, barvy, tvary a objektu v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy** ➢ **při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ, hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele** ➢ při vlastní tvorbě vyjadřovat zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem ➢ správně využívat techniku malby, textury, míchat a vrstvit barvy	➢ prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností /umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru ➢ rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce /malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film/ ➢ rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu - kresba zátiší geometrických těles… ➢ grafický záznam pohybu ➢ barevné vyjádření ➢ pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu užitkového předmětu	6.4 Etnický původ 6. 2 Občan, občanská společnost a stát 6.3 Objevujeme Evropu a svět	P - geometrické tvary Čas - rostlinná a živočišná společenstva - pozorování přírody Čap - život kolem nás

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ, hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele** ➢ vyjádřit své postřehy a pocity ➢ vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce ➢ respektovat hodnoty zvyků a tradic ➢ být schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině, být schopen kompromisu při řešení výtvarného zadání ve skupině ➢ posoudit podobnosti a odlišnosti různých kultur	➢ vysvětlování vlastního tvůrčího záměru, vnímání porovnání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních ➢ užitá grafika, písmo… ➢ vlastní prožívání ➢ interakce s realitou ➢ představy, sny a přání ➢ vnitřní svět lidí, zvířat, rostlin, věcí ➢ vnímání a porovnávání výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních ➢ mytologie, báje a pověsti, pohádky ➢ skupinová práce ➢ různé kultury	6.3 Objevujeme Evropu a svět 6. 2 Občan, občanská společnost a stát 6.4 Etnický původ	Jk - typy písma - rozvoj komunikačních dovedností Čas - život kolem nás - stavební slohy, státní symboly

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby**	➢ výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci /podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy/, vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních	6. 2 Občan, občanská společnost a stát 6.3 Objevujeme Evropu a svět	Hv - hudební ztvárnění barev Čap - krajina, přírodniny - životní prostředí
➢ **uplatňovat linie, tvary a objekty v ploše a prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy**	➢ kresebné etudy - objem, tvar, linie ➢ rozvíjení smyslové citlivosti - obrazné vyjádření, prostorové vyjádření		- krajina Jk - písmo, reklama, plakát
➢ **při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ, hledat a volit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele**	➢ uplatňování subjektivity - pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti ➢ vyjádření pohybu ➢ výtvarné vyprávění, ilustrace ➢ dotváření tištěného obrazu či fota		Čas - slohy - člověk a jeho život - svět kolem nás
➢ vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů ze zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání	➢ kresba, malba, koláž, netradiční výtvarné techniky ➢ výtvarné vyprávění		
➢ uplatňovat osobitý přístup k realitě	➢ vyjádření pohybu, pocitů, emocí, nálad, prožitků, představ a zkušeností	6.4 Etnický původ	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby**	➢ výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci /podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy/, vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních		P - geometrická tělesa Hv - katedrální hudba Čas -historické slohy Jk - reprodukce shlédnutého videa Psp - program „Malování“ Pv - estetická úprava třídy
➢ organizovat a plánovat svoji pracovní činnost s ohledem na získané informace	➢ organizace vlastní práce		
➢ být schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině	➢ spolupráce ve skupině	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	
➢ vhodně volit nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	➢ prostředky, postupy a techniky vedoucí k výtvarnému vyjádření	6.3 Objevujeme Evropu a svět	
➢ jmenovat nejvýznamnější stavby našeho kulturního dědictví	➢ významné historické stavby	6.4 Etnický původ	
➢ **uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru**	➢ kresebné etudy - objem, tvar, linie ➢ rozvíjení smyslové citlivosti - obrazné vyjádření, prostorové vyjádření		
➢ zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky - video, PC	➢ didaktická technika		

➢ objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze kreativní činnost vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání	➢ netradiční výtvarné techniky, manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru		

Učební osnovy pro II. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví**
Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávání v oblasti Člověk a zdraví vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

- **Výchova ke zdraví:**

žáci si upevňují hygienické návyky, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační vlastnosti, učí se odmítat návykové látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení za mimořádných událostí.

- **Tělesná výchova:**

umožňuje žákům využívat vlastní pohybové schopnosti ve shodě s věkem, postižením. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

- **Zdravotní tělesná výchova:**

je určena pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Škola má povinnost nabídnou ZdrTV jako alternativní formu tělesné výchova, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do ZdrTV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni v 9. a 10. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně PC, v přírodě (v rámci cvičení v přírodě), formou exkurzí a besed.

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví vede žáka k/ke:

- zdravému způsobu života a k péči o své zdraví
- upevňování hygienických, stravovacích a pracovních návyků
- rozvíjení sociálních a komunikačních dovedností
- předcházení úrazů a čelení vlastnímu ohrožení v různých situacích

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.3 Jsme Evropané
6.4 Multikulturní výchova
6.4 Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci umí vyhledávat a využívat informace v praktickém životě, pracují s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami, chápou obecně používané termíny, znaky a symboly.

Učitel:
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci vnímají problémové situace, rozpoznají problémy a hledají nejvhodnější způsob řešení, přijímají důsledky svých rozhodnutí, dokáží přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Učitel:
- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb

Kompetence komunikativní - K3
Žáci se vyjadřují srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog, vyjadřují své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor, využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci a ostatními lidmi.

Učitel:
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci rozpoznají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky, posilují sociální chování a sebeovládání, jsou vnímaví k potřebám starých, nemocných a postižených lidí, uvědomují si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby.

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské - K5
Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílejí se na ochranně životního prostředí, ví jak se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní - K6
Žáci dodržují zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňují je při pracovních činnostech, jsou schopni pracovní výdrže.

Učitel:
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny**	➢ vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ➢ vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny	6.2 Občan, občanská společnost a stát 6.4 Lidské vztahy	Čap - režim dne, spánek - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi
➢ **chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím**	➢ tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování; význam pohybu pro zdraví ➢ režim dne ➢ dětství, puberta, dospívání; tělesné změny ➢ sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství		Tv - možnosti pohybu Psp - vyhledávání informací Jk - komunikace
➢ **znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy**	➢ výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Jsme Evropané	
➢ **respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže**	➢ ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování /nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy/; preventivní a lékařská péče		

	➢ civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče		
➢ **vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví**	➢ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek		
➢ **uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy**	➢ bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ➢ sexuální kriminalita, formy sexuálního zneužívání dětí		
➢ **řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech**	➢ ochrana člověka za mimořádných událostí ➢ chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů /úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě/		
➢ **použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci**	➢ důležitá telefonní čísla ➢ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc**	➢ komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti ➢ bezpečné prostředí ve škole	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Čap - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi - režim dne, spánek Tv - možnosti pohybu
➢ **respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže**	➢ ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování /nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy/; preventivní a lékařská péče ➢ civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče ➢ relaxační techniky	6.3 Evropa a svět nás zajímá	
➢ **řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech**	➢ chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů /úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě/ ➢ ochrana zdraví při různých činnostech	6.4 Lidské vztahy	
➢ **používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci**	➢ důležitá telefonní čísla ➢ praktické dovednosti	6.3 Jsme Evropané	

➢ **zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí**	➢ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, šikana a jiné projevy násilí		

Učební osnovy pro I. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávání v oblasti Člověk a zdraví vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

- **Výchova ke zdraví:**

žáci si upevňují hygienické návyky, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační vlastnosti, učí se odmítat návykové látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení za mimořádných událostí.

- **Tělesná výchova:**

umožňuje žákům využívat vlastní pohybové schopnosti ve shodě s věkem, postižením. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

- **Zdravotní tělesná výchova:**

je určena pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Škola má povinnost nabídnou ZdrTV jako alternativní formu tělesné výchova, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do ZdrTV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je zařazen v 1. - 6. ročníku po 3 hodinách týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, ve třídách, v přírodě a ve specifickém prostředí pro danou činnost.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova vede žáka k/ke:

- rozvoji zdravého životního stylu a podporování tělesné a duševní pohody
- kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- osvojování nových pohybových dovedností
- jednání podle pravidel a v duchu fair - play

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci poznávají vlastní pokroky a uvědomují si problémy, které jim brání v učení

Učitel:
- motivuje žáky k lepším fyzickým výsledkům
- podporuje u žáků zdravé sebevědomí
- utváří u žáků kladný vztah k pohybovým aktivitám

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci umí popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí.

Učitel:
- učí žáky znát své fyzické možnosti-nepodceňovat se a zároveň nepřeceňovat
- vede žáky v duchu fair - play a k tomu, aby si uměli přiznat, že jim něco nejde
- učí žáky nevzdávat se

Kompetence komunikativní - K3
Žáci umí přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Učitel:
- zařazuje do výuky základy první pomoci
- vede žáky k objektivnímu posouzení situace v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby.

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby znali své kvality a uměli jich využít

Kompetence občanské - K5
Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí.

Učitel:
- utváří u žáků kladný postoj k pohybovým aktivitám
- vede žáky k vhodnému dennímu režimu a správným stravovacím návykům

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ **dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách** ➢ **zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost** ➢ zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	➢ bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí ➢ hygiena při Tv – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv ➢ příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení ➢ zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná a koordinační cvičení ➢ pohybový režim, délka a intenzita pohybu ➢ průpravná úpolová cvičení - přetahy, přetlaky a odpory, středový postoj, držení a pohyb v postoji ➢ pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin	6.2 Občan, občanská společnosti a stát	Vu - člověk a zdraví - škola a její okolí Jk - porozumět pokynům přiměřené složitosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti**	➢ organizace při Tv, základní organizační činnosti ➢ smluvené povely a signály ➢ zásady sportovního jednání a chování - fair play ➢ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her	6.3 Evropa a svět nás zajímá	P - orientace v prostoru
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **mít kladný postoj k pohybovým aktivitám**	➢ hry - pohybové**,** soutěživé, pro ovlivňování různých druhů lokomoce, kondiční a koordinační, závodivé; rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tanečky, sladění jednoduchého pohybu s hudbou		Hv - lidová píseň s pohybem Jk - rytmizace říkadel
➢ **zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost**	➢ průpravné pohybové činnosti		
➢ **mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů**	➢ pořadová cvičení ➢ cvičení na rozvoj prostorové orientace ➢ motivační, tvořivé a napodobivé hry		
➢ zvládat a pracovat s jednoduchými pravidly hry	➢ jednoduché hry s pravidly		
➢ zvládat činnosti prováděné ve skupině	➢ turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu, orientační soutěže		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ **dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách** ➢ **zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost** ➢ zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla ➢ zvládat v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště ➢ hygiena při Tv – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv ➢ příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení ➢ význam pohybu pro zdraví ➢ spontánní pohybové činnosti a hry ➢ nápodoba činností	6.2 Občan, občanská společnosti a stát	Jk - řešení situací - tvoření jednoduché věty Vu - osobní hygiena P - odhad vzdálenosti - počítání předmětů Pv - práce s přírodním materiálem
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti**	➢ komunikace v Tv ➢ smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností ➢ zásady sportovního jednání a chování - fair play	6.3 Evropa a svět nás zajímá	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů** ➢ seznámit se se správným rozběhem a odrazem při skocích a technikou hodu ➢ dokázat pohybem vyjádřit hudbu ➢ rozvíjet svou obratnost a vytrvalost ➢ zvládat a pracovat s jednoduchými pravidly hry ➢ bezpečně se pohybovat v terénu	**Pohybové hry** ➢ soutěživé hry ➢ hry zaměřené na koulení a chytání ➢ závodivé hry v přírodě ➢ hry na sněhu a na ledě ➢ rytmická a kondiční cvičení, cvičení na hudbu, nácvik tanečních kroků **Atletika** ➢ průpravné atletické činnosti **Gymnastika** ➢ základy gymnastiky – průpravná cvičení ➢ rozvoj vytrvalosti a obratnosti **Sportovní hry** ➢ jednoduché hry se základními pravidly **Turistika** ➢ cvičení v přírodě		Vv - zima P - počítání - odhad vzdálenosti Jk - tvoření jednoduché věty

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ **dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách** ➢ napodobit složitější činnost ➢ zlepšovat svou obratnost a rovnováhu	➢ bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí ➢ hygiena při Tv – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv ➢ nápodoba činnosti ➢ kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení ➢ procvičování obratnosti a rovnováhy		Jk - řešení modelových situací Hv - poslech
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti**	➢ základní tělovýchovné pojmy ➢ komunikace v Tv ➢ smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností ➢ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her	6.2 Občan, občanská společnosti a stát	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ zlepšovat vytrvalost ➢ zvládat prvky rytmické gymnastiky ➢ zlepšovat svou obratnost a dovednost ➢ snažit se dodržovat základní pravidla hry ➢ uplatňovat herní dovednosti ve hře podle jednoduchých pravidel ➢ zvládat základy házení a chytání ➢ osvojovat si prostorovou orientaci	**Pohybové hry** ➢ honičky, štafety, netradiční hry **Gymnastika** ➢ pohybová představivost, pohyb do rytmu, tanec **Sportovní hry** ➢ nácvik v chytání míče koulejícího se po zemi, házení na terč a cíl ➢ základy sportovních her ➢ hry s upravenými pravidly ➢ nácvik chytání míče hozeného učitelkou ➢ nácvik v chytání míče koulejícího se po mírné šikmé ploše ➢ nadhazování míče oběma rukama **Turistika** ➢ cvičení v přírodě	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Hv - lidové písně Vv Vu - člověk a zdraví - rostliny a zvířata v přírodě - orientace v přírodě P - odhad vzdálenosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ➢ **zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti** ➢ reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště ➢ příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení ➢ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností	6.2 Občan, občanská společnosti a stát	Vu - bezpečnost - první pomoc
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením**	➢ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ➢ komunikace v Tv, smluvené povely a signály	6.3 Evropa a svět nás zajímá	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností** ➢ být schopen účinné spolupráce ve skupině ➢ správně zvládat rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky ➢ zvládat základy gymnastických cvičení ➢ dodržovat pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě	**Pohybové hry** ➢ motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her ➢ pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní. **Atletika** ➢ běhy, starty z různých poloh, běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh /podle schopností žáků/, skok do dálky **Gymnastika** ➢ průpravná cvičení ➢ cvičení s náčiním a na vybraném nářadí ➢ základní přeskoky přes švihadlo ➢ chůze po lavičce s obratem, ve dřepu **Sportovní hry** ➢ hry v přírodě podle zjednodušených i skutečných pravidel ➢ bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu		Vu - ochrana přírody

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště ➢ hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Vu - zdravý člověk - první pomoc Hv - základy tance
➢ **zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti**	➢ korektivní cvičení ➢ kondiční cvičení - překážkové dráhy s využitím nářadí - švédská bedna, lavičky, žebřiny,… ➢ úpoly - přetlaky a přetahy ➢ délka a intenzita cvičení, pohybový režim, pohybová aktivita, rekreační popřípadě výkonnostní sport		
➢ **rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k prováděné vlastní pohybové činnosti**	➢ pokyny a povely		
➢ **zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla**	➢ kondiční programy,úpoly - středový postoj, držení a pohyb v postoji ➢ manipulace se zatížením		

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti**	➢ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností ➢ zásady sportovního jednání a chování	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Jk - rozvoj slovní zásoby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích** ➢ být schopen účinné spolupráce ve skupině ➢ zvládat rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky, zdokonalení techniky hodu, nácvik skoku vysokého ➢ ovládat přeskoky přes švihadlo snožmo, střídavě, s meziskokem ➢ koordinovat svalového napětí a uvolnění ➢ ovládat různé typy přihrávek ➢ aktivně se zapojovat do hry a spolupracovat se spoluhráči	**Pohybové hry** ➢ pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry ➢ drobné pohybové hry /honičky, štafety,…/ ➢ využití netradičního náčiní při cvičení **Atletika** ➢ běhy, vytrvalý běh na dráze a v terénu, podle schopností a možností žáků, základy překážkového a štafetového běhu, starty z různých poloh, skoky, hody **Gymnastika** ➢ švihadlo - krátké sestavy ➢ kotouly vpřed i vzad opakovaně, nácvik modifikací kotoulu ➢ pohyb do rytmu, tance, pohybová představivost cvičení s náčiním **Sportovní hry** ➢ manipulace s míčem a pálkou ➢ herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, spolupráce ve hře ➢ průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel		Vu - pobyt a pohybové aktivity v přírodě Hv - pohyb do rytmu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ **uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti** ➢ zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště ➢ *osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí* ➢ správné držení těla, průpravná a koordinační, relaxační, psychomotorická, dechová cvičení ➢ přetahy a přetlaky ➢ kondiční cvičení na žebřinách, lavičkách, kladiny, žebříku,…	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Vu - hygiena - zdravý životní styl Vv - kresba postavy
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti**	➢ smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností ➢ zásady jednání a chování - fair play ➢ pravidla zjednodušených osvojovaných her, soutěží ➢ organizace prostoru a činnosti	6.3 Evropa a svět nás zajímá	Jk - rozšiřování slovní zásoby

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích** ➢ být schopen účinné spolupráce ve skupině ➢ umět starty z různých poloh, učit se koordinaci pohybu ➢ zvládat techniku rozběhu a odrazu ➢ osvojit si základní postoj při hodu ➢ přeskakovat předměty různé šíře a výšky ➢ ovládat chůzi po kladině /lavičce/ s doprovodnými pohyby paží ➢ ovládat změny poloh, obměny tempa, rytmu ➢ zvládat jednoduché herní činnosti jednotlivce ➢ nacvičovat herní situace ➢ umět se pohybovat v terénu i se zátěží ➢ ovládat základní terminologii vztahující se k turistice	**Pohybové hry** ➢ pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, drobné pohybové hry /honičky, štafety,…/ ➢ využití netradičního náčiní při cvičení **Atletika** ➢ běh ➢ skok do dálky ➢ hod **Gymnastika** ➢ akrobacie ➢ přeskok ➢ cvičení na nářadí ➢ rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec **Sportovní hry** ➢ hry s míčem ➢ štafetové hry **Turistika a pobyt v přírodě** ➢ cvičení v přírodě		Hv - rytmické činnosti - tanec Vu - pozorování přírody Vv - malba přírody

Učební osnovy pro II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vzdělávací oblast

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávání v oblasti Člověk a zdraví vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

- **Výchova ke zdraví:**

žáci si upevňují hygienické návyky, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační vlastnosti, učí se odmítat návykové látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení za mimořádných událostí.

- **Tělesná výchova:**

umožňuje žákům využívat vlastní pohybové schopnosti ve shodě s věkem, postižením. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

- **Zdravotní tělesná výchova:**

je určena pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Škola má povinnost nabídnou ZdrTV jako alternativní formu tělesné výchova, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do ZdrTV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je zařazen v 7. - 10. ročníku po 3 hodinách týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, ve třídách, v přírodě a ve specifickém prostředí pro danou činnost.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova vede žáka k/ke:

- rozvoji zdravého životního stylu a podporování tělesné a duševní pohody
- kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- osvojování nových pohybových dovedností
- jednání podle pravidel a v duchu fair - play

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2 Výchova demokratického občana
6.2 Občan, občanská společnost a stát
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6.3 Evropa a svět nás zajímá
6.3 Jsme Evropané

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací předmět Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a Zdravotní tělesná výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci respektují pravidla práce v týmu a svými činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce; Rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky; navazují a udržují vztahy s vrstevníky, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Učitel:
- vede žáky k osvojování a upevňování pohybových dovedností
- vyučuje v duchu fair play

Kompetence občanské - K5
Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí.

Učitel:
- vede žáky ke zdravému životnímu stylu a směřuje k němu jednotlivými činnostmi

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	6.2 Občan, občanská společnost a stát	Čap - význam pohybu pro zdraví - ochrana životního prostředí
➢ **usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností**	➢ význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení ➢ příprava na zátěž ➢ průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotně zaměřené cviky a jiná cvičení		
➢ **uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu**	➢ dopravní výchova, cvičení v přírodě	6.3 Jsme Evropané	
➢ **znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc**	➢ základy první pomoci	6.3 Evropa a svět nás zajímá	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách** ➢ uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	➢ dodržování dohodnutých pravidel ➢ týmová spolupráce ➢ hra fair-play ➢ historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ➢ zvládat základy cvičení s náčiním při hudbě ➢ ovládat změny poloh, obměny tempa, rytmu ➢ zvládat osvojované pohybové dovednosti	**Pohybové hry** ➢ pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, drobné pohybové hry /honičky, štafety,…/ ➢ využití netradičního náčiní při cvičení **Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec** ➢ základy aerobiku ➢ základní taneční kroky a držení těla ➢ koordinace svalového napětí a uvolnění **Atletika** ➢ běh - běžecká cvičení, rozlišit tempo, ➢ starty z různých poloh, různé druhy běhů ➢ skok - skok do dálky, skok do výšky ➢ hod - základní postoj při hodu, hod míčem, granátem, vrh koulí		Hv - základy tance P - jednotky délky Čap - orientace na mapě

➢ umět se pohybovat v terénu i se zátěží ➢ **snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti** ➢ znát základní pravidla her	**Turistika a pobyt v přírodě** ➢ základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu, táboření, ochrana přírody, bezpečnost při pohybových aktivitách /i na sněhu/ **Sportovní hry** ➢ sportovní hry s upravenými pravidly		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, dodržovat hygienické návyky	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	Čap - lidské tělo
➢ **cíleně se připravit se na pohybovou činnost a její ukončení**	➢ příprava na pohybovou činnost, pohybový režim, pohybové aktivity, ukončení pohybové činnosti		
➢ **usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností**	➢ prevence a korekce svalových dysbalancí, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení - relaxační a vyrovnávací cvičení		
➢ **uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu**	➢ bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí		
➢ **znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc**	➢ přivolání pomoci, první pomoc		

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony** ➢ uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	➢ pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her ➢ hra fair-play ➢ historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	6.3 Evropa a svět nás zajímá 6.3 Jsme Evropané	Čap - státy EU
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti** ➢ vymyslet jednoduché pohybové etudy ➢ zvládat osvojované pohybové dovednosti	**Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec** ➢ prožívání rytmu a tempa, melodie ➢ technika pohybů, cvičení s náčiním ➢ některý ze současných tanců, aerobní gymnastika, pohybová improvizace na hudební motivy **Atletika** ➢ běh - do 100 m, vytrvalostní běh, základy štafetového a překážkového běhu ➢ skok - skok do dálky, skok do výšky - nácvik přechodu přes laťku, technika rozběhu a odrazu ➢ hod - hod míčkem, granátem, základní postoj při hodu, práce ruky při hodu, vrh koulí		Hv - moderní tance Čap - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravověda

➢ dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji ➢ uplatňovat bezpečné chování v přírodě	**Sportovní hry** ➢ sportovní hry s upravenými pravidly ➢ základy fotbalu, házené, košíkové, vybíjené ➢ závodivé hry, honičky **Turistika a pobyt v přírodě** ➢ přesun a chůze v terénu ➢ základní turistické dovednosti, ochrana přírody ➢ modifikace orientačního závodu		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	Čap - lidské tělo
➢ **využívat základní kompenzační a relaxační techniky**	➢ význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení ➢ příprava na zátěž		
➢ **uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu**	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, při cvičení v přírodě		
➢ **znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc**	➢ první pomoc	6.3 Jsme Evropané	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách**	➢ komunikace v Tv, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech		Čap - státy EU
➢ uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	➢ historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	6.3 Evropa a svět nás zajímá	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** ➢ vymyslet jednoduché pohybové etudy ➢ zvládat osvojované pohybové dovednosti ➢ dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji ➢ užívat základní pravidla hry ➢ uplatňovat bezpečné chování v přírodě	**Pohybové hry** ➢ pohybové hry s netradičními pomůckami s různým zaměřením **Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec** ➢ vlastní pohybová improvizace na hudební doprovod ➢ různé modifikace aerobiku ➢ cvičení s náčiním **Atletika** ➢ běh - různé druhy běhů, starty z různých poloh, koordinace pohybu, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového a štafetového běhu ➢ skok - skok do dálky, skok do výšky ➢ hod - hod míčem, granátem, vrh koulí **Sportovní hry** ➢ základy fotbalu, basketbalu, volejbalu, přehazované **Turistika a pobyt v přírodě** ➢ přesun a chůze v terénu ➢ základní turistické dovednosti, ochrana přírody ➢ modifikace orientačního závodu ➢ cvičení v přírodě		Hv - improvizované tance Čap - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravověda P - měření délky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
➢ dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ➢ **uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu** ➢ **znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc**	➢ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí ➢ bezpečnost chování při aktivitách ➢ chování v silničním provozu ➢ přivolání pomoci ➢ postupy první pomoci, obvazová technika	6. 2 Občan, občanská společnost a stát	Čap - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravověda
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
➢ **sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony** ➢ uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	➢ pravidla osvojovaných pohybových činností ➢ měření základních pohybových výkonů ➢ historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže ➢ sportovní akce ve škole a v místě bydliště	6.3 Jsme Evropané 6.3 Evropa a svět nás zajímá	P - měření

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
➢ **snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti** ➢ vymyslet jednoduché pohybové etudy ➢ zvládat osvojované pohybové dovednosti ➢ **zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** ➢ zvládnout jednoduché turistické akce s pohybovým a poznávacím obsahem	**Pohybové hry** ➢ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností **Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec** ➢ vymyslí vlastní pohybovou improvizaci na hudební doprovod ➢ cvičení s náčiním a na vybraném nářadí **Atletika** ➢ běh, různé druhy běhů ➢ skok - skok do dálky, skok do výšky ➢ hod - hod míčem, granátem, vrh koulí **Sportovní hry** ➢ základy fotbalu, házené, basketbalu, volejbalu, vybíjené ➢ závodivé hry, honičky **Turistika a pobyt v přírodě** ➢ základní turistické dovednosti, ochrana přírody		Jk - terminologie Hv - improvizace na hudební doprovod Čap - ochrana přírody

Učební osnovy pro I. a II. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Vyučovací předmět**: Zdravotní tělesná výchova**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vzdělávání v oblasti Člověk a zdraví vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

- **Výchova ke zdraví:**

žáci si upevňují hygienické návyky, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační vlastnosti, učí se odmítat návykové látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení za mimořádných událostí.

- **Tělesná výchova:**

umožňuje žákům využívat vlastní pohybové schopnosti ve shodě s věkem, postižením. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

- **Zdravotní tělesná výchova:**

je určena pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Škola má povinnost nabídnou ZdrTV jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do ZdrTV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Zdravotní tělesná výchova** je určen pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Škola má povinnost nabídnou ZdrTV jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do ZdrTV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře. Zdravotní tělesná výchova je zařazena v 1. - 10. ročníku po 3 hodinách týdně (kopíruje časovou dotaci tělesné výchovy), její přesný rozsah určí v každém ročníku lékař. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, ve třídách, v přírodě a ve specifickém prostředí pro danou činnost.

Cviky a jejich provedení budou konzultovány s fyzioterapeutem.

Vzdělávání v předmětu Zdravotní tělesná výchova vede žáka k/ke:

- prevenci a nápravě konkrétního zdravotního oslabení
- rozvoji zdravého životního stylu a podporování tělesné a duševní pohody
- kladnému vztahu k pohybovým aktivitám
- osvojování nových pohybových dovedností
- jednání podle pravidel a v duchu fair - play

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.4 Multikulturní výchova
6.4 Lidské vztahy

Vyučovací předmět je rozdělen v závislosti na druhu postižení do tří specifických oblastí:

A Oslabení podpůrně pohybového systému
B Oslabení vnitřních orgánů
C Oslabení smyslových a nervových funkcí

A Oslabení podpůrně pohybového systému

A 1 *Poruchy funkce svalových skupin*
A 2 *Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení*
A 3 *Poruchy páteře – vybočení páteře do strany*
A 4 *Poruchy stavby dolních končetin*

Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen; zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech; spinální cviční; posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžďových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu

B Oslabení vnitřních orgánů

B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému
B 2 Oslabení endokrinního systému
B 3 Obezita
B 4 Oslabení vnitřních orgánů

Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva – viz skupina A; rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu; rovnovážná a koordinační cvičení

C Oslabení smyslových a nervových funkcí

C 1 Oslabení zraku
C 2 Oslabení sluchu
C 3 Neuropsychická onemocnění

Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A; vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému; rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů; sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; orientaci v prostoru; zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci poznávají vlastní pokroky a uvědomují si problémy, které jim brání v učení

Učitel:
- motivuje žáky k lepším fyzickým výsledkům
- podporuje u žáků zdravé sebevědomí
- utváří u žáků kladný vztah k pohybovým aktivitám

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci umí popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí.

Učitel:
- učí žáky znát své fyzické možnosti - nepodceňovat se a zároveň nepřeceňovat
- vede žáky v duchu fair - play a k tomu, aby si uměli přiznat, že jim něco nejde
- učí žáky nevzdávat se

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby.

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby znali své kvality a uměli jich využít

Kompetence občanské - K5
Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí.

Učitel:
- utváří u žáků kladný postoj k pohybovým aktivitám
- vede žáky k vhodnému dennímu režimu a správným stravovacím návykům

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 1. – 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech** ➢ **zaujímat správné základní cvičební polohy** ➢ **zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením** ➢ **zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele**	Cvičení budou specifická dle diagnostikovaného oslabení (skupina A, B, C). **Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení** ➢ konkrétní zdravotní oslabení ➢ prevence ➢ pohybový režim ➢ vhodné oblečení a obuv pro ZdrTV ➢ zásady správného držení těla ➢ dechová cvičení ➢ vnímání pocitů při cvičení **Speciální cvičení** ➢ základní cvičební polohy ➢ základní technika cvičení ➢ soubor speciálních cvičení podle typu oslabení ➢ relaxační cvičení – celková a lokální ➢ dechová cvičení – správný dechový stereotyp **Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti** ➢ pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení	6. 4 Lidské vztahy	Hv - dechová cvičení

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Vyučovací předmět: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA **Ročník: 7. – 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
➢ **mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotních oslabení** ➢ **zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení**	Cvičení budou specifická dle diagnostikovaného oslabení (skupina A, B, C). **Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení** ➢ základní termíny osvojovaných činností ➢ prevence a korekce oslabení ➢ denní režim z pohledu zdravotního oslabení ➢ soustředění na cvičení ➢ nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **Speciální cvičení** ➢ soubor speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení, je shodný pro 1. a 2. stupeň, učivo tohoto tématu je uvedeno na 1. stupni a je využitelné i pro 2. stupeň **Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti** ➢ pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	6. 4 Lidské vztahy	Čap - denní režim

Učební osnovy pro I. stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**
Vyučovací předmět: **Pracovní vyučování**

Charakteristika vzdělávací oblast

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Pracovní činnost vede žáky k získání vědomostí, dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Zaměřuje se na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si své práce i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od 1. do 10. ročníku.

Vzdělávání v oblasti Člověk a svět práce vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeba, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je rozdělena na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní vyučování** se vyučuje v 1. až 3. ročníku po 3 hodinách týdně, ve 4. až 6. ročníku po 4 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, na školním pozemku, ve cvičné kuchyni, v přírodě. V případě potřeby mohou žáci využít i školní dílny.

Vzdělávání v předmětu Pracovní vyučování vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.4 Multikulturní výchova
6.4 Kulturní rozdíly
6.4 Lidské vztahy
6.4 Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:
- vede žáky ke stálému zdokonalování zručnosti
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí pracovní postupy

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly, zdůvodňují své závěry. Žáci se vzájemně radí a pomáhají.

Učitel:
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní - K3
Žáci dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci respektují pokyny pedagogů.

Učitel:
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské - K5
Žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel:
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní - K6
Žáci zvládají pracovat podle pokynů, dovedou posoudit výsledek své práce i práce ostatních.

Učitel:
- vede žáky k organizování a plánování učení

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 1.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti**	➢ základní hygienické návyky, osobní hygiena		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ umět mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír ➢ vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	➢ práce s papírem		P - geometrické tvary Jk - porozumění pokynům
➢ **třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti a barev**	➢ práce s drobným materiálem		
➢ **pracovat podle slovního návodu**	➢ práce podle návodu		
➢ zvládat základní manuální dovednosti při práci s modelovací hmotou	➢ práce s modelovací hmotou		
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ umět montovat a demontovat stavebnici	➢ konstrukční činnosti		P - geometrické tvary

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě**	➢ pěstitelské činnosti		Vu - příroda
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **chovat se vhodně při stolování**	➢ stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		Jk - slovní návod – rozvoj slovní zásoby - pohádky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 2.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání**	➢ svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání	6.4 Kulturní rozdíly	Vu - roční období /volba vhodného oděvu/
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ udržovat pořádek a čistotu pracovního místa, dodržovat zásady bezpečnosti práce a hygieny ➢ zvládnout základní pracovní úkony s papírem ➢ správně užívat pracovní nástroje ➢ pracovat podle jednoduché předlohy	➢ příprava a úklid pracovního místa ➢ bezpečnost a hygiena při práci ➢ práce s papírem ➢ stříhání, vystřihování, lepení, skládání, určování různých druhů papíru ➢ práce s drobným materiálem - přírodniny, modelovací hmota		Jk - průprava ke psaní – rozvoj jemné motoriky - slovní návod - pracovní postup P - geometrické tvary
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi**	➢ konstrukční činnosti, práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích**	➢ roční období, změny v přírodě, práce na zahradě, poli		Vu - roční období
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **upravit stůl pro jednoduché stolování**	➢ základní vybavení kuchyně, kuchyňské náčiní a bezpečnost při práci v kuchyni	6.4 Lidské vztahy	Jk - rozvoj slovní zásoby

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 3.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí** ➢ dodržovat zásady bezpečnosti práce a hygieny	➢ péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí ➢ běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění ➢ základní hygienické návyky, osobní hygiena, bezpečnost		Vu - základní hygienické návyky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ **zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami** ➢ **vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů** ➢ **třídit různé druhy drobného materiálu podle velikost, tvaru, barev**	➢ práce s drobným materiálem - papír, karton, drát, fólie, textil, modelovací hmota, přírodniny ➢ pracovní pomůcky, funkce a využití ➢ jednoduché pracovní postupy ➢ různé drobné materiály a jejich užití		P - třídění a počítání předmětů Vv - výroba přáníčka

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi** ➢ prohlubovat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	➢ konstrukční činnosti, stavebnice plošné, prostorové, sestavování jednoduchých modelů		Jk - slovní návod - pracovní postup
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě** ➢ **používat lehké zahradní náčiní**	➢ pěstitelské činnosti - okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina ➢ základní podmínky pro pěstování rostlin, práce se základním zahradním náčiním		Vu - lidské činnosti
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **připravit jednoduchý pokrm** ➢ **orientovat se v základním vybavení kuchyně** ➢ **zvládat drobné úklidové práce**	➢ příprava jednoduchých pokrmů ➢ základní vybavení kuchyně ➢ drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, utírání nádobí, zametání	6.4 Lidské vztahy 6.4 Kulturní rozdíly	Vv - zážitky všedních, svátečních dní

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 4.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci**	➢ péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí ➢ základní hygienické návyky, osobní hygiena	6.4 Lidské vztahy	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ **pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů** ➢ **využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic**	➢ pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití ➢ různé drobné materiály a jejich užití ➢ lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů		Vv - kombinace barev, dotváření papírových výrobků výtvarnými technikami - tématické práce
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž** ➢ **pracovat podle slovního návodu, předlohy**	➢ stavebnice plošné, prostorové; sestavování jednoduchých modelů ➢ montáž a demontáž jednoduchých předmětů ➢ práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy		P - geometrické tvary Jk - komunikace ve skupině a týmu

➢ **spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty**	➢ montáž a demontáž jednoduchých předmětů, užití stavebnic		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin**	➢ pěstování rostlin, základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy, výživa rostlin		Vu - lidské činnosti Hv - zpěv písní o přírodě
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **znát základní vybavení kuchyně** ➢ **připravit jednoduché pohoštění**	➢ základní vybavení kuchyně ➢ potraviny, výběr a nákup potravin, příprava pokrmů	6.4 Kulturní rozdíly	Jk - dramatizace - nákupy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 5.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci** ➢ **zvládat běžnou údržbu oděvů i obuvi**	➢ péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí ➢ základní hygienické návyky ➢ běžná údržba oděvů a obuvi, ukládání, čištění		
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ **volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu**	➢ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ➢ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků		P - třídění a řazení předmětů
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ sestavovat stavebnicové prvky, montovat a demontovat stavebnici ➢ **pracovat podle slovního návodu, předlohy**	➢ konstrukční činnosti - sestavování jednoduchých modelů ➢ práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy		Jk - rozvoj komunikace - slovní návod

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí** ➢ **ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny**	➢ pěstování rostlin na zahradě i v bytě ➢ zásady bezpečné práce s rostlinami ➢ pěstování pokojových rostlin i rostlin na zahradě		Vu - rostliny
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování** ➢ **uplatňovat zásady správné výživy**	➢ příprava pokrmů, výběr a nákup potravin, skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ➢ zásady správné výživy	6.4 Etnický původ	Jk - nakupování - dramatizace - stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 6.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
SEBEOBSLUHA			
➢ **dodržovat zásady účelného oblékání** ➢ **zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi**	➢ roční období, zásady účelného oblékání - ochrana zdraví ➢ běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění		Vu - sebeobsluha
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
➢ **udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce** ➢ navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál ➢ stříhat textil a nalepit textilii	➢ pořádek na pracovišti, zásady hygieny a bezpečnosti práce ➢ práce s drobným materiálem - přírodniny ➢ práce s drobným materiálem - textil		Vv - koláž
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ sestavovat stavebnicové prvky ➢ montovat a demontovat stavebnici ➢ sestavovat složitější stavebnicové prvky	➢ konstrukční činnosti - stavebnice plošné, prostorové, sestavování jednoduchých modelů		
➢ **udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce**	➢ hygiena a bezpečnost práce		Vu - zásady bezpečného chování

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ znát rozdíl mezi setím a sázením ➢ **vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách** ➢ **dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě**	➢ pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin /i pokojových/, pěstování ze semen v místnosti ➢ výživa rostlin, osivo, sazenice ➢ pěstování rostlin na zahradě – léčivky, jedovaté rostliny ➢ pěstování rostlin na zahradě ➢ zásady bezpečné práce s rostlinami		Vu - základní druhy ovoce a zeleniny
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **udržovat čistotu a pořádek pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti** ➢ **zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji** ➢ **vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě**	➢ drobné úklidové práce, základy hygieny a bezpečnosti práce, čistící úklidové prostředky ➢ práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami ➢ příprava pokrmů ➢ drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu		Vu - společenské chování

Učební osnovy pro II. Stupeň

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
Vzdělávací obor: **Člověk a svět práce**
Vyučovací předmět: **Pracovní vyučování**

Charakteristika vzdělávací oblast

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Pracovní činnost vede žáky k získání vědomostí, dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Zaměřuje se na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si své práce i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od 1. do 10. ročníku.

Vzdělávání v oblasti Člověk a svět práce vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času i předprofesní přípravě
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je rozdělena na tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní vyučování** se vyučuje v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně, v 9. a 10. ročníku 6 hodin týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni, na školním pozemku, v dílnách, v přírodě, formou exkurzí.

Vzdělávání v předmětu Pracovní vyučování vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologických postupů
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.4 Multikulturní výchova
6.4 Kulturní rozdíly
6.4 Lidské vztahy
6.4 Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1
Žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení prostřednictví zadávaných úkolů v rámci výuky, umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel:
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů - K2
Žáci promýšlí pracovní postupy praktických cvičení; při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení; Poznatky aplikují v praxi

Učitel:
- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní - K3
Žáci se učí správnému technologickému postupu při práci; při komunikaci používají správné technické názvosloví; využívají informační zdroje k získání nových poznatků.

Učitel:
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální - K4
Žáci pracují ve skupinách; spolupracují při řešení problémů; přispívají k diskusi a respektují názory jiných; učí se věcně argumentovat.

Učitel:
- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské - K5
Žáci respektují pravidla při práci; dovedou přivolat pomoc při zranění; chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví; projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Učitel:
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní - K6
Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci; používají bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály; dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých; dbá na ochranu životního prostředí; své znalosti využívá v běžné praxi.

Učitel:
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnostmi ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 7.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
➢ **dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím** ➢ **rozlišovat různé druhy materiálů**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ různé druhy materiálů /papír, karton, dřevo, modelovací hmota, plasty/ ➢ práce s drobným materiálem ➢ výroba dekoračních předmětů ➢ vzorník ručních stehů, jednoduchý výrobek ➢ provádění jednoduchých oprav prádla /přišití knoflíku, navlečení gumy/		Čas - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy** ➢ **sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model**	➢ zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ konstrukční činnosti se stavebnicí, plošnými, konstrukčními, prostorovými ➢ práce s návodem, práce s předlohou		P - geometrie

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin** ➢ **pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě**	➢ pěstování a ošetřování pokojových květin ➢ podmínky a zásady pěstování rostlin, klíčení rostlin /osivo, sadba/ ➢ pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ➢ okrasné rostliny, pokojové květiny; využití květin v exteriéru a interiéru, aranžování a jednoduchá vazba květin		Čap - krajina v okolí školy
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky** ➢ **zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti** ➢ **připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy**	➢ elektrické spotřebiče, ochrana a údržba, bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu el. proudem, bezpečnost při styku s čistícími prostředky ➢ kuchyně, základní vybavení ➢ údržba a úklid domácnosti, úklidové prostředky ➢ údržba oděvů /praní, žehlení, drobné opravy/ ➢ příprava pokrmů – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ➢ zásady zdravé výživy	6.4 Kulturní rozdíly	Jk - čtení s porozuměním - návod, pracovní postup Čap - technika, stroje a nástroje - elektrické spotřebiče

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 8.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
➢ **dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím** ➢ **získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ výběr vhodného materiálu na daný výrobek ➢ osvojování vhodných návyků při práci ➢ materiály – vlastnosti – užití v praxi		Čas - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy** ➢ **zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicí**	➢ zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ stavebnice – konstrukční; sestavování modelů; montáž a demontáž		P - geometrie Čap - technika, stroje a nástroje

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **znát hlavní zásady pěstování zeleniny** ➢ **používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě**	➢ zeleniny, výpěstky, pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, konzervování ➢ ochrana zeleniny před škůdci ➢ základní pracovní pomůcky při práci na zahradě		Čap - rostliny
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky** ➢ **používat vhodné prostředky při práci v domácnosti** ➢ **dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu**	➢ zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ prací a čistící prostředky a zacházení s nimi, čistící prostředky ➢ úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání ➢ zdobné prvky a květiny na stole ➢ prostírání při slavnostních příležitostech ➢ chování u stolu ➢ příprava jednoduchého pokrmu	6.4 Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 9.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
➢ **dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím** ➢ **zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu** ➢ **orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ osvojování návyků při práci ➢ řemesla a tradice ➢ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ➢ jednoduché pracovní operace a postupy	6.4 Kulturní rozdíly	Jk - tradice
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy** ➢ **provádět údržbu jednoduchých předmětů**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ údržba jednoduchých předmětů		Čas - hygiena, bezpečnost

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin**	➢ léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin ➢ rostliny a zdraví člověka ➢ léčivé účinky rostlin ➢ rostliny jedovaté ➢ alergie ➢ první pomoc při styku s jedovatými rostlinami		Čap - rostliny
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky** ➢ **používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče** ➢ **připravit pokrmy podle daných postupů**	➢ zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ bezpečnost a hygiena provozu ➢ základy první pomoci při úrazech v kuchyni ➢ elektrické spotřebiče, funkce a užití ➢ správný výběr pracovních prostředků ➢ základní kuchyňský inventář ➢ udržování pořádku a čistoty ➢ příprava pokrmů ➢ úprava pokrmů za studena ➢ základní způsoby tepelné úpravy	6.4 Lidské vztahy 6.4 Etnický původ	Čas - hygiena, bezpečnost, činnost lidí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Vyučovací předmět: PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ **Ročník: 10.**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – výstupy školy	**UČIVO**	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
žák by měl:			
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
➢ **dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím** ➢ **orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech** ➢ **vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky** ➢ **rozlišovat různé druhy materiálů**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ jednoduché pracovní operace a postupy ➢ pracovní pomůcky, nástroje a nářadí pro ruční opracování ➢ různé druhy materiálů /papír, karton, dřevo, modelovací hmota, plasty/, práce s drobným materiálem ➢ výroba dekorativních předmětů		Jk - rozšiřování slovní zásoby – pracovní postupy
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
➢ **dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy**	➢ základní zásady bezpečnosti a hygieny při práci		Čas - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání

➢ **zvládnout jednoduchou montáž i demontáž při práci se stavebnicí**	➢ stavebnice – konstrukční, elektrotechnické ➢ sestavování modelů, montáž a demontáž ➢ práce s návodem, předlohou		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
➢ **dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě** ➢ **znát běžné druhy ovoce** ➢ **vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty**	➢ zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě ➢ ovoce, druhy ovoce ➢ způsob pěstování drobného ovoce ➢ skladování, konzervování ➢ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty		Čap - ovoce
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
➢ **dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky** ➢ **připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy**	➢ zásady bezpečnosti a hygieny při práci ➢ bezpečnost a hygiena provozu ➢ potraviny, skupiny vybraných potravin ➢ způsoby konzervace ➢ ukládání a uchovávání potravin, zásady skladování ➢ úprava pokrmů za studena ➢ základní způsoby tepelné úpravy ➢ zásady zdravé výživy	6.4 Kulturní rozdíly 6. 4 Etnický původ	

8. Hodnocení žáků a autoevaluace školy základní školy speciální

8. 1. Pravidla pro hodnocení žáků

- způsoby hodnocení – slovně
- kritéria hodnocení

Hodnocení žáků základní školy speciální je nezbytnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Poskytuje nezbytnou zpětnou vazbu o tom, do jaké míry si žák osvojil očekávané výstupy školního vzdělávacího programu v oblasti vědomostí, dovedností a postojů vedoucích ke klíčovým kompetencím. Prospěch žáka základní školy speciální se v jednotlivých předmětech hodnotí formou slovního hodnocení. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho osobnosti.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Na naší škole upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach komunikovat a více se zapojovali do procesu učení. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků a dáváme jim prostor pro otázky. Žákům věnujeme individuální pozornost a trpělivě jim odpovídáme. Pomocí často zařazované činnostní zpětné vazby zjišťujeme úroveň osvojení vědomostí a dovedností. Na chyby upozorňujeme žáky včasně, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme na to, abychom v žácích nevytvářeli pocit méněcennosti.

Vedeme žáky k **sebehodnocení.** Sebehodnocení probíhá v jednotlivých vyučovacích předmětech s ohledem na individuální možnosti komunikace žáků.

Hodnocení

- musí být co nejobjektivnější, proto bude využíváno co nejširší spektrum forem s cílem postihnout i typ žákovy osobnosti

- není primárně zaměřeno na srovnání žáka s ostatními spolužáky, ale především sleduje individuální posun a pokrok žáka

8. 2. Pravidla pro hodnocení chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování školního řádu. Hodnotí se chování žáka ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Budou hodnoceny zejména tyto projevy:

- ***zdvořilost*** *– oslovení, prosba, poděkování, omluva, uplatnění přednosti*

- ***způsob komunikace*** *– přihlásí se o slovo, zdrží se osobního útoku*

- ***respekt k lidem*** *– nenadává, nenapadá slovně ani fyzicky, zapojí se do činnosti*

- ***úcta k materiálním hodnotám*** *– nepoškozuje cizí majetek, zachází s věcmi šetrně*

- ***úcta k duchovním hodnotám*** *– nelže, nepodvádí*

- ***plnění povinností*** *– řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, dle individuálních možností plní uložené úkoly, respektuje normy a stanovená pravidla (školní řád)*

- ***pravidla prosazování práv*** *– upozorní na nebezpečné jednání, ohradí se slušnou formou proti nespravedlivému jednání, chrání zdraví své i ostatních*

Stupně hodnocení chování:

1 – velmi dobré
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Žák se dopouští závažného přestupku proti pravidlům slušného chování; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

8. 3. Kritéria pro hodnocení ve vzdělávacích oblastech

- hodnocení ve vzdělávacích oblastech **jazyková komunikace, matematika a její aplikace, informační a komunikační technologie, člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda**

  - **zvládnutí výstupů** jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
  - **schopnost uplatňovat** osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a při výkladu společenských a přírodních jevů a zákonitostí

- hodnocení ve vzdělávacích oblastech **umění a kultura, člověk a zdraví, člověk a svět práce**

  - **hodnotíme** vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech – aktivitu, kvalitu, organizaci práce, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, péči o životní prostředí
  - **přihlížíme** k druhu a stupni postižení a k celkovému zdravotnímu stavu žáka

8. 4. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačují další rozvoj žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Tabulka stupňů klasifikace základní školy speciální

Vzdělávací oblast / Předmět		1	2	3	4	5
Jazyková komunikace	**Čtení**	čte samostatně (plynule s porozuměním)	čte s částečným porozuměním	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	čtení dosud nezvládá
	Psaní	píše čitelně a samostatně	píše čitelně s drobnými chybami	píše s pomocí	píše pouze s trvalou pomocí	psaní zatím nezvládá
	Řečová výchova	komunikuje jasně a srozumitelně	komunikaci zvládá	komunikaci částečně zvládá	komunikaci zvládá jen s trvalou pomocí	komunikuje nesrozumitelně
Matematika a její aplikace	**Počty**	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Informační a komunikační technologie	**Práce s počítačem**	učivo dobře zvládá a správně se orientuje	učivo zvládá a částečně se orientuje	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a jeho svět	**Věcné učení**	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	**Člověk a společnost**	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	**Člověk a příroda**	učivo zvládá a správně se orientuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Umění a kultura	**Hudební výchova**	pěkně zpívá, zvládá rytmus	rád zpívá, vnímá rytmus	rád zpívá a nezvládá rytmus	vnímá hudbu, ale nezpívá	dosud nemá vztah k hudbě
	Výtvarná výchova	je tvořivý, zručný, samostatný	je tvořivý, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	pracuje s trvalou pomocí	práce se mu zatím nedaří
Člověk a zdraví	**Výchova ke zdraví**	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí a orientuje se částečně	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo zatím nezvládá
	Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaží se	cvičení zvládá s pomocí	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc
Člověk a svět práce	**Pracovní vyučování**	je tvořivý, zručný a samostatný	je tvořivý, samostatný, méně zručný	při práci vyžaduje vedení	při práci potřebuje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří

8. 5. Kritéria hodnocení skupinové práce, projektů

- přijímá svoji roli
- nechá domluvit druhého, neskáče do řeči
- požádá o pomoc
- účastní se postupu činností
- přijímá odpovědnost za splnění úkolu
- snaží se zhodnotit práci celé skupiny a přínos jednotlivců

8. 6. Kritéria pro sebehodnocení

Sebehodnocení probíhá v jednotlivých vyučovacích předmětech s ohledem na individuální možnosti komunikace žáků.

- sebehodnocení žáka vždy předchází hodnocení učitelem
- žák si uvědomuje, že chyba je informací, která vyzývá ke změně
- sebehodnocení je vnímáno jako zdroj sebepoznání

8. 7. Získávání podkladů pro hodnocení

- soustavné diagnostické pozorování žáka a analýza výsledků jeho práce
- úroveň práce ve skupinách
- aktivita ve výuce

8. 8. Závazné formy hodnocení

Průběžné hodnocení
Minimálně 1x za čtvrtletí bude žákovi předána informace o míře dosažení očekávaných výstupů. V případě, že nebude možné žáka hodnotit, bude mu stanoven termín k přezkoušení.

Vysvědčení
V prvním pololetí školního roku může být vydán výpis z vysvědčení, ve druhém pololetí škola vydává žákovi vysvědčení. Hodnocení na vysvědčení vystihuje úroveň žáka ve všech vzdělávacích oblastech vzhledem k očekávaným výstupům stanovených ve školním vzdělávacím programu.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

b) prospěl (a)
c) neprospěl (a)
d) nehodnocen (a)

8. 9. Autoevaluace školy

Cílem autoevaluace školy je zjistit a zhodnotit plnění cílů, které si škola vytkla v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu se zaměřením na oblasti kvality podmínek ke vzdělávání, průběhu a výsledků vzdělávání. Zlepšit finanční, materiální a personální podmínky školy. Hodnocení školy budeme zpracovávat ve tříletých cyklech. Autoevaluace školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Vlastní hodnocení školy bude zpracováno podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluace bude zaměřena na tyto okruhy:

1. podmínky ke vzdělávání
2. průběh vzdělávání
3. podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
4. výsledky vzdělávání žáků a studentů
5. řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

1. Podmínky ke vzdělávání:

Cíle:
- podnětné, moderně vybavené prostředí, vhodně volené metody a formy práce v hodinách, funkční pomůcky a učebnice

Nástroje:
- hospitace vedení, vzájemné hospitace, rozbory čerpání rozpočtu, pohovory s učiteli

Kritéria:
- pravidelné investování prostředků do učebních pomůcek, učebnic a na rozvoj pracoven, kabinetů, využití pomůcek, v hodinách převládají aktivizující formy práce

Časový harmonogram:
- průběžně během celého školního roku

2. Průběh vzdělávání:

Cíle:
- vyučovací hodiny dosahují jasně stanovených cílů za použití vhodně volených forem práce, směřují k naplňování záměrů ŠVP, motivovaný a aktivní žák

Nástroje:
- vzájemné hospitace, hospitace vedení, rozhovory s žáky

Kritéria:
- dosahování klíčových i oborových kompetencí, jasně stanovené cíle hodin, účast žáka ve výuce, převládá činnostní ráz učení

Časový harmonogram:
- průběžně během celého školního roku

3. Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání:

Cíle:
- spokojení a spolupracující rodiče, dostatečně informovaná veřejnost, dobrá spolupráce se zřizovatelem, radou školy, sponzory

Nástroje:
- prezentace školy na veřejnosti, rozhovory

Kritéria:
- naplněnost školy, účast rodičů na schůzkách, akcích školy, zapojení rodičů a veřejnosti do činnosti školy, sponzorské dary

Časový harmonogram:
- průběžně během školního roku

4. Výsledky vzdělávání žáků a studentů

Cíle:
- spokojenost žáků ve škole a v jejich dalším studiu

Nástroje:
- prezentace úspěchů žáků naší školy, statistiky žáků v pololetí

Kritéria:
- spokojenost žáků, rodičů a učitelů, nízká fluktuace žáků, nízké procento neomluvené absence, nízké procento snížených známek z chování

Časový harmonogram:
- průběžně pozorování a rozhovor, 2x ročně prověření dokumentace a statistky

5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

Cíle:
- odborný růst pedagogických pracovníků

Nástroje:
- pozorování, rozhovor

Kritéria:
- další vzdělávání pedagogických pracovníků, využití získaných vědomostí a dovedností ve výuce

Časový harmonogram:
- průběžně

6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům:

Cíle:
- dosažení výstupů stanovených v ŠVP, úspěšnost žáka v dalším studiu, soutěžích

Nástroje:
- analýza žákovských prací, kontakty se středními školami

Kritéria:
-postupné zlepšování jednotlivých žáků, nízké procento opakujících žáků, zapojení žáků do soutěží a aktivit ve škole

Časový harmonogram:
- průběžně během školního roku